

Debreceni

Független Újság

politikai napilap

A független kisgazdapárt helyesli

a 96-os kerületi beosztást

A kormányhoz igen közelálló hely próbatervezete a nyilvánosságra került terv, amely fedi a kormány elgondolásait

A Debreceni Független Újság tegnap közreadta azt a választókerületi beosztási tervezetet, mely szerint az ország területe 96 képviselőválasztó kerületre oszlik fel. A tervezet valódiságát hivatalos hely cáfolta, mi azonban előre jeleztük, hogy a terv igen komoly s egyelőre fedi a kormány véleményét. Azt természetesen előre nem lehet tudni, hogy egy hasonló tervezetnek mi lesz a sorsa a választójogi tárgyalások során, viszont igen jól tudtuk, hogy politikai benfentések már hónapokkal ezelőtt az új kerületi beosztás szerint csinálták meg a számításukat. Hangsúlyoztuk, hogy a tervezet, amelyet egy politikai könyv-művész hozott nyilvánosságra,

igen közel áll ahhoz, ami majd valósággá válik a választójogi törvény tárgyalásai után.

A sajtó mai állásfoglalása teljesen egy azzal, amit mi írtunk. Az egyik estlappal, amely tegnap még cáfolta a tervezetet, ma hosszú cikkben foglalkozik azzal, s arra a megállapításra jut, hogy a 96-os kerületi beosztást, ha az nem is a belügyminiszter, vagy a kormány végleges terveze,

azért hozták nyilvánosságra, hogy a pártok vita alapjául elfogadják.

Javaslatokkal, módosításokkal s észrevételekkel jöjjenek a javaslat tisztázásában a kormány segítségére.

A Független Kisgazdapártban és a keresztény pártban izgalommal tárgyalták a kerületi beosztás tervezetét s úgy vélekednek, hogy az nem hivatalos és végleges ugyan, de

a kormányhoz közelálló helynek a próbatervezete, amely nagyjában fedi a kormány elgondolásait.

A független kisgazdapárt Budapesti tartózkodó képviselőtagjai ma délben rendkívüli értekezletet tartottak, amely a tegnap nyilvánosságra került állítólagos tervezettel foglalkozott. Résztvett a megbeszélésen Tildy Zoltán, a párt alelnöke, aki Eckhardt Tibor távollétében vezeti a pártot. Rakovszky Tibor, báró Berg Miksa és Cseh-Szombathy László. Tudom-

ásul vették, hogy illetékes hely szerint a tegnap nyilvánosságra került terv

nem végleges és nem hivatalos rev. de úgy vélekednek, hogy ez a terv nagyjából fedi a kormány elgondolását.

A kisgazdapárt az alapelveket illetőleg helyesli a választójogi reformot és

nem volna kifogása az ellen, hogy 96 egyéni kerületre

osztanak az országot. A párt már régebben megbízta egyik tagját, hogy szerezze be a párt részére a megfelelő statisztikai adatokat a vármegyénél és városoknál.

A kisgazdapártban most ezeknek az adatoknak az alapján dolgoznak ki tervezetet az egyéni kerüle-

tek beosztásáról.

Hétfőre elkészül a párt tervezete, amely a beosztást illetően sok tekintetben különbözik a tegnap nyilvánosságra jutott tervezettől.

Külön választójogi térkép is készül a pártban. Hétfőn a térképet és a tervet elküldik az Ausztriában nyaraló Eckhardt Tibornak.

Darányi miniszterelnöknek a terve az, hogy a nyár végén a pártok vezetőivel megbeszéli a választójog reformjának kérdését. — Ekkorra már elkészül a kormány végleges terve az új kerületi beosztásokról és arról is, hogy

a megyei lajstromos választásnál kiknek kívánja megadni a választójogot

és miképpen akarja megvalósítani az országos lista alapján történő választást.

Ekkorra kész tervvel lép elő a független kisgazdapárt és az Egyesült Keresztény párt is, úgy hogy valószínűnek látszik, hogy az országgyűlés őszi ülészaka előtt már pártközi meg egyezés jön létre a választójogi reform ügyében.

A Salétrom- és Ghillányi laktanya lakóinak problémája a városi inségakciós bizottsága előtt

Lakást vesznek ki nekik, vagy garanciát vállalnak értük — Egészségügyi védelmet követeltek a számukra — Versenyuszoda, gyermekjátszótér, útépités, vándorszálló és menhely építés a bizottság előtt — 1-50 pengőre emelték fel az inségakció napszámát

Szombaton délelőtt Kölesy Sándor polgármester elnökelete alatt ülést tartott a városi inségakciós bizottsága. A bizottság tárgyalta a városi inségakciós tervezetét, amelynek megteremtője dr. Kapovszky Sándor tanácsnok volt.

A tervezetet előre megküldötték a bizottság minden tagjának és így nem volt szükség a részletes előterjesztésre, hanem Kölesy Sándor polgármester megnyitója után azonnal megkezdődött a vita.

A vita első felszólalója Gombosi Zoltán volt. Felszólalásában mindenekelőtt azt kívánta hangsúlyozni, hogy a bizottság tagjainak főbb aktív szerepet nyújtsanak az inségakció munkájában és ne pusztán ülésen elhangzott szó legyen a tervezet, hanem adjon módot a fennálló problémáknak, ha nem is teljes, de mégis számbajelölhető megoldásra. A tervezethez szólva megállapítja, hogy az ismét a régi tervezetek sablonjába esett és nem lát abban nagyobb teljesítményeket. Ezeket tekintve figyelmébe ajánlja a bizottságnak,

hogy régen vajdó terveket lehetne ennek az inségakciónak a keretében megvalósítani, így

a versenyuszodát és a gyermekjátszótérket.

Kifogásolta ezután az inségakció megállapított munkabérszámát. A P. 1.40-es munkabért kevésnek találja, ha tekintetbe veszi, hogy az élelmiszerárak nagyon emelkedtek és ma is állandóan emelkednek. Azt ajánlja, hogy emeljék fel 1.60-ra.

Az alkalmaztatás kérdéséhez pedig azt kívánja hozzáfűzni, hogy elsősorban azok a munkanélküliek részesedjenek a támogatásban, akik állandóan Debrecenben tartózkodtak és nem pusztán átmenetileg vannak Debrecenben.

Attért ezután a Ghillányi- és Salétrom-laktanya kilakoltatási ügyeire.

A Debreceni Független Újságra hívatkozva, mely elsősorban a kilakoltatott emberek szomorú helyzetét megállapítja, hogy sokszor szölt

már erről a lehetetlen helyzetről a közgyűlés előtt is, amely ezek között az emberek között van. Azonban meg kell állapítani, hogy hiába tette szóvá, mert az interpellációkat igen röviden intézte el a közgyűlés a késői idő miatt. Most újra szóvá teszi és különösen hangsúlyozni kívánja azt a szempontot is, hogy ezekben a kérdésekben

nem csak a szociális kérdés bír jelentőséggel, hanem a higiénia kérdése is.

Ezeknek az embereknek nagy százaléka tüdőbajos és nem kívánatos, hogy ezek a betegek a kört terjeszték. Ezért kellene a kérdést intézményesen elintézni s ez a város kötelessége volna. Azzal a tervvel, amellyel a problémát megoldani kívánja a város, t. i.

a lakbérsegély kiutalásával nem nyer elintézés

a nehézség. Egy meglévő helyzet áll a bizottság és a város intézói előtt ezt sürgősen meg kell oldani.

A következő felszólaló dr. Nagy István volt, aki kijelentette, hogy az 1.40-ben megállapított munkabéreket elegendőnek találja.

Kállay Sándor a munkabérek felemelését kívánja.

Páll János azonosítva magát Gombosi Zoltán felszólalásával, azzal kívánja azt kiegészíteni, hogy a munkanélküliséget megoldó közmunkák késését kifogásolja. Eppen ezért aggodalmát fejezi ki, hogy a megkésztett közmunkák miatt kevés munkaalkalom lesz és így

a munkanélküliek megszorított száma csak az inségakciót fogja megterhelni.

Ezután szóvá tette a régi temetők árkaikat, amelyek tisztátalansággal veszélyeztetik a közegészséget. Ebben a kérdésben nem tartja kielégítő megoldásnak, ha néha megmunkálják azokat, hanem javasolja, hogy egyszer és mindenkorra témassék be ezeket az árkokat. A temetők tisztaságának a megóvása érdekében, pedig öreg s nehezebb munkára alkalmatlanná vált munkanélkülieket bízának meg azok őrzésével. A lakáskérdés megoldására ajánlja

az OTI kertesházak gondolatának megvalósítását

Albertfalvai mintára.

Dr. Szily Tibor szintén a temető-árkok betemetését javasolja. A Salétrom-laktanya kérdésében helyesli a higiénikus szempontok szerinti elbírálást, mert határozott tény, hogy a megfertőzött belegek szétviszik a betegséget. Ezeknek a város nyújtson védelmet, de ezen keresztül a város lakóinak is, akiket így megvéd egy esetleges fertőzési lehetőségtől. Ezután a csecsemővédelemmel és a csecsemők tejjelutóval foglalkozott, kérve a várost, hogy emelje fel a tejadagokat.

Dr. Lengyel Zoltán a Ghillányi-faktanya lakóinak kérdésével foglalkozva számukra sürgős segítséget kért a várostól.

Az elhangzott felszólalások után Kölesy Sándor polgármester adott az elhangzottakra választ. Válaszában elsősorban a laktanya kitelepített lakóinak kérdésével foglalkozott, mert úgy vette észre, hogy a felszólalók mintegy egyértelműen ezt a kérdést domborították ki elsősorban. A város más megoldást nem tud nyújtani, mint-hogy

egy vagy fél esztendőre lakást vesz ki a kitelepítetteknek, vagy legalább garanciát vállal értük.

Ezt látja a legegyszerűbb és a sürgősség szempontjából a legcélszerűbb megoldásnak. A Pál János által említett OTI által építendő telepeket, amelyeket a főváros környékén, különösen Albertfalván már megvalósított és eredményesen megoldotta általa a lakásproblémát helyesli, de ez olyan kérdés, ami időbe kerül. Legalább egy esztendő kell a megvalósításához. Ugyancsak ezzel a kérdéssel kapcsolatban megemlíti a polgármester, hogy foglalkozik a város

a vándorszállók és menhelyek megvalósításával is.

Ez a terv is azonban csak az 1938-as esztendő programjába tartozik.

A felszólalások folyamán elhangzott többi gondolatra térve, megállapítja a polgármester, hogy az inségakció bizottságnak aktív munkáját kívánatosnak tartja, különösen a részletkérdések megvitatásában, majd áttérve a munkabérek emelésére sorsolja az 1.60-as javaslatot, de elismerve az emelés szükségét

150-es munkabért javasol

A maga részéről. A nagyobb létesítmények kérdésében felvilágosít

ELADÓ VILLATELKEK

A VÁROS LEGSZEBB RÉSZÉN

A NAGYERDŐI VILLAMOS MEGÁLLÓ 5 PERCNYI JÁRÁSRA VAN A TELEKTŐL KÖZMŰVEKKEL ELLÁTVA.

FELVILÁGOSÍTÁS: PIAC-UCCA 14. SORSJEGYIRODA.

tásul közli, hogy a versenyszóda megvalósítása egyelőre elkerülhetetlen nehézségekbe ütközik. Nincsen elegendő vízmennyiség. A gyermekjátésteret azonban helyesli és meg is kívánja sürgősen valósítani. A nagyobb létesítmények között

megemlíti, hogy két nagyobb arányú útépités van tervbe véve a Nadudvar és a Balmazújváros felé vezető utak megépítése. Válaszát az értékes hozzászólások megköszönésével fejezi be és az ülést a déli órákban bezárta.

Nem kapott iskolaengedélyt a német tanítószervezet

Budapest, július 31. Egy emigráns német szervezet, a Marista iskolatestvérek rendje Budapesten az Andrássy-út 78. számú palotában iskolát rendezett be, amelyet most szándékoztak volna megnyitni. Ugyanekkor megvették, illetve leköttették Tolnában gróf Apponyi Károly hógyézi kastélyát, hogy ott is német iskolát létesítsenek. A 13 német szervezet már az iskola prospektusait is kibocsátotta, amely szerint német, francia, angol és latin nyelvre oktatták volna a magyar diákokat, amikor Hóman Bálint

kultuszminiszter megtiltotta a német emigráns szervezetek letelepülését. — A kultuszminiszter indoklásában a magyar tanítói és tanári kar nagy munkanélküliségére hivatkozik. A magyar tanároknak nagy konkurrenciát jelentett volna a német szervezetek iskolája. A Marista iskolatestvérek most megvárják az olasz anyaintézet intézkedését, eladják a Tolnában vásárolt kastélyt és elmennek Magyarországról. Még nem tudják, hogy hová. Csak egy bizonyos előítélet, hogy nem mennek vissza Németországba.

Uj vérferőtlenítő csodagyógyszer: szulfanilamid

A liverpooli gyógyszerészkongresszus az utolsó 20 év legnagyobb gyógyszerátalalmánának nevezi.

London, július 31. Az angol gyógyszerészek liverpooli kongresszusán új gyógyszert mutattak be, amelynek általános vérferőtlenítő hatása van és amely óriási feltűnést keltett az orvosi körökben, mert több klinikán végzett kísérletek alapján megállapították, hogy az új gyógyszer eddig gyógyíthatatlannak hitt betegségeket is bámulatosan gyorsan gyógyított.

A szer, amelyet már forgalomba is hoztak, kémiai neve paraaminopenzenesulphonamid, vagy röviden szulfanilamid. Az új szer elsősorban az orbánc, agyhártyagyulladás, tüszős mandulalob, tüdőgyulladás, szepszis, gyermekági láz és trópusi megbetegedéseket gyógyítja, de valószínűnek tartják, hogy a skarlátból származó komplikációk, reumatikus láz és kanyaró esetében is csodás eredményeket fognak vele elérni. T. E. Lescher, a liver-

pooli kongresszus elnöke kijelentette, hogy az új gyógyszer húsz év óta a gyógyszer tudomány legnagyobb jelentőségű felfedezése.

A magyar belgyógyászati kar egyik reprezentánsa így nyilatkozott az új gyógyszeréről:

— Ismerem az új készítmény alkalmazásáról szóló leírásokat, de a róla szóló híreket óvatossággal kell fogadni. Le kell szőgeznünk, hogy a szulfanilamid, amelynek ilyen csodálatos gyógyító hatást tulajdonítanak, nem új gyógyszer. A piramidon-féle lázcsillapító szerek családjába tartozik. Biztosra veszem, hogy sokkal kevesebbet ér a hírenél. Nálunk az új szert még nem próbálták ki s amíg nem végzünk itthon kísérleteket vele, addig a szerhez nem szabad vérmes reményeket fűzni.

Megtalálta szüleit 30 év után egy soproni rab

Sopron, július 31. A soproni fegyháznak az egyik büntetését most kitöltött rabja boldogan távozott a fegyházból: 30 évi hánytatott élet után ráakadt eddig ismeretlen szüleire, — akik örömmel fogadták maguk közé.

Harmanc évvel ezelőtt az egyik sopronmegyei községben lakó Schappül nevű jómódú sváb gazdálkodó lányát megszerette egy fiatal magyar iparos, Horváth János. A fiatalok házasságába a lány szülei azonban nem egyeztek bele, főleg azért, mert Horváth még németül sem tudott. A lánynak

Horváthtól fiúgyermek született, mire a sváb gazda elűzte lányát, aki a gyermeket beadta a gyermekmenhelyre. A kis János a menhelyről megszökött, cigányok közé került, majd különböző bűncselekmények miatt az aszói javítóintézetbe küldték. Innen háromszor megszökött, majd egy betörtársasághoz szegődött és egyik betörést a másik után követte el. Elfogták és 27 éves koráig kisebb megszakításokkal 12 évet töltött fiatalokú fogházban, javítóintézetben és különböző börtönökben, míg végül szigor-

tott dologházra ítélték.

A dologházban teljesen megváltozott az elsodort életű ember. Jó magaviseletű volt és minden vágya az volt, hogy gyermekkorában elvesztett szüleit felkutassa. A hatóságok is segítségére voltak ebben és sikerült kinyomozni, hogy édesanyja 24 évvel ezelőtt férjhez ment Horváth Jánoshoz, aki időközben Bécsbe költözött és osztrák állampolgár lett. Így apja után ő is megkapta az osztrák állampolgárságot. A jómagaviseletű rabot feltételeken szabadlábra helyezték és Horváth János azonnal Bécsbe utazott szüleihez, akik boldogan fogadták elvesztett és harminc év után megkerült gyermekeiket.

— Megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél a gyomorbelesatornát reggelente felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz alaposan kitisztítja, az emésztést és az anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megelentíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

Érdekes statisztika a magyar városokról

Debrecen a második a születési arány sorrendjében.

Budapest, július 31. A székesfővárosi zsebkönyveknek most jelent meg az 1937. évi kiadása és ebben rendkívül értékes statisztikai adatok szerepelnek. Kimutatja, hogy az ország tényleges népszaporodását tekintve az elmúlt évtizedben Pécs áll az első helyen és utána Baja következik. Budapest csak a hatodik a sorrendben.

Debrecen, Szeged és Kecskemét után.

A házasságkötések tekintetében Budapest vezet, mert itt ezer lakóra 11 házasságkötés esett. Utána Miskolc és Szeged következik.

A születési arány Kecskeméten a legnagyobb. Itt ugyanis ezer lélekre 26.5 éves születés jutott. Kedvező a második helyen következő Debrecen 22.6-os születési arányszámmal.

mert a többi városokban sehol sem emelkedett ez az arány 20 fölé. — A zsebkönyv statisztikája szerint 1935-ben Budapest 644 új lakóháza után a második helyen Debrecen következett 193 új lakóházzal. Debrecenben 302 lakáshoz csak 120 fűrdőszoba épült.

Az orvosokról készült kimutatás szerint Budapestben 4059 orvos van, míg Debrecenben 215, Szegedben pedig 214. A szállodai kimutatás szerint Budapestben 1930-ban 121 szállodában 5564 vendégszoba volt, 1936-ban a szobák száma 4899-re csökkent. Viszont 1920-ban még 6541 volt. A legutolsó népszámlálás szerint Debrecenben 253 Szegeden pedig csak 209 szállodai szoba volt.

— Evang. gyámintézeti istentisztelet. Hétfőn este 6 órakor az egyházmegyei közgyűlés alkalmából az evang. templomban gyámintézeti istentisztelet lesz, amelyen Nikodémusz János missziói lelkész fog prédikálni.

Vígyszínház

WILLY FRITSCH és PAUL KEMP remek vígjátéka

BOCCACCIO, a szerelem kalandora

ma 3-5-7-9 órakor HÉTFŐN UTOLJARA 5-7-9 órakor

Torday Lászlót eltanácsolták a debreceni ref. főgimnázium VII. osztályából

Mindenből elégséges kalkulusa volt a tödmivelésügyi minisztérium mástélszázszekes sikkasztójának — A VII. osztályból évközben távozott s magánaton tette le az érettségit

Az utóbbi évek legmegdöbbentőbb és legnagyobbarányú sikkasztásának »dicsősége« kétségtelenül Torday László minisztériumi gazdasági főtanácsos nevéhez fűződik. A gazdasági főtanácsos úr 160.000 pengőt sikkasztott el a kincstár kasszájából. Eleinte felháborodtan tiltakozott a gyanúsítás ellen, majd kétségbeesetten tagadott, időközben pedig, amint ismeretes, a védője bemutatatta Minich és Németh törvényszéki orvosszakértők bizonyítványát, amely szerint Torday elmebeteg, nem vonható felelősségre.

Amikor már szépen ki volt építve az elmebetegintézetbe vezető út, Torday hirtelen megtört és bevallotta, hogy igenis ellopott a filléres gondokkal küzdő magyar államtól 160.000 pengőt. Sirt Torday László gazdasági főtanácsos úr, sirt, hogy ő szerencsétlen ember, voltaképpen nem tehet semmiről, az egésznek a kolera az oka. A háborúban ugyanis kolerajárvány ellen az őrmestere rumot ajánlott neki és ő akkor rászokott a rumivásra. Nem ő a bűnös tehát, hanem a kolera és az őrmester és a rum és a háború, mindenki bűnös, csak ő nem, a szerencsétlen ember, aki kénytelen volt 160.000 pengőt elsikkasztani a közpénzekből. Ő tisztességes, puritán ember, egyetlen fillért sem tartott meg az idegen pengőkből, neki nem kellett egyetlen fillér sem abból a 160.000 pengőből. Elitta az egészet, az utolsó fillérig.

Amint ismeretes, Minich és Németh professzor urak visszavonták a Torday elmeállapotáról kiállított bizonyítványukat. Kijelentették, hogy őket félrevezették, ők azt hitték, hogy a gazdasági főtanácsos úr csak 3000 pengőt sikkasztott, aki ilyen keveset sikkaszt, az bolond, Torday tehát bolond. Amikor azonban megtudták, hogy 160 ezer pengő az elsikkasztott összeg, hirtelen, minden vizsálat nélkül, megállapították az igazságot: de-hogy bolond Torday László, hogy volna bolond az, akinek volt esze 160.000 pengőt elsikkasztani!

És most azon vitáznak a két párt-ra szakadt orvostársadalom, ezt vitatja hetek óta az egész magyar sajtó: bolond-e, tettéért felelősségre nem vonható elmebeteg-e Torday László, vagy rafinált bűnös, lelkiismeretlen sikkasztó?

Vajjon milyen ember volt Torday ama híres kolerajárvány előtt, amikor még nem volt olyan szépen hangzó címe és nem forogtak a kezén könnyen ellopható százszekes?

A szülei itt éltek Debrecenben és Torday László a debreceni Református Kollégiumban végezte középiskolai tanulmányait. Jobban mondva a debreceni Református Kollégiumban csak elkezdte a középiskolai tanulmányokat, mert végezni nem itt végezte. Az 1899—1900-is iskolai évben, a hetedik osztályból kilépett Torday László. Ez a kilépés a hírek szerint felsőbb nyomásra, nem a saját akaratából és elhatározásából történt, hanem a Kollégium igazgatójának és a

hetedik osztály akkori osztályfőnökének, K. Kiss József tanárnak a »tanácsára«. Az eltávozás esendben és minden feltűnés nélkül ment végbe, sokan azonban még ma is emlegetik, hogy a távozás nem ment minden ok nélkül s a consilium abendi Tordaynak voltaképpen fegyelmi tény volt.

Torday nem volt jó tanuló: az 1896—97-ik iskolai évben a Kollégium V. osztályában minden tantárgyból 3-as kalkulust kapott, az éneket és a magaviseletet kivéve. Ezekből jelese volt. A következő évben a VI. osztályban pontosan ilyen bizonyítványt kapott. A VII. osztályba is beiratkozott, az évvégi értesítőben azonban az osztályzatok helyén egy szó áll: eltávozott.

Torday karrierje azonban nem szenvedett hajótörést ezen a váratlan fordulatán, magánaton letette az érettségit, bejutott a minisztériumba, ahol gyorsan haladt előre a gazdasági főtanácsosi címig. Nem is lehet tudni, hol végezte volna, ha közben nem viharzott volna le a világháború, kolerajárványokkal, őrmesterekkel, rummal és egyéb borzalmakkal együtt.

(fű)

Kerékpárt

részletre

Keszlernél

vehet legolcsóbban.

Külső gumi	3.80
Tömlő	1.44
Csengő	0.38
Küllő	0.04
Wim lánc	2.80

Meghalt Zala György

A magyar képzőművészetet súlyos veszteség érte: ma reggel a Pajor-szanaszatórium egyik különszabójában hosszszas betegeskedés után 79 éves korában meghalt Zala György szobrászművész.

Az agg mestert három hónappal ezelőtt súlyos tüdőgyulladással szállították be lakásáról a szanaszatóriumba. Az utóbbi időben már javulóban volt, — amikor ma éjszaka heves vérümlés lepte meg a beteg művészt. Hajnali öt órakor Zala György már agonizálni kezdett és rövid idővel rá le is hunyta szemét. Utolsó percéig felesége és Giza nevű nővére volt betegágya mellett.

A főváros díszsírhelyet ajánlott fel Zala György számára.

— Vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál reggelenként éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz kiadós, hig ürülést és kielégítő emésztést eredményez, aminek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. — Az orvosok ajánlják.

A Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet

m. sz. és a Tiszántuli Állam Segélyező

Egyesület irodahelyiségeit

Ferenc József ut 22-24, sz. alá

a Debreceni Első Takarékpénztár r. t. Pénztártermébe helyezte át.

Az angol miniszterelnök személyes levelét átadták Mussolininak

London, július 31. Mint a Reuter Rómából jelenti, az olasz külügyi hivatalba ma megérkezett Chamberlain miniszterelnök személyi jellegű levele Mussolini részére. A levelet haladéktalanul továbbították a Rímiben tartózkodó olasz kormányfőnek.

A hír az angol-olasz közeledés feltétlen megerősítését jelenti s valószínűleg döntő fontosságú lesz a spanyol kérdés megoldásában. — Ma, amikor a benemavatkozás angol terve megbukott, a világ aggodva figyel az angol miniszterelnök békementő tárgyalásai felé.

A Szegedi Szabadéri Játékok kezdete: óriási siker

Szeged, július 31. Ma este kezdődött a szabadéri játékok ünnepi sorozata, Madách Imrénék: Ember tragédiája c. halhatatlan művével. A város ünnepi díszben öltözött, a házakon nemzetiszínű zászlók lengtek. A megnyitó előadásra Budapestről különvonaton mintegy ezer ember érkezett, de ezenkívül nagy számban jöttek különböző csoportok, nemcsak a fővárosból, hanem a vidék minden részéről, sőt a megszállott területekről is. A Dóm-teret már 8 óra előtt megtöltötte a hatalmas tömeg. A tribünökön ötezer ember foglalt helyet, midőn két lobogó kandeláber között reflektorfényben megjelent Pálffy József polgármester és rövid beszéddel megnyitotta az ünnepi játékok sorozatát. Az Ember

Tragédiáját nagy sikerrel adták elő. Adám szerepét Kiss Ferenc, Lucifer szerepét pedig Törzs Jenő alakította, míg Éva szerepét az idén is az elmúlt évekhez hasonlóan Tökés Anna játszotta.

Kétnapos filléresgyors

a „Szegedi Ünnepi Játékokra” aug. 7-én. — Jegy ára helyépgyegyvel együtt P 6.50. Jegyek kaphatók a Menetjegyirodában.

Ezer kínai csendőr kiirtotta a japánbarát „északi” kormányt

Kína általános védkötelezettséget rendelt el

Sanghai, július 31. A központi kormány a tartományi kormányok hoz intézett körtéviratban általános védkötelezettséget rendelt el. A távirat hangsúlyozza, hogy az általános védkötelezettség megvalósítása, amely a nemzeti védelem gerincét alkotja, nem tűr már halasztást. A törvény alkalmazásaképpen Nankingben már 26.543 20 és 22 év között hadkötelest hívtak be szolgálatra.

London, július 31. Egyik jelentés szerint a tungesau kínai rend-

őrség elfogta a kelethepeji független kormány elnökét, tagjait és agyonlőtte őket. Ezt a hírt még nem erősítették meg. Tény, hogy ezer kormányhú csendőr fellázadt a pekingi japánbarát kormány ellen és megkísérelte, hogy Pekingbe betörjön.

A csendőröknek állítólag sikerült elfogni a pekingi kormány tagjait és e pillanatban senki sem tudja, hogy a kormány tagjai életben vannak-e.

TÖBB HELYEN ZIVATAR VÁRHATÓ

Hazánkban több helyen volt kisebb zivatar, a Pilis hegységben pedig kiadós zivataros eső, így a Dobogókőn 22 mm. volt. A hőmérséklet Budapesten elérte a 28, az Alföld többi részén a 29 fokot.

Jóslás: Déli, délnyugati szél, a hőmérséklet alig változik, több helyen zivatar.

AZ AMERIKAI VERHOVAY EGYESÜLET UTASCSOPORTJA BUDAPESTEN

Budapest, július 31. Ma délután 6.10 órakor érkezett meg a Keleti pályaudvarra az amerikai Verhovay Egyesület második magyar generációból összeállított csoportja az óhaza meglátogatására. A magyarok vilákkongresszusa nevében Perényi Zsigmond báró üd-

vözölte az amerikaiakat. Bencez János, az egyesület titkára mondott köszönetet az üdvözlésekért:

— Eljöttünk ide — mondotta —, hogy még egyszer meglássuk azt az országot, ahol születünk s elhoztuk magunkkal gyermekeinket, hogy megmutassuk nekik azt a hazát, amelyért szívünk még mindig dobog.

EGY 36 ÉVES ROMÁN POLGÁRMESTER A VILÁG LEGFIATALABB NAGYPAPÁJA

Bukarest, július 31. Egy Duca nevű román városka polgármestere, név szerint Allineau úr azzal dicsékedhetik, hogy ő a világ legfiatalabb nagypapája. A polgármester 1901-ben született, tehát most harminchat éves. Tizenhat éves korában megnősült és amikor tizenhat éves házias volt férjhez adta leányát, aki tegnap egészséges fiúgyermeknek adott életet.

Megnyilt a város Dégenfeld téri szegénybeteg rendelője

Tökéletes, modern felszereléssel, a betegellátást megkönnyítő berendezéssel áll a város szegénybetegeinek szolgálatára.

Debrecen közönségének áldozatkészségéből egy már régen szükséges és pótolhatatlan közegészségügyi intézménnyel gazdagodott a város: a *belsőégi szegénybetegrendelőt megnyitották.*

A szegénybetegrendelő a város tulajdonát képező Dégenfeldtér 2. számú házában talált elhelyezésre. A jövőben itt történik a város egész belterületének szegénybeteg gyógykezelése. Modernül, a közegészségügyi követelményeknek mindenben megfelelő udvari feljárója tágas, olajozott padlózatú, fehérre festett váróterembe vezet, amelyben fehérre zománcozott padok állnak a betegek rendelkezésére. A váróteremben mintegy 50 ülőhely van, de szükség esetén 100 beteg is kényelmesen elfér a teremben. A falak különböző egészségügyi és balesetekre szemléltetően figyelmeztető képekkel vannak díszítve. A higiénia tökéletes: a köpöcsészeket, amíg a rendelés tart, a vízvezeték állandóan mossa, ami ilyen nagyszámú és legkülönbözőbb megbetegedésekben szenvedő betegek számára a lehető leghigiénikusabb megoldás.

A szegénybetegeket kartotéklapon tartják nyilván. Minden betegnek külön kartotéklapja lesz, amelyet külön kartotékszekrénybe zárnak. Amikor a beteg kezelésre jelentkezik, a kartotéklapjában azonnal megkapja a kartotéklapját és utasítást adnak arra nézve, hogy melyik rendelőorvoshoz kell fordulnia. A beteg a kartotéklappal az érkezés sorrendjében jelentkezik az illetékes orvosnál, aki megvizsgálja, rendeléssel látja el és ezt a beteg kartotéklapján is feltünteti. Ilyen módon minden egyes megbetegedésnek a lefolyása.

Körtörténeteszerű feljegyzést nyer, ami nagyon megkönnyíti a beteg kezelését.

A váróteremből három rendelő nyílik, amelyekben a három belsőégi orvos — mindegyik a saját területében lakó betegek részére — vizsgálja és kezeli a betegeket. A fehérre festett, világos rendelőszobák minden szükséges felszereléssel tággyal és műszerrel el vannak látva, úgyhogy

a gyógykezelés a legtökéletesebb és legalaposabb lesz,

senki sem érezheti majd a betegek közül azt, hogy nem kezelik elég lelkiismeretesen és alaposan, a szegénysége miatt.

Az orvos minden betegét egyforma szeretettel és lelkiismeretes-séggel kezeli, akár gazdag, akár szegény. A szegénybetegrendelőben azonban a fennálló jogszabályok szerint közgyógyoszerellátásra jogosító szegénységi bizonyítvány, vagy könyv nélkül nem szabad rendelni, csakis kivételes esetekben, ha elsősegélynyújtásról, vagy életveszélyről van szó. Sokszor előfordul, hogy az orvos látja ugyan a szegénységet, de mert a beteg állapota nem életveszélyes és nem szorul azonnali elsősegélyre,

nem teheti túl magát a tiltó jogszabályokon

és meg kell tagadnia a szerencsétlen betegétől a rendelést.

Dr. Gaertner István tisztifőorvos éppen ezért ezután is figyelmezteti azokat a szegény betegeket, akik a szegényrendelőben akarják gyógykezeltetni magukat, hogy ingyenes gyógykezelésben csak közgyógyoszerellátásokra

érvényes szegénységi bizonyítvány, vagy könyv alapján tarthatnak számon,

nyitvány, vagy könyv alapján tarthatnak számon,

jó lesz tehát, ha ezek a betegek előre gondoskodnak a szegénységi bizonyítvány megszerzéséről.

A Dégenfeldtér 2. szám alatti központi rendelő azonban nemcsak a szegénybetegek gyógykezelésére szolgál, hanem egyúttal a belsőégi kerületi orvosok hivatalos helyisége is. A kerületi orvosok minden egyéb hivatalos dolgaikat is a szegénybetegrendelőben fogják elintézni, ide kell tehát fordulni minden hivatalos ügyben: elhalálozások bejelentése, hatósági bizonyítványok kérése stb. A belsőégi kerületi orvosok ezután a saját lakásukon már nem rendelkeznek, elsősegélynyújtás és életveszélyes eseteit kivéve.

A szegénybetegrendelő hivatalos órái délelőtt 8—10 óráig lesznek, ezután az orvosok fekvőbetegeik

A hölgyközönséget érdekli, hogy milyen lesz az őszi szőrme bunda divat, a

Lipcsei és hazai Szőrmeház

Piac-utca 59.

már most készséggel vételkényszer nélkül bárkinek örömmel bemutatja üzletében az őszi cca 50 darab szebbnél szebb különböző szőrme bunda modelljeit

látogatására és hivatalos kiállásaik végzésére indulnak.

A felbecsülhetetlen szolgálatot és értéket jelentő központi rendelő helyiségei a város szegényeinek gyógykezelésén kívül kiválóan

alkalmasak tömeges védőoltások elvégzésére is, ami eddig mindig nagy nehézségekkel és akadályokkal mehetett csak végbe, megfelelő helyiségek hiánya miatt.

A szegénybetegrendelő felállításáért minden elismerést megérdemel a város, szociális ügyeket megértő és támogató vezetősége.

igyekezett szóban, írásban és tetteiben tanítani és menteni az emberiséget a véstől és pusztulástól.

Mi, zsidó hitű testvérek igenis hálával emlékezünk meg róla és iránta való kegyeletünket rójuk le.

Mikor a magyarországi hittestvéreim a Pro-Palesztina nem-zsidó bizottság elnökségét ajánlották fel neki, a megnyitó ünnepen a zsidóság világhívatása ország és ország nélkül cím alatt tartott beszédet. Ez előadása még most is emlékeztet a magyar zsidóság előtt. Beszélt ő akkor őszintén és szívből a prófétákról, beszélt Mózes tanairól, akinek törvényei és kormányzata olyan óriási kincs-tár, amit évezredek során sem tudtak a világ összes népei széthordani. A zsidó vallás, mondta Baltazar, a reménység vallása, csak szántson az alatt a reménység alatt, míg az el nem száradó kezek hűsége meg nem építi Jeruzsálemet.

Baltazar püspök nem volt zsidó barát, Baltazar püspök nem várt hódolatot vagy dicsőséget a zsidó néptől. Baltazar püspök nem a zsidók ügyét védte, Baltazar püspöknek nem volt arra szüksége, hogy a zsidóságnak ügyét-baját magáéva tegye. De igenis barátja volt az emberi szeretetnek, barátja volt az igazságnak, barátja volt a demokráciának és barátja volt az emberiséget megváltó liberalizmusnak. Baltazar Dezső megértett bennünket és azért rokonszenvezett velünk. Érezte a zsidóság fájdalmát, mert ismerte a zsidó nép szenvedését és hogy mit jelent dolgozni, tünni és szenvedni, ahogy ő türt és szenvedett, emberi felebaráti szeretetért, emberi igazságért és a szüntiszta, Istenben való hitért.

A mély hatás keltő beszéd után a gyűlés egy határozati javaslatot fogadott el, amelyet továbbítottak a Baltazar családhoz Debrecenbe. A határozati javaslat a következőképpen szól:

A clevelandi Jewish Center Auditoriumában mai napon, 1937 június 15-én megtartott Baltazar Emlékünnepély alkalmából a nagy gyülekezet egyhangúlag elfogadja, hogy amennyiben Istenben megdicsőült dr. Baltazar Dezső, a nagy hírű volt debreceni református püspök, az emberi szeretetnek, igazságnak és liberalizmusnak korában legnagyobb magyar képviselője és harcosa, aki bátrán és megtanoríthatatlanul az igazságnak lobogóját nagy nehézségek árán is magasra tartotta, e gyülekezet őszinte hálával hódol e nagy férfi emlékének és a gyászbaorult Baltazar püspök családjának ezután mély részvétét fejezi ki. Baltazar nincs többé, de szelleme élni fog a magyar liberalizmus, demokrácia és emberszeretet megváltásáért.

A debrecenieket talán érdekli, hogy a Baltazar-ünnepélyen szép beszédet tartó H. H. Klein főrabbi Debrecennel is tart fenn kapcsolatot. Ugyanis Debrecenből nősült, vette feleségül Hartstein Rózsikát, a Debrecenben oly előkelő szerepet betöltő család tagját.

Meteor

csillár

vezet

Gyári lerakat

Piac u. 9.

Baltazar-émlékünnepély az amerikai Clevelandban

Táviraiban üdvözölték a Baltazar-családot — Az emberi szeretet barátjának emlékezete a szabadság hazájában

Az amerikai »Szabadság« című napilap alábbi cikkét küldte be egyik olvasónk, bizonyítva, mily el nem múló kegyelet fűzi Debrecen nagy püspökének emlékéhez amerikai tisztelőit. A clevelandi Baltazar emlékünnep, amelyen különböző felekezetek papjai és a m. kir. alkonzul ünnepelték a nagy püspök emléket, bizonyára kegyeletes érzést kelt a debreceni emlékezőkben is.

„Junius 15-én este — szól az amerikai lap cikke — körülbelül 800 főnyi közönség jelenlétében folyt le a Baltazar emlékünnepély a Jewish Centerben. Baltazar Dezső debreceni püspök emlékének áldozott a clevelandi magyar zsidóság. A megnyitó beszédet dr. Braun Sámuel tartotta. Andrica Tivadar, a Press munkatársa bemutatta Baltazar temetéséről készített mozgófelvételeit. A Király Sándor (Cuyahoga Recreation Commission) által előkészített műsoron Bogár Árpád tanítványai léptek fel. Beszédet mondtak: Nt. dr. Csutoros Elek református lelkész. Edward Schweid traction commissioner, aki a polgármestert helyettesítette. Rabbi Israel Porath, az Oheb Zedek Congregation vezetője, dr. Sztankay Zoltán m. kir. alkonzul, Klein Józsefné és mások.

Az ünnepi beszédet Klein Hugó, a Sherit Jacok Hitközség fiatal, tehetséges rabbija tartotta. A hatalmas beszédből, amely magával ragadta a közönséget, érdemesnek tartjuk közölni a következő részeket:

Mint a Baltazar Emlékünnepély elnökét, engemet ért az a nagy megtiszteltetés, hogy néhány szóval üdvözöljem önöket és hogy bevezessem a mai nevezetes estét. Csak abban a tudatban emlékeztetünk meg Istenben megdicsőült Baltazar Dezsőről, hogy az iránta való kegyeletünket sem beszédekkel, sem írásokkal, nem róhatjuk le eléggé. Ami ebben a gyönyörű teremben ma este történik, az semmi más, mint egy fedél alatt visszahívni, felfrissíteni azt a tant, azt a hitet, amit életeéljének tűzött ki ez a nemes ref. egyházi főpap, Baltazar püspök.

Egyetértés, emberi szeretet és emberi jog mindenkinek egyaránt, mert hisz, ahogy ő számtalanszor hangoztatta, egy Istennek vagyunk gyermekei, egy a Teremtőnk. Miért is létezne gyűlölet ezen a földön, miért is lennének rombolói azoknak az isteni javaknak, annak a gigantikus kerítésnek, amely embert vadállattól megkülönböztetett és bennünket boldoggá akar tenni?

Mi zsidók, igenis hálával emlékezünk meg arról a fenkölt nemes lélekről, Baltazar püspökről, aki küzdelmek között is, félelem nélkül

Riport egy nagygyűléseiről

— Milyen szép vagy, szerelmem — sóhajtott Svábbog úr Pol Oská kisasszony fölébe. A fiatal lányka szemérmesen lesütötte szemét és gyengéden lefejtette derekáról szilaj fekete völegénye lábait:

— Na ne — suttogta. — Na ne... Igazán... Meglátják...

Összeakasztották kisujjukat és ábrándozva elindultak sétálni a padlórepedés árnyas sétányán.

— Jössz délután a strandra? — kérdezte szerelmesen Pol Oská kisasszony, De Svábbog úr rosszkedvűen kijelentette, hogy nem megy a strandra, mert újabban megint felvették a férfiakkal a vállpántot. Ő nem akar vitázni a vállpánttal, hiába magyarázza, hogy a férfiaknak nincs izéjük... szóval inkább nem megy strandra.

— De nem is mehetünk el ma sehova! — kiáltott fel hirtelen Svábbog úr. — Ma délután lesz gyűlés az Elektrottox-ügyben.

Pol Oská kisasszony sirni kezdett:

— Ó Nagy Bogár soha nem lesz már nyugtunk nekünk. Nem elég, hogy minden héten megpetróz és leforráz háziasszonyunk, (sokan bele is betegedtek ebbe, vagy tizen el is pusztultak) most ilyen rémet ereszt ránk. Oh Elektrottox! Jaj Elektrottox! Egytől egytől elpusztulunk!

Svábbog úr is megremegett az Elektrottox említésére, de nyugalmat erőszakolt magára és igyekezett megnyugtatón zokogó menyasszonyát:

— A bogár ne veszítse el a fejét! Még nincs veszve semmi! Majd a gyűlésen megbeszéljük a tennivalókat! Mindenki ott lesz, legyél te is pontos szivikém! Az ágy alatt találkozunk!

A gyűlésen bogár-bogár hátán tolongott és Svábbog úr általános figyelem közepette nyitotta meg a gyűlést.

— Bogarak! A lakás veszélyben van! Az ellenség megüzente a háborút, el kell rendelni az általános mozgósítást! Fogadjuk meg, hogy életünk árán is megvédelemmezzük a lakást, melynek minden cseppnyi repedésére apáink vére hullt!

A bogarak lelkesen ordították: — Halál az ellenségnek! — De ki az ellenség? — kérdezte egy vékony hang, Moly Lenke kisasszony volt, aki féltve ölelte át harsány párját, Muszkabog urat. Svábbog úr megvárta, míg lecsendesül a zaj, aztán kimondta: — Elektrottox!

A hatalmas bogár tömeg megdöbbenve hallgatott el. Borzalom fogta el a szívüket a szörnyű szóra. Néhányan még sohasem hallották a nevet. Bol Harry felugrott az ágydeszkára és a megdöbbenő tömeg félelemtől reszkette hallgatta a jólétesült fiatalember szavait:

— Elektrottox féregirtó, fertőtlenítő és lakáskarbantartási vállalat alakult a Piac uca 89. szám alatt. Ott van a főhadiszállásuk! Tíz perc alatt végeznek velünk! Az Elektrottox ellen nincs védekezés!

Légy Géza, az ismert pilóta általános figyelem között emelkedett szólásra:

— Javasolom, hogy tegyük le a fegyvert, szedjük össze minden kis vagyunkánkaf és meneküljünk! Hiába a lelkesedés, hiába a szív és akarat, az Elektrottox ellen nem használ semmi! Hiszen szobánkat csak 70—110 fillérbe kerül! És tíz perc alatt végez velünk! Javaso-

lom, hogy mielőtt az Elektrottox elrendelné a mozgósítást, meneküljünk!

Légy Géza ezután leszállt az emelvényről, begyújtott és simán felemelkedett a levegőbe. A bogarak sokáig bámultak a repülő

után, aztán szóltanul magukhoz véve cókókjaikat, elindultak száműzetésükbe. A hontalanok szomorú serege bánatosan énekelte az éjszakában:

„Elektrottox! Elektrottox! Egyszer még lakolni fog...”

Állandóan nő a cukorbetegnek száma

Mikor cukorbeteg-gyanus valaki?

Írta: Dr. Tesler Ernő

A szekták világát éljük ma, gombamódra szaporodnak, mindegyik szerez híveket magának. Az emberek eléggé kritikátlanul követik az álprófétákat, ami az idegrendszernek — ha nem is megbomlására — de legalább is erős legyengülésére vall. Ilyen, az egészség-re eléggé veszélyes szekták van itt is, Debrecenben kialakulóban: a renitens cukorbeteg szektája. A prófétája néhány eléggé súlyos egyéniség, legalább száz kilosak. A próféták ígéje: »Ne higgy az orvosnak, a cukorbeteg mint ment elhet, sárgadinnyét, fagyaltot, téstát, minden jó falatot! A cukorbeteg már halott az orvostól, hogy ez mind méreg az ő számára, de addig-addig duruzsolják a csábító hazugságot a fülébe, amíg meginog és eszik az édes-ségből. És — csodák csodája — az orvosnak — látszólag — csakugyan nincs igaza. Pillanatnyilag még csak meg se hal a cukorbeteg, legfeljebb többet vesznek a családjával. Azt, hogy ez ma gának a betegség súlyosbodásának tünete, (mert a beteg idegizalma a szervezetére káros anyagok felhalmozódása folytán fokozott) nem is tudja.

A cukorbeteg prófétája ezzel sem elégszik meg. Elmondja neki: mit ér az élet, hogyha még a legkedvesebb falatot sem szabad megenni! Válasszuk akkor az öngyilkosságnak azt a módját, hogy a legjobb emivalókkal mérgezzük meg magunkat! »És mindketten igazi cukorbetegekhez illő módon, minden cukorkaárúsnál vásárolják az édes ségekkel tele stanciliket. Közvetlen katasztrófa persze nem jár ezzel, de annál keserűbb azután a bűnhődés, mert a betegség pusztító iramban foglalja el a beteg szervezetet még ellenállásra képes erősségeit.

Az ilyen kártékony álpróféták ellen próbálom én itt felvenni a harcot s belekialtani a cukorbeteg fülébe: »Ne hagydd magad! Egy kis édességnél többet ér az élet! Neked is dolgod, munkád van ebben a világban, a hozzátartozóid iránt való kötelességed, hogy megőrizd a szervezeted erejét a mindennapi élet küzdelmeire, amelyek ma olyan súlyosak, hogy a gyöngye szervezeted harcos elpusztul bennük!»

Mi is a cukorbetegség (diabetes) lényege? Hogy ezt megérthessük, ismerünk kell a szervezetnek azt a mechanizmusát, amely a cukor (szénhidrát-tartalmú emivalók) feldolgozását és a forgalmát szabályozza. Mi is történik azzal a cukorfele tartalmú emivalóval, (kenyér, burgonya, rizs) amelyet lenyelve eljutunk a belkig? Nos, a szénhidrát a bélből felszívódva nem jut mindjárt a vérbe, hanem előbb besűrűsödik és a májban raktározódik le. A máj, jó gazdasszony módjára csak annyi cukrot juttat a vérbe, amennyire a sejteknek éppen szükségük van. Így a vér cukortartalma — kevés ingadozással — állandó marad.

A szervezet gépezetének e nagyszerű összehangolását több hormon irányítja, de legfőbbképpen a fehérmáj (pancreas) váladéka: az *insulin*. Az agyvelő kiadja a parancsot, amely végig hullámozik az idegszálakon és megindítja az insulintermelést. E belső mirigy kivonatot ma már elő tudjuk állítani és ennek a nagyszerű gyógyszer kincsünknek — felfedezője megkapta a Nobel-díjat — köszönhető, hogy a cukorbetegnek igen hosszú ideig életben

tarthatók, sőt egyensúlyba hozva, egészséges emberként szerepelhetnek. Amint láthatjuk, a cukorforgalom pontos lebonyolításában részt vesz maga az idegrendszer is, ezért reagál olyan érzékenyen a beteg minden kilengésre idegileg. Röviden ez a szénhidrát útja: A cukorfelek (kenyér, burgonya, rizs) bejutva a gyomor-bélbe, innen az éléskamrába, a májba, majd a vérbe vándorolnak. Persze az inzulin már működik a megfelelő utasítás folytán. A vérből a sejtekbe mennek át, részt vesznek a felépítésében, ami a jóllakottság érzetében jut kifejezésre. Közben súlyosan, erősen gyarapszik, idegrendszerünkben nincs zavar.

No már most, ha valamilyen oknál fogva — elegendő valamilyen súlyos lelki válság, akár halálhír, anyagi összeomlás, megfelelő hajlam esetén, hiába, az agy parancsa, a fehérmáj megszünteti, vagy legalább is csökkenti az inzulin termelést. Erre beáll a káosz. A máj nem jöl raktároz, eszeveszetteen ontja a cukrot a vérnek, a sejtek nem képesek felvenni a folyton ömlő szénhidrátot, nem gyarapszik a szervezet, vagyis felhasználatlanul választja ki és üríti ki a vese a cukrot. A jóllakottság helyett állandó éhségérzete van a betegnek. Ez az igazi feneketlen hordó. Folyton eszik a cukros, még éjjel is felkél az ágyból enni, mert szinte ájul az éhségtől és mégis állandóan soványodik, mert a táplálék nem vesz részt az építő munkában, hanem közben teljesen értéktelenül távozik el és a koncentrált folyadék tönkre teszi a vese finom szerkezetű sejtjeit. Azért olyan gyakori a szófogatatlan betegeknek a vesebaj. Eből válik érthetőre, hogy miért kell megszorítani a cukorfeleket, sőt néha a fehérmáj — hús — félleket is, mert ezek egy részéből is képződhetik a cukor.

A koncentrált vércukor állandóan elvonja a különféle nyálkahártya sejtjeiből a nedvességet (osmosis) ezért állandóan száraz a torka, folyton kívánja a vizet, szomjas, képes 10—15 liter vizet is meginni naponta és még mindig kívánja a vizet. A héten éppen látam a strandon egy cukrost, hogy habozta a fagyaltot (méreg a számára) folyton leve, hogy nem csap-e rá az asszony. Oh, naiv ember — ezt súgja nekem. — Látja az orvos úr, még ezt a kis fagyaltot is irigylő tölem a feleségem.

Ez is az álpróféták tanítványa. Nem is kellett erősen rábeszélni. A legérdeke sebb, hogy nagyon csodálkozott, amikor a torka még jobban száradt a fagyalt után.

Tehát, ha valaki, ilyen, vagy hasonló tüneteket észlel magán, úgy mint állandó erős torokszárazság, folyton éhes és mindig szomjas, vagy sok kérelése van, esetleg egy sebe nem akar gyógyulni, szélei is cukrosak voltak, gondoljon diabetesre, mert feltétlenül gyanus erre és menjen orvoshoz, mert újból és újból ismétlem, hogy a mai nagy életküzdelem egész embereket kíván!

A cukorbetegség kiváltásában nagy szerepe van annak a nagy idegfeszültségnek, amiben az ember él, így a háború réme és sok egyéb életnyóvó izgalom nagy szerepet játszik a betegség kialakulásában. Minél súlyosabb a gazdasági helyzet, annál több és több lesz

Ruff Mihály

modern szobafestő, mázó
és bútortényező vállalata
Debrecen, Vörösmarty uca 3. sz.

a diabeteses egyrészt, másrészt, az inzulin feltalálása óta a cukorbeteg élettartama meghosszabbodott. Természetesen a megfelelő és szigorúan betartott diéta mellett! Még egyszer hangsúlyozom, nem lehet büntetés nélkül kiengést elkövetni, ne gondolkozzanak úgy a cukros, édes emberek, mint ahogy azt hallom egyre-másra: ma úgy istenigazából jóllakom a tilosból, majd holnap legfeljebb több inzulint veszek! Egy diéta hiba is elegendő arra, hogy az egész türeklépesség (tolerancia) leromoljon. Az ilyen könnyelmű beteg addig-addig lép félre, amíg a betegség összes súlyos tünetei nem jelentkeznek. A cukorbeteg okozhat vakságot, úszkösödést a lábon, amit feltétlenül amputálni kell. (Erre itt is elég példa volt, mindenki tud róla.) A vesét is tönkreteszti s ennek a betegségnek előbb, utóbb halálra vezet. Célszerű minden betegnek hat hónaponként elviselőképességét megállapíttatni, nehogy meglepetés érje. Akkor nem kell majd eszméletlenül beszállítani a klinikára savmérgezővel (acetona) és ennek kifejlődésével a *cóma*val, amely már sok embert küldött a másvilágra, dacára az inzulinnak. Ember az egészségeddel ne tréfálj! Mégis az a legdrágább kincs, becsüld meg!

Vasárnapi istentiszteleti rend

Ref. templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr. Lencz G. Sándor, Kistemplom délelőtt 9 órakor Tamás Ferenc, 11 órakor Kiss Antal Jenő, délután 6 órakor Szabados László, — Kossuth u. délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Horváth György, Árpádtér délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor, Ispoly délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Homokkert délelőtt 10 órakor Szemes László, délután 3 órakor Kovács József, Kerektelep délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 3 órakor Sulyok Sándor, Wolff-katelep délután 3 órakor Fentős Tibor th., Nyilastelep délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Kecskés József th., Csapóker délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő th., Nyulas délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, Téglavető délután 3 órakor Kovács Árpád, Téglaskert délelőtt 10 órakor Órosz János, Horthy Közkórház délelőtt fél 9 órakor Siposs Imre, Dombostanya délután 2 órakor Halász András, Lukaháza délután 3 órakor v. Szabó Endre, Hármahégy délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre, Öndöd Kádárdülő délelőtt 10 órakor Rápolyt Árpád, Szepes délelőtt 10 órakor Papp Géza, Pallag délelőtt 10 órakor leánykonferencia megnyitása: Kolozsváry Kiss László.

Róm. kat. templomban és kápolnában. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, szentbeszéddel. A további misekezdetek: 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi kápolnában a mult vasárnapi miserend az irányadó.

Evangelikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László.

Gör. kat. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor deák- és katonamise együtt, délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, délután 4 órakor vespere, utána szentimádás. Aug 6-án, pénteken az Ur Színeváltóása ünnepén a vasárnapi rend.

Te

MA

a hó

Az eg

tettel

sem,

ügyfé

feléje

előadt

amit

Hogy

Azom

hivata

ges a

elinté

kisiet

nyege

diadal

elinté

ügy t

nines

szivély

három

amihez

csak le

jutnak

tassék

— mor

át üd

Dani b

a bizony

ban me

mond,

gem üz

selő sz

Kovács

recesen

felelte:

Budape

géd va

ajton.

EGYRI

receni v

ludnak r

keseríti

Nagytem

éjszakai

a város,

a Piac u

és elordít

palota fa

hangot,

szakai já

visszhang

ordította

melyik a

vagy a re

NEM

tenben

művelés

gával h

öccsét,

úrrol ú

egyik d

egyenes

ok, a h

Emiatt o

ülkár u

jött, hog

dolt, kés

elégítel

lantázia

termése

kapsola

volt soh

Persze

ben járo

hogy a t

ládi nev

ugyanis

Es tudta

családja

szul a ma

hol Tib

Tarka sorok

MAGAS fiatalember állított be a héten az egyik városi hivatalba. Az egyik tisztviselő meleg szeretettel köszöntötte: »Van szerencsém, kedves tiszteletes uram!« Az ügyfél barátságosan megrázta a feléje nyújtott kezét, aztán rögtön előadta, hogy van egy fontos ügye, amit szeretne sürgősen elintézni. »Hogyan, tiszteletes uram, hogyan! Azonnal elintézem!« — mondotta a hivatalnok és feljegyezte a szükséges adatokat. »Mélytámassék, amíg elintézem helyet foglalni«. Aztán kislépett a szobából és csak háromnegyed óra múlva tért vissza s diadalmasan lobogtatta kezében az elintéztet aktát és közölte, hogy az ügy teljesen rendben van, már nincs több utánjárásra szükség. A szívélyes és előzékeny hivatalnok háromnegyed óra alatt elintézte, amihez rendes körülmények között csak legfeljebb nyolc nap alatt jutnak hozzá az emberek. »Mélytámassék a bizonylat, tiszteletes uram — mondta — és arra kérem, adja át üdvözlőlevelét Arankának és Dani bácsinak«. Az ügyfél átvette a bizonylatot és úgy félig távozóban megkérdezte a tisztviselőtől: »Mondja kérem, miért szólít engem tiszteletes úrnak?« A tisztviselő szinte megdermedt: »Hát nem Kovács tiszteletes úrhoz van szerencsém?« Az ügyfél merev arccal felelt: »Nem kérem. Most jöttem Budapestről és Kolyubka szabósegéd vagyok«. Azzal kilépett az ajtón.

Hegedüs Kata
női kalapszalonzát áthelyezte
Arany Bika bérház I. kapu lélelemelet 5. szám alá

EGYRE jobban terjed a híre a debreceni visszhangnak és bár még nem tudnak róla sokan, máris eleget megkeseríti azoknak az álmát, akik a Nagytemplom közelében laknak. Az éjszakai órákban, amikor már kihalt a város, ha az ember megáll pontosan a Piac uca 7. számú ház kapuja előtt és elordítja magát: hülye! — a püspöki palota falai tökéletesen adják a visszhangot. Az utóbbi időben néhány éjszakai járőrként rájött a debreceni visszhangra és éjnek idején perecekig ordítanak, amíg egy borzas fej valamelyik ablakból a pokolba küldi őket, vagy a rendőr feltűnik a láthatáron.

NEMRÉGIBEN ittjárt Debrecenben Ihsan Abidin török földművelésügyi államtitkár, aki magával hozta Batu nevű unokaöccsét. Erről a Batu nevű török úrról írta hatalmas riportban egyik debreceni lap társunk, hogy egyenes leszármazottja Batu Khánnak, a hírhedt tatár fejedelemlnek. Emiatt a cikk miatt a török államtitkár unokaöccse olyan méregbe jött, hogy először sajtóperre gondolt, később lovagias úton akart elégtételt venni azért, amiért ösztentézték Batu Khánnal, akivel természetesen semmiféle családi kapcsolata nincsen és őseinek sem volt soha.

Persze ő nem olyan történelemben járattan, hogy ne tudta volna, hogy a tatár khánnak nem a családi neve volt a Batu, nagyanyját ugyanis Dzsingiszkhánnak hívták. És tudta azt is, hogy Dzsingiszkhán családjá elpusztult s hogy ráadásul a magyar pusztító Batu valahol Tibet fölött, a nagy Belső

Mongoliában élt és uralkodott, míg a Debrecenben mefordult Batu úr családja a kisázsiai Törökországban élt. Ihsan Abidin államtitkár debreceni útjának különben érdekes fejleményei vannak. Sűrűn megfordult az Arany Bika pálmakertjében és hallgatta a fizennyolcesztendő Gyopár Éva zeneszámait. Annnyira megtetszett a török politikuskának a fiatal magyar zeneművész előadása, hogy keresztülírt számára egy török szerződést és Gyopár Éva nemsokára már el is indul Ankarába néhány heti vendégszereplésre.

AZOK, akik csütörtökön éjszaka megfordultak a pályaudvari vendéglőben, rendkívül érdekes látványt láthattak szemtanúi. Nagy társaság ült együtt és mulatozott. Egyetlenegy rendezetlen felekezetű volt közöttük, akinek a többiek kisé ptyókásan folyton azt hangoztatták, hogy ők szeretik a zsidókat, nem tesznek kivételt senkivel, mert becsületes ember és gazember is van keresztényben és zsidóban egyaránt. És hogy bebizonyítsák rendezetlen felekezetű társuknak, hogy mennyire szeretik a zsidókat, kettő közülük felkerekedett az asztal mellől és elindult kerégléni a váróteremben. Néhány perc múlva aztán ismét feltűntek az ajtóban, de ekkor már hárman voltak. A látvány, amit nyújtottak, tagadhatatlanul furcsa volt. A két, kissé dülöngélő alak között egy idősebb, szakállas bácsi közeledett a társaság többi tagjai felé. A szakállas bácsit harsány éljenzéssel fogadták és hiába szabódott, ellenkezett, erőszakkal rátszokták az egyik székre és kínálgatni kezdték. Az öregúr nem akart elfogadni semmit és zavartan simogatta szakállát és gondör haját, de végül is nem tudott ellenállni, megitta az első pohár bort. Az első után jött a többi és a muri tartott reggelig, az öreg lekeste vonáját, de már nem törődött vele, ő is hozatott bort és reggeltájban még mindig ott esőköldözött újonnan szerzett barátival.

LEHET, hogy igaz, lehet, hogy nem, mi mindenesetre, mint megtörtént esetet hallottuk az alábbi szokatlan tréfát. Az egyik nőgyógyászlól van szó, akit mindig tréjára kész barátja inzultált egy ötlettel egészen rendkívüli módon. Mégpedig azt eszelekedte a barát, hogy nyílt levelezőlapot küldött a nőgyógyászlónak a rendelőjébe. A levelezőlapra, amely keresztülment a szobalány és a hozzátartozók kezén, ezeket írta: »A jól sikerült tiltott műtétért ezuton mondok hálás köszönetet. Manca.«

TRUNKHANN SZÖVETEK
Közzététel a gyártól!!!
ELADÁS: VI. TERÉZ-KRT. 8.
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!
Gyártótelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

NAGYON rossz darab ment a héten az egyik moziban, a közönség még másnap is bosszankodott, amiért megnézte. Erről a filmről mondta az egyik szakértő: »Látjátok, ez az igazi happy endes darab. Mindenki örült, amikor vége volt!...«

MEG kell írunk, hogy az utóbbi idők egyik legérdekesebb házasságot kötötte egy fiatal debreceni lány néhány nappal ezelőtt a fővárosban. A esinos kislány egy évvel ezelőtt végezte el az iskoláit Debrecenben, utána rö-

„ELEKTRO-TOX“
permetezőgéppel nem ciánozzunk. Lakóhelyiségek, lakrészek, internátusok, szállodák, stb. rovar- és féregmentességének állandó karbantartását vállaljuk, — teljes felelősséggel.

„ELEKTRO-TOX“
emberre, állatra teljesen veszélytelen, ruhán, szöveten foltoi nem hagy, s ezért minden előkészületet nélkülöz. A 10 percig tartó bepermetezés után sem zárjuk le lakását, — hanem egy félóra múlva akár alhatik is benne nyugodtan.

„ELEKTRO-TOX“
karbantartás lakását a kellemetlen rovaroktól, poloskától, hangyától, légytól stb. ruháit, bundáját, szőrméit a molylepkéktől biztosan megóvjá.

„ELEKTRO-TOX“
karbantartási irányarak szobánként és havonként P. 0.70-től P. 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX“ Lakáskarban-
tartó és Fertőtlenítő Vállalat,
Ferenc József u. 89. Telefon: 2232

tön a fővárosba került, ahol állást is kapott az egyik vállalatnál. Az alig tízenyolc esztendő lány Budapesten megismerkedett egy nyugalmazott fő-tisztviselővel, aki udvarolni kezdett neki. A dús gazdag főtisztviselő, aki mellesleg 73 éves, megkérte a lány kezét és a válasz belegegyező volt. A 73 éves szerelmes a napokban már meg-

is esküdt a lánnyal, akinek a szülei eleinte elleneztek ugyan a házasságot, később azonban mégis hozzájárultak. A 73 éves férj és a 18 éves feleség amint halljuk, jelenleg nászúton vannak.

(c. gy.)

Hitelt kérnek a debreceni iparosok

A debreceni ipartestület előljárósa ülést tartott, amelyet a Nemzeti Híszkegy vezetett be, majd kiosztották a felszabadult iparosok között a segédleveleket. Az új segédkehez Tóth Lajos elnök intézett buzdító beszédet és Pataki István asztalossegédnek, aki ugy az iparában, mint az iparos tanonciskolában díszes előmenetelt tanúsított, díszes oklevelet nyújtott át.

Tóth Lajos elnök ezután beszámolt az előljárósnak Lázár Andor igazságügyminiszter debreceni látogatása alkalmából tett lépésekről. Előadta, hogy egy értekezleten kérte a minisztert, figyelemmel kíséje a debreceni iparosok sorsát. Kérte többek között Lázár Andort, hogy a debreceni ipartestület elnöksége számára eszközöljön ki egy kihallgatást a pénzügyminiszternél, aki előtt fel akarják tárni azokat a bajokat, amelyek a debreceni iparostársadalomra nehezdednek. Rendkívül fontos volna rendezni az iparosok hitelezését, mert 50 és 100 pengő hitellel nem lehet lábra állítani az iparosságot. Más megoldásra van szükség.

Tóth Lajos elnök ezután kifejtette, hogy Lázár Andor megígérte a kihallgatás kieszközölését és kijelentette, hogy szíven viseli az iparosok sorsát minden módot megragad munkakalkulációk teremtésére.

Másnap délelőtt küldöttség kereste fel a minisztert. A küldött-

ség tagjai a szakosztályi elnökök voltak. Átnyújtottak egy 33 pontból álló felterjesztést a miniszternek, aki megígérte, hogy az abban foglaltakat megvizsgálja s amennyiben mód lesz rá, teljesíti a kéréseket.

Bejelentette Tóth elnök, hogy szeptember 30-tól október 6-ig gyümölcs, kertészeti és borkiállítás lesz Debrecenben. A kiállítás nagyobb szabású lesz és a TIKAV egyik pavillonjában rendezik meg. A pavillon mellett sátrakat állítanak fel, ahol majd szőlőt préselnek. Célszerű volna, ha az iparosok is bekapcsolódna a kiállításba, mert munkakalkuláció lehet találni.

Az előljáróság ezután különböző előterjesztéseket hallgatott meg és a kozmetikusok kérésével foglalkozott. A kozmetikusok ugyanis azt kérték, hogy válasszák őket külön a fodrászszakosztálytól, mert külön szakosztályt kívánnak alakítani. Az előljáróság a kérést nem teljesítette, csupán al csoport alakítását engedélyezte.

Az előljárósági ülés a tárgysorozat több pontjának letárgyalása után befejeződött.

— Aki túlsokat evett vagy ivott és rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Az orvosok ajánlják.

A békeidők tizenhárom kávéházából ma már csak kettő maradt meg Debrecenben

A gazdasági válság és az emberek gondteli élete írta a kávéházakat — Amikor még cigányzene szólt és ömlyött a pezsgő a debreceni kávéházakban

Aki csak a háború utáni időkben jött Debrecenbe, az el sem tudja képzelni, hogy ez a város valamikor a kávéházak városa volt. Ma, amikor csak két kávéház ablakai világítanak szerényen az utcákra, szinte elképzelhetetlen az, hogy ebben a városban nem is olyan tulságosan régen tizenkét több-kevesebb fényes és elegáns kávéház boldogult. Kétségtelen, hogy a kávéházak számának szinte bihetetlen arányú apadása az időközben bekövetkezett gazdasági válság jelensége, mindenesetre azonban szomorúan jellemzi a város lakosságának teherbíró képességét és nem utolsó sorban — a hangulatát.

Mert nézzünk csak vissza a béke-évekhez.

Mingyárt legelől itt volt a régi *Arany Bika*, ahová akkor a jómódú debreceni civisgazdák jártak. Itt volt a találkozóhelyük és a kávéházi asztalnál beszéltek meg milyen termés várható és miféle új rendelkezéssel bosszantja már megint a gazdákat a kormány. Érdekes, hogy ugyancsak idejártak a Debrecenben állomásozó honvédszolgák is, akiknek természetesen külön asztalok voltak fenntartva.

Azután az Arany János ueca sarkán a szép nagy *Hungária* kávéház, amelynek fényesen kiváló helyiségeiben gyülekezett Debrecen intelligenciája, ügyvédek, orvosok, de itt volt a kereskedőtársadalom találkozóhelye is. Természetesen sűrű látogatói voltak a Hungáriának a debreceni garnizonok snájdig tisztjei is.

A régi *Angol Királynő* volt a város legkedélyesebb kávéháza, a bohémek tanyája. Ide jártak a színészek, újságírók és mindazok, akik szerették az élet vidámabb oldalát nézni.

De volt egy nagy forgalmat lebonyolító kávéház a Miklós ueca sarkán is, ahol most egy hatalmas üzlethelyiség van. Ez volt a *Magyar Király* kávéháza. Uri hely volt, a debreceni publikum akkoriban nagyon szívesen járt ide, mert exotikummal kedveskedett. Mégpedig azzal, hogy itt nem cigányzene szórazott a közönséget, mint a többi helyen, hanem külföldről hozott zenészek muzsikáltak. Sőt azt az újítást is bevette a kávéház, hogy (uram boesá) női zenekart hozatott.

A legelegánsabb kávéházak közé tartozott a Hunyadi ueca sarkán lévő *Royal*, amely egyike volt a leglátogatottabb helyiségeknek. Az előkelő közönség kedvence szórazóhelye volt a Royal, amelynek konjunkturája a háború utáni években hanyatlott le.

A Csapó ueca elején két kávéház is volt, az egyik a *Rákóczi*, a másik a *Balaton*. Ez a két kávéház nappal úgyszólván teljesen üres volt, este azonban fellendült a forgalma, különösen az éjszakai órákban, amikor a nagyobb kávéházakban való mulatozás után bevetődtek a jövedvő társaságok.

A Sas uecán az *Othon* kávéház az iparosok találkozóhelye volt, míg az *Erzsébet* kávéház a Batthyányi ueca sarkán szin-

tén a jömeneteli helyiségek közé tartozott. Az Othon és az Erzsébet szeparéüzletek voltak, ami azt jelentette, hogy azokat az urakat, akik díszkréten akarták eltölteni az időt a esinos kaszirnővel, szeparékban szolgálták ki. Igaz, hogy az ilyen szeparéüzletek nem voltak a hölgyek számára engedélyezve, de akkor még csak egy detektiv őrködött a város éjszakai erkölcsi felett és amikor az belépett a helyiségbe, a kaszirnőt értesítették, mire a citromszeletek és koekacukrok tündére ártatlanul visszatért a helyére, mintha csak körülnézett volna, mondjuk az udvaron.

Előkelő kávéház volt a *Központi* a Piac ueca közepén az egyik bérház első emeletén. Később ez megszűnt, leköltöztött a földszintre és az *Emke* néven működött tovább. Nem volt nagy, de úri hely volt, jól is ment, de a háború alatt mégis becsukott. Aztán itt volt Debrecen egyik legérdekesebb kávéháza, a *Kossuth*, az állomás környékén. Ide a pinécerek és a zenészek jártak, amikor a többi kávéházakban már záróra volt. Itt csak hajnalban kezdődött az igazi élet, olyan zsufolt-ság volt, hogy a szó szoros értelmében túlekedni kellett a helyekért. A látogatott helyiségek közé tartozott a *Korzó* kávéház is, a mostani Linoleum áruház helyén.

A Honvéd ueca sarkán volt az *Egyetem* kávéház, vitéz önkéntesek és egyetemi hallgatók tanyája.

Es ennek a tizenhárom kávéháznak megvolt a publikuma, egyik sem panaszkodott, persze, akkor még nem feketekávézni ültek be a vendégek, hanem a szó igazi értelmében mulatni. Pezsgősüveg állott majdnem minden asztalon és pirult az, akinek csak butéllias barra tellett. Mégpedig akkor még nem dzsessz muzsika szórazottatta a vendégeket, hanem a cigány. Az egy magyar Király kivételével valamennyiben cigánymuzsika hangzott és csak a háború után, 1922-ben adta a tanácsot a Royal főpincére, Mózes bácsi, azt a tanácsot a tulajdonosnak, hogy hozasson dzsessz zenekart. Addig a négy legnagyobb kávéházban Magyar Imre, Magyar Kálmán, Rácz Károly és a debreceni Kiss Béla zenekara muzsikált, mégpedig úgy, hogy felváltva játszottak, minden este más kávéházban.

1937. két kávéház

Ma pedig a tizenkét kávéházból már csak kettő van. Es aki jár ebbe a két helyiségbe, észreveheti, hogy ezeknek az üzletmenete sem valami ragyogó. Legalább is ezt mutatja a látszat, az üres asztalok sora. Beszélünk a debreceni kávéházi szakma egyik kiváló szakértelmével, aki ezeket mondotta a jelenlegi viszonyokról:

— Mingyárt az elején le kell szögezmem, hogy nem lehet kizárólag debreceni kávéházi konjunkturáról beszélni. Ilyen nincs. Hiszen láthatjuk, hogy Budapesten is egymásután csukják be a régi, patinás kávéházakat. Legutóbb a híres nagymúltú *Vig-*

színház kávéházat árverezték el, amelyet pedig alig három éve építettek át horribilis költséggel. A kávéházak manapság rosszul mennek nemcsak Debrecenben, de a fővárosban is. Ha nem is mindegyik, de a legtöbb. Budapesten a konjunktúra idejében több mint kétszáz kávéház volt, ma pedig alig több mint száz.

— Meg kell azonban állapítani azt is, hogy a debreceni kávéházaknak még mindig nehezebb a helyzetük, mint a pestieknek. Az a helyzet ugyanis, hogy a vidéki ember, még az is, aki azelőtt nem járt sehová, ha csak néhány napra a fővárosba megy, a legtöbbször alaposan kiszórakozza magát. Elkerül a kávéházakba is, költsékezik ugyanaz, aki — ha itthon van — hetekig ki sem mozdul esténként hazulról. Ezenkívül alaposan hozzájárul a vidéki kávéházak nehéz helyzetéhez a köztisztviselői fizetések leszállítása. Attól eltekintve, hogy ez az általános forgalmat is esőkkenti, abból a szempontból is kellemetlen, hogy a vidéki köztisztviselők fizetésének leszállítása nem áll arányban a budapestivel. Megérthető, ha a fizetés-redukciót a szórazóhelyeken spórolják meg.

— Az idők változása a fogyasztáson is megérzik. A régi időkben mindenki rendelt italt a kávéházban, akinek pezsgőre nem telt, az butéllias bort. A fekete elfogyasztása már szinte obligát dolog volt. Ma pedig a kávéházban a legritkább esetben szolgálnak ki butéllias bort, azt is csaknem kivétel nélkül idegeneknek. A legtöbb vendég csak feketét fogyaszt, de ma már örülnek a kávéházak annak is, ha az asztalok megtelnek feketésészékkel. Pedig igazán

Izléses, szép

szobafestő és mázólo munkákat végez

NAGY JÁNOS és LAJOS

Vendég-utca 40

mondhatom, hogy a kávéháztulajdonosok mindent elkövetnek a közönség igényének kiszolgálására. Drága zenekarokat hozatnak, olyanokat, amelyek fővárosi viszonylatban is első helyen állnak. Régebben a cigány nem kapott fizetést, hanem borralalóól tartotta fenn magát. Az igaz, hogy akadt olyan vendég is, aki havibért fizetett a cigánynak. Ma drága dzsessz vagy szalonzenekar játszik a kávéházakban, amelyre a rezsi sokszor olyan nagy, hogy a kávéház egész esti bevétele nem tudja fedezni.

— Természetesen a kávéházak nehéz helyzetét a súlyos gazdasági viszonyok okozták. Azelőtt az emberek vacsora után a családjukkal együtt leszaladtak a kávéházba. Ma a holnap gondja köti le az embereket.

Ezután megkérdezzük, hogy a zene 1 órai zárórája nem járult-e hozzá a forgalom megesapannásához, mire ez a válasz:

— Ez egyáltalán nem jelent hátrányt. Hiszen meg lehet hosszabbítani a zene záróráját is, az egész egy telefonba kerül. Persze, ehhez vendégek is kellnek. De manapság nemcsak kedvük nincsen az embereknek, hanem pénzük sem.

A hajdúszoboszlói fürdőbotrány rendőrtisztje bocsánatot kért az igazoltatásra elhurcolt ügyvédtől

Dr. Biró nyiregyházi ügyvéd elfogadta elégtételül a bocsánatkérését.

A mult heti szoboszlói strandbotrány epilógusaként érdekes rendőrbírói tárgyalás folyt le a hajdúszoboszlói kapitányságon.

Ismeretes, hogy a strandbotrányal kapcsolatosan dr. Biró József nyiregyházi ügyvédnek kellemetlen incidense támadt a fürdőbe rendszinálás végett kivezényelt rendőrsztag parancsnokával, Erdős József segédfelügyelővel. A rendőrtiszt azt az utasítást adta emberének, hogy Biró József magatartása miatt igazoltassák le és kérésük be a fürdő igazgatóság irodájába. Az ügyvéd kijelentette, hogy hajlandó magát leigazolni, de semmi esetre sem megy be az irodahelyiségbe. A segédfelügyelő ekkor intézkedett, hogy Biró Józsefet erőszakkal vigyék az irodába, ami meg is történt. A rendőrök gallérjánál megragadták az ügyvédet és bevonszolták az irodába, hogy ott igazoltassák.

Ennek az incidensnek volt a következménye a tegnapi rendőrbírói tárgyalás, ahol közszendháborítás vádja alatt kellett megjelenni az ügyvédnek. A rendőrbírói kihallgatások alapján megállapította az ügyvéd ártatlanságát és jóhiszeműségét és felmentet ítéletet hozott.

Az ügy békés befejeződéséhez azonban hozzájárult Erdős Béla segédfelügyelő magatartása is. A rendőrtiszt ugyanis dr. Biró Józseftől bocsánatot kért a vele szemben tanusított téves hiedelmen alapuló magatartása miatt. A nyiregyházi ügyvéd viszont kijelentette, hogy a bocsánatkérés a rendőrtiszt részéről a legteljesebb elégtételül fogadja és ezzel az ügyet teljesen befejezettnek tekinti.

Ezzel aztán végképen befejeződtek a nagy port felvert strandbotrány hullámai.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap, hétfőn:

Magyar film! **»AZ ARANYEMBER«**. Előadások: 3—5—7—9, hétfőn: 7—9 órakor!

BÉRBEADÁSI HIRDETMEŒY. Debrecen sz. kir. város a tulajdonát képező Ohallektháza elnevezésű ingatlanból alakított D. II. a) jelű cca 140 khöld területű, a D. II. b) jelű cca 416 khöld területű, a D. III. jelű cca 264 khöld területű ingatlanokat 1937. évi október 1-től 1938. szeptember 30-ig terjedő egy évre szabadkézbe kívánja bérbeadni. Az ajánlatok írásban nyújtandók be a városi közigazgatási iktatóivatalba, vagy pedig előszóval is megtehetők a gazdasági ügyosztálynál naponként 12—14 óra között. — Az ajánlatokhoz mellékelendő, illetve azzal egyidejűleg leteendő bérbeadási feltételek szerinti bánatpénz, illetve a befizelésről szóló nyugta. A bérbeadási feltételek és részletes felvilágosításokat a városi gazdasági és erdészeti ügyosztály bocsájta az érdeklődők rendelkezésére térképpel együtt. Akik a birtokot megkívánják tekinteni, a városi gazdasági ügyosztálynál erre vonatkozó igazolványt küldjenek. **Polgármester.**

A náciizmus a keresztyénséget minél előbb kiirtandónak tartja

Krisztus gyalázása, tanai ellen való tájékoztatás a német nemzeti szocializmus szellemi vezérének, Alfred Rosenbergnek könyve, a Harmadik Birodalom egyik szellemi alapköve.

Az új német birodalom egyházi politikájának, a pogány német vallás kialakulására szolgáló ügykezelésnek egyik legfontosabb elméleti és propaganda eszköze Alfred Rosenbergnek, a nemzeti szocialista mozgalom egyik legfőbb szellemi irányítójának »Der Mithos des XX. Jahrhunderts« című könyve. Azt, hogy kis vidéki városkák »náci« vezetői Wotan, a németek ősi pogány istene iránt lelkesednek, lehet kilengésnek nevezni. De Rosenberg könyvét a mindenható nemzeti szocialista párt ajánlja és ezt a könyvet a nürbergi párt-ház alapkövébe Hitler emlékirataival (Mein Kampf) együtt helyezték el, jelezve, hogy a III. Birodalom, a hitlerizmus szellemi alapjait ezek a könyvek alkotják. Ha ezt összevetjük a hitvalló protestáns (vagyis a Biblia alapján álló) és a katolikus egyházak ellen folyó rendszeres üldözéssel, feltétlenül érdeklődnünk kell: mi van Rosenbergnek, a német III. birodalom egyik szellemi megalapítójának »Der Mithos« című könyvében?

A könyv tudományos érték szempontjából egy szóra sem volna érdemes. Allításai merészek, felületesek s hamisak. Maga a szerző elismeri, hogy könyve adatait egyenként megcáfolhatják, de a mű szelleme azért diadalmas marad. Ami tudós egyoldalúság, kiütközés a keresztyénség eredetére és a népfajokhoz való viszonyára nézve eddig az irodalomban megjelent, azt »Rosenberg a legnagyobb lelkiismeretlenséggel szilárd tételekkel olvasztotta be könyvébe, ha e kijelentések a keresztyénség megalapítására és az északi faj dicsőítésére alkalmasak voltak. Rosenberg szerint a tulvilági élet hite merőben babona, az őszövetés Istene pusztai démon, amelynek kultusza erkölcsi alacsonyabbrendűséget okoz; egyedül arra jó az a vallás, hogy a nyomorult zsidó faj világhuralmi vágyait táplálja. Jézus személyével irgalmasabban bánik el, de ebben az irgalomban sincsen köszönet. A názáreti próféta nem az evangéliumnak ismert alakja, hanem árja származású, római katonától és donaita asszonytól született vallásos tanító, aki az árvák jellegzetes hitét hirdette, hogy az Isten az emberi lélekben és az emberi vérben lakozik. Ezt a nemes tanítást később a »szélhámos farizeus apostol Pál« alakította át úgy, hogy a szocializmus önzésévé, a nyomorultaknak kijáró beteges szeretetévé és a zsidó hatalmi álmoktól világgelforgatási törekvések hordozójává lett. Ami Pál apostol után a keresztyénséget — élén a római javasemberrel — jellemzi, az az északi hősiesség megtiprása, az igazi művelődésnek, a lendületes emberi életnek kioltása. E keresztyénséggel szemben Rosenbergnek csak egy szava van: minél előbb ki kell irtani az egészét. Helyébe kell állítani azt a vallást, mely nem vész el ködös világlátási okoskodásokban, hanem a természetben, pontosabban az emberi vérben ismeri föl a legfőbb hatalmasságot, csak a vér szavára hallgat, a faj céltjainak hódol, egyedül a faj halhatatlanságában hisz. Erkölcsi tekintetben pedig a beteges szeretet helyett az ősgermán becsület-élményt vallja.

Az új vallás hangzatos és merész pártosza, mellyel a becsületet és a germán heroizmust hirdeti. szomorú szellemi örökség olyan gon-

dolkodóktól, akik a keresztyénség erkölcsi eszményét soha meg nem értették. (Itt főleg Nietzsche) Rosenberg azt mondhatjuk, hogy korlátoltsgában és gyűlölködésben valamennyi mesterét felülmúlja. Világos, hogy a fajimádó hősiesség és a proletárságot istenítő bolsevizmus között legfeljebb árnyalatnyi eltérések lehetnek, de különben mind a két rendszer egyformán élet- és kultúrromboló. A nemzeti szocializmus nyers erőszakossága és az a tény, hogy több újpogány próféta már a többnejűséggel is kísérkedik a faj fejlőd-

Kiáltó társadalmi ellentéteink kifejezésre jutnak társalgási nyelvünkben

A feudális és antidemokratikus társalgási nyelv mutatja, mily távol állunk a nemzeti egységtől — Kossuth márciusi programjának végrehajtása tehéti csak európai néppé a magyarságot

Akiket nemzetünk elmaradottsága időről-időre mélyen megrendített és tettekre ösztönzött, azok Apáczsai Csere Jánostól, Szechenyi István grófnak keresztül Ady Endréig mind Nyugatot járt magyarok voltak. Ilyen Nyugatot járt magyar az a fiatal pápai tanár: Molnár Benjámín is, akinek nemrégiben megjelent röpirata jutott el hozzánk. Ez a röpirat a párhuzamos példák hosszú felsorolásával bizonygatja, hogy a magyar élet mindmáig messze elmaradt Nyugat demokratikus és haladó szellemétől. »Európai magyarság keresése nyelvben és gondolkodásmódban« — a címe a röpiratnak, amelyben a szerző megállapítja, hogy a mai magyar társalgási nyelvben és gondolkodásban pontosan kifejezésre jut az az antidemokratikus és feudális szellem, amely olyan szomorúan elválasztja nemzetünket Nyugat haladotabb nemzetétől.

A mai magyarság távol áll a nemzeti egységtől

Mostanában sokat hangoztatott és már el is koptatott jelszó a »nemzeti egység« gondolata, pedig, mi tagadás, valóban nem is ismerhet magyar államférfi vagy kormányzati rendszer magasabb és idősebb hivatást a nemzeti egység szolgálatánál és megépítésénél. De ha nemzet valaha is távol állt ettől a nemzeti egységtől, úgy a mai magyarság valóban távol áll a kiáltó társadalmi ellentéteink, megdöbbentő módon jutnak kifejezésre társalgási nyelvünkben, köszöneti formáinkban, társadalmi érintkezésekben és magatartásunkban.

Itt vannak mindjárt a köszöneti formáink, amelyeket egységesen használni, minden rendű és rangú emberrel szemben egyaránt alkalmazni egyszerűen — lehetetlen. A nyugati művelt népek egy-ugyanazon köszöntési formával üdözik miniszterüket, papjukat, feleségeiket és gyermeküket és azok is ugyanazzal köszönek vissza. »Jó napot!« — ez pl. egységesen alkalmazott nyugati köszöneti forma. Nálunk a dolog nem ilyen egyszerű. A »kezetesókolom«,

az »alázatos szolgálja«, a »jó napot« és »szervusz«: csak más és más kategóriáknál alkalmazható köszöneti forma és pedig a kölesönösség lehetősége nélkül. Még kínosabb a dolog a címzettekkel és megszólítottakkal. Egy nyugati demokratikus gondolkozású ember számára elképzelhetetlenül lehetetlen helyzetet teremt pl. egy olyan magyar társaság, ahol a három idősebb asszony közül az egyik méltóságos, a másik »csak« nagyságos, a harmadik egy vénleány — hogy mi? az a mi modorunk egyik találós kérdése. És ha még három férfi is akad abban a társaságban, akik közül az egyik kormányfőtanácsos, a másik egy vidéki földbirtokos, a harmadik egy öreg kegyelmes: kinek-kinek a képzetére bízhatjuk az ott előforduló társalgási nyelv kialakulását, ami nyugati barátunk számára vagy szerfölött mulatság, vagy ugyanolyan bosszúság és kínos zavar. De nemesak a külföldi számára kínos az ilyen helyzet, hanem a »benszülött«-nek is. »A magyarság művelt elemei, — írja Molnár Benjámín, — akik több nyelven kifogástalan könnyedséggel és fesztelenséggel el társalognak minden rendű és rangú emberrel, a magyarban elkezdnek hebegni és dadogni: kérem alásan, körlek alázattal, méltóztass parancsolni, nagysád kérem, ön, maga, kegyed, méltóságod, önagysága, nagyságos asszony, nagyméltóságod és így tovább, ab absurdam... Amíg ilyen a társalgási nyelvünk, teszi hozzá a szerző, addig hiábavaló nemzeti egységről beszélni...«

Demokratizálódást!

Nyelvünk szomorú dadogása és szolgálai hangja csak okozata a még szolgálabb életszemléletnek. Aki önmagát nyilvánosan és mélyen megalazza, az megveti önmagát és alacsonyabb lelkeségben él. Az ilyen alázatos ugyanilyen alázottságot vár, ha módjában van.

A hollandusok egyszerű, bár jó módú emberek. És ott még a királyleány is együtt biciklizik a halászsokkal és rikkancsokkal. A holland lányok, ha kikerékpároznak a vidékre, betérnek egy pohár

Uj üzlet!

Üveg, porcellán, evőeszköz, képeret, táblaüveg

Molnár János Kossuth u. 3.

Nyitás: augusztus 3.

Uj üzlet!

Olcsó üzlet!

Olcsó üzlet!

dése érdekében, elég súlyos bizonyíték, hogy a két tábor a valódi emberi értékek gyűlöletében esélytávolság választja el egymástól.

Rosenberg vallása és a keresztyénség között kibékülést, gyakorlati együttműködést elképzelni is lehetetlenség.

tejre, sörre s ugyanez a legegyszerűbb emberekkel érintkeznek. Ezek a szegény hollandusok nem tudják, hogy ez — »szegény«. Ezzel szemben, mi magyarok, ha szegények vagyunk is, urat játszunk. Különösen középosztályunk gondolatvilága alkalmatlan arra, hogy benne a nemzet egyesüljön.

Molnár Benjámín mindebből azt a végső következtetést vonja le, hogy csak a nép felszabadítása s az ország demokratizálása, Kossuth márciusi programjának megvalósítása teheti európai néppé a magyarságot és csak a demokratizálódás teszi lehetővé Trianon revízióját is. »Jönnék a becsületes és jóhiszemű francia és angol képviselők, — írja — és tanulmányozzák Középeurópát. A magyar igazság meghatja őket. Hisz olyan nyilvánvalóan igazságtalanságot szenvedtünk. Azonban ezeknek a nyugati embereknek jó szemük van a szociális állapot azonnali felmérésére is és ezen a ponton sebezhetőek vagyunk... Angol és francia barátaink elszomorodnak és kedvetlenül visszavonulnak.« Különösen fontos szerző szerint is a földkérdés rendezése. »Ha valami erős faj, írja, csak néhány évre is megszállná a csonka hazát, ötven magyar nagybirtokos elkeregetésével újra többmillió idegent telepíthetne kakukként Magyarországra... Német egyetemek, tanítóképzők lelkes fiataljai térkép fölé hajolva keresik a helyet szaporodó erős parasztságunknak... A mi tanítóképzőinkben és egyetemünkben is személyesen vitáznak az ifjújág: üdvözl-e a protestáns, vagy a katolikus és milyen föltételek mellett és hogy nem kellene-e ünnepélyesen kereszteteket elhelyezni a zsidó iskolákban is... S azt hiszi, hogy ezzel — meg fogja váltani a népet...«

A Korona
Festékaruház
főüzletét
Csapó-utca 22. alá
helyezte át.
Fióküzletek:
Petőfiter 6. Szentanna 10-12.

Anyakönyvi hírek

Születések: Balogh György majoros, leánya Róza.

Házasságok: Lengyel László oklevelés gazda—Cserta Irma, Daróczi Sándor fm.—Melka Julia, Berényi Sándor borbély—Kanyó Jolán, Bartus László m. tisztv.—Erdei Erzsébet, Bézy István orvostanhallgató — Radó Ilona, Papp László asztalos—Devics Erzsébet, Felter János máv. altiszt—Geszi Erzsébet, Csáki Imre fuvaros—Dicső Julianna, Pálkás Péter fm.—Török Róza.

Haltározások: Özv. Kiss Mártonné ref. 81 éves, Kunmadaras, özv. Som Lajosné rk. 55 éves, Monostorpályi.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

Nevettető sajtóhibák

Az ember olvassa az ujságot a reggeli kávé mellett és éppen egy érdekes cikket böngész, amikor hirtelen egy ilyen sorra téved a szeme:

»Dukduk müüüpfölökökóuam-tun«

Na már most mi ez? föpreng az olvasó, kongónéger versszöveg vagy arab halandzsza. És mivel mifelénk a kongónéger tájszólást kevesen beszélik és aki halandzsázní akar, az magyarul is megeselekszi, nyilvánvaló, hogy közönséges sajtóhiba történt. A sajtóhiba a legjobb családoknál, illetve a legjobb lapoknál is előfordul, mégpedig gyakran olyan formában, hogy a cikkíró a gutaütés környékezi. A sajtóhibák azonban nem mindig értelmetlenek, sűrűn előfordul, hogy olyan értelmük van, ami homlokegyenest ellenkezik az eredeti szöveggel. És ez a szerző számára a rosszabbik eset.

Gyakran mosolyogni is lehet a nyomdahiába furesa játékaiban, amit az alábbi példákkal igazolunk is.

Itt van mingyárt az egyik helyi lap apróhirdetési rovata, amelyben az »Eladó állatok« rovatcím alatt a következő hirdetést olvastuk:

»Urileány érdeknélküli ismeret-ségét keresi kifogástalan úriembernek. »Tavasza a télben« ielégere.«

Mingyárt alatta:

»Valódi komondor kölyökkutya eladó. Cím a kiadóban.«

Minden idők egyik legvéresebb sajtóhibája azonban az, amely az egyik helyi lapban jelent meg abból az alkalomból, amikor a debreceni ügyvédi kamara leg-utóbbi elnököt választott. A lap beszámolt arról, hogy dr. Fráter Pál és dr. Rásó Sándor harcából az előbbi került ki győztesen és dr. Fráter Pál lett a kamara elnöke. Majd a cikk további részében tudósítást közöl a választás utáni banketről és közli, hogy az újonnan megválasztott elnök, dr. Fráter Pál:

»... Rásó Sándorra üritette po-fiarát. Ez a nemes gesztus kitörő lelkesedést keltett, majd a két ellenfél megölette egymást.«

Szintén az egyik apóhirdetési oldalról vettük a következő kis hirdetést:

»Méréselt árak mellett, Bathyány uca... szám alatt kapható Buci Béláné.«

Hogy mi helyett került oda véletlenül Buci Béláné, az örök rejtély marad. Mert hogy nem ő eladó mérsékelt árak mellett, az meg a mai nehéz viszonyok mellett is valószínű.

És nézzük csak, milyen fiatal pereskedők vannak. A Délmagyarország című lapunk írja:

»Kedden délelőtt érdekes becsü-fetsértési per zajlott le a szegedi járásbírószágon. Ferenczi Eta 1 ezttendő fővárosi leány volt a sértett.«

Ez még semmi! Mert ha egyik helybeli lapunk halálozási rovatát szemléljük, akkor arra a szomorú meggyőződésre juthatunk, hogy a fiatal házasságok sem kíméli a zord kaszás. Ime:

»Suba Györgyné, g. kath. 11 hónapos meghalt, Hajdúbagos.«

Annakidején óriási feltűnést keltett debreceni sportkörökben az a hír, ami a Keletmagyarországi Sporthirlapban jelent meg. Hatalmas betűkkel a következő szöveg volt a népszerű sárga ujságban:

»Jó talpa van a futballnak Hajdúnánáson.«

Az egész debreceni sportközvéfemény értetlenül állott e híradás előtt, senki sem tudta, mióta jár talpon a futball. Később azonban megoldódott a rejtély. Kiderült,

hogy az eredeti szöveg a következő:

»Jó talaja van a futballnak Hajdúnánáson.«

Van valami pikáns folyam Páris mellett, erről szól a Magyar Távirati Irodának egy hivatalos kiadása:

»Négyszáz folyami hajós szombaton esónakkal elzárta a Szajna roneni kikötőjét. Így a Szajha tor-kolata és Páris között egyelőre megszünt a hajózás.«

Mindig tudtuk, hogy akinek az Isten hivatást ad, ész is ad hozzá, de azt már mégsem mertük gondolni, hogy a hivatali rangot és ész is a címben is együtt juttatják kifejezésre. Ezt az egyik városi ügyekkel foglalkozó cikk élén olvassuk:

»A tisztügyfőész nyilatkozata.«

Ugyancsak a Délmagyarország örvendeztetett meg bennünket az-zal, hogy Afrikában egy új arab néptörzset fedeztek fel. Mert ime, ez a cím ekeskedik egy tudósítás élén:

»Rif-kakil felkelés készül Ma-rokkóban.«

Bizonyára emlékezünk a Tabáni orgonák című operettre. A darab Nyíregyházán is másorra került és a Nyírvidek című derék lap-társunk az előzetes beharangozóban a következő sokat ígérő címet adta az operettnek:

»Tabáni orgiák.«

Ezt is az apróhirdetések közül böngészjük ki:

»Elsőrendű fejős háziszolga ke-restetik. Cím a kiadóban.«

Ime, a főpincér, mint Uferini (a borralaló rendeletből)

»A kiszolgálásáért szedett díjat a számlán, jegyzéken, elismervé-nyen, nyugtán stb. külön el kell üntetni.«

És végül egy kép a bírósági tárgyalóteremből. A vádlott ki-jelenti, hogy nem követett el sem-miféle büncselekményt és ezért nem akar leülni a vádlottak pad-jára. Erről ír egyik debreceni lap-társunk:

»Nem illet meg ez a hely engem, bíró úr, nem vagyok én büdös!...«

Hát ilyen tréfákat csinálnak — a sajtóhübak.

Egy szökött katona 11 betörést követett el Debrecenben

Jó fogást csinált a nyírmadarasi esendőrör. Elfogta Nagy Sándor 27 éves asztalost, aki Szegedről mint katona szökött meg és Debrecenben 11 rendbeli betörést követett el. Többek között Kellner Tibor városi mérnök lakását ő fosztotta ki, de fényes nappal nem kis vakmerőséggel követte el a hasonló büncselekményeket. Az

utóbbi hetekben történt lakásfosztogatásoknak ő volt a tettese.

Nagy Sándort a nyírmadarasi esendőrség Debrecenbe hozta és átadta a rendőrségnek, miután itt követte el a betöréseket. A lopott holmikat azonban már elherdálta és a károsultak legfeljebb erkölcsi elégtételt kaphatnak.

Palesztinát nem lehet darabokra szaggatni!

— mondja Cobandi Ismail Ceval tábornok, a török hadsereg főparancsnoka

»Az angolok elgondolásából sohasem lehet valóság...«
— mondja a tábornok úr, aki elfogulatlan szakembere a palesztinai kérdésnek, hiszen: se nem keresztény, se nem zsidó, se nem angol és se nem arab...

Copyright by Jób Paál.
Utánnyomás tilos.)

Pöstyén, 1937 július közepén.

Arról az alacsony termetű, hegyesre pödört fehér bajuszú úrról, aki fehér nyerselyem ruhájában valóban ruganyos lépéssel megy minden ebéd után a Thermia Palace hotel kertjén keresztül az asztalához, ahol piros fezzel a fején hamisítatlan arab önti porcellán eszébe a török kávé, első pillanatra meg lehet állapítani, hogy nem szokott civil ruhában járni. Valamikor Grácban, ahova az egykori monarchia nyugalomba vonult generálisai vonultak vissza, láttunk tucatjával ilyen kemény járású öreg urakat. Ha beszél; pattognak a szavai is: akár csak az egzecirplatecon a kommandó. A fia: elegáns úr — monoklit visel — már lágyabb beszédű, hiszen — diplomata. Ugy tudom, hogy a budapesti török követségen teljesít szolgálatot.

Pöstyén előkelő török vendége, aki reumáját gyógyíttatja itt: excellenciája Cobandi Ismail Ceval. Az útleveleiben, a foglalkozási rovatban ez áll: Orgeneral. A legnagyobb katonai rang, melyet Khemal pasa birodalmában el le-

geg — mutat be a kegyelmes úrnak, akihez a következő kéressel fordulok:

— Excellenciád legalaposabb ismerője Palesztinának. Sokat volt ott. Ismeri a népet, arabokat, zsidókat egyaránt. Emellett meg van az a nagy előnye is, hogy se nem zsidó, se nem keresztény, se nem arab, se nem angol: tehát elfogulatlan lehet. Kérem: beszéljünk kissé arról, hogyan lehetne megoldani a palesztinai kérdést.

A kérésem felett elmosolyodik. Összekulcsolja kezeit, maga elé néz és aztán megszólal:

— A politikához nem értek, hiszen sohasem politizáltam. En katoná vagyok. Hiába: akárhogyan szeretném, nem tudok a kérdéshez csak stratégiai szempontból hozzá-szólani. Palesztinát ismerem jól, hiszen a háború utolsó esztendejében én adtam át ott a hatalmat az entente seregeinek és közvetlenül a híres Balfour-deklaráció előtt még én rendelkeztem a palesztinai török hadsereg fölött.

— Ha a stratégia szemével nézem a kérdést, akkor azt kell mondanom: az angoloknak az a terve, hogy három részre szakítsák a stratégiailag egységes Palesztinát, sohasem lehet valóság. Nem lehet három államot alkotni ezen a kis földön. Mindegyik ország külön-külön tönkremenne. Ha vannak is differenciák Palesztina mai népei között, ezek a területek egymásra vannak utalva és darabokra szag-gatva — stratégiai szempontból nézve a kérdést — külön-külön védhetetlenek. Az egyes területek gazdasági egymásrataltsága is olyan nagy, hogy szétszakítva el-sorvadnak. Az angolok tervének valóra váltása éppen olyan lenne, mintha a Vág fenekén fakadó sok-sok évezredes forrást másfelé akarnák a »tudósok« elvezetni. Hiába, a forrás víze mindig visz-szatérne eredeti helyéhez.

— Nem mondom: a mai állapot tarthatatlan. Kereszténynek, zsidó-nak, arabnak egyaránt. Kell egy megoldást keresni. De ez a meg-oldás nem lehet az, hogy három országot alapítsanak csak azért, hogy mind a három elpusztuljon...

... Közben megérkezett az asztalunkhoz a kegyelmes úr fia, a diplomata. Törökül beszélt néhány szót az édesapjával, majd udvaria-san tudtomra adta, hogy excellenciája inkognitóban tartózkodik Pöstyénben és nem kíván nyilatkozni. Ezzel a méla akkorddal az érdekes dikurzusunk véget ért, azonban a néhány pere elegendő volt nekem ahhoz, hogy a távol kelet egyik legalaposabb ismerőjének Palesztináról való véleményét megtudjam...

Ma lesz a Nyári Egyetem megnyitó ünnepélye

A debreceni egyetemen az idén rendezik a tizenegyedik szüneti tanfolyamot. Ezzel a Nyári Egyetem belép a második évtizedbe. Az új decennium első tanfolyamának ünnepélyes megnyitása ma délelőtt tíz órakor lesz a Központi Egyetem díszudvarán.

A Központi Egyetem épülete a részt vevő nemzetek zászlóival díszítve várja az új tanfolyam hallgatóit, akiknek érkezéséről lapunk más helyén számolunk be. A húszonégy nemzet fiatalból álló hallgatóságon kívül résztvesz az ünnepségen Debrecen város valamennyi hatóság, városunk társadalmi egyesületei és érdeklődő közönsége.

Az ünnepély a múlt hagyományaihoz híven impozáns külsőségek között folyik le. A Tisza István Daikör éneklő magyar Himnuszot Forray István vezényletével. Rectori megnyitót mond Berei Soó Rezső bölcsészeti dékán a Rector Magnificus képviselője. — A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter

képviselője: Ruday Rezső egyetemi magántanár a kultuszokmány nevében nyitja meg a tanfolyamot. A Nyári Egyetem rendezőbizottsága nevében Hankiss János egyetemi tanár üdvözlő a Nyári Egyetem hallgatóit.

Este 8 órakor a Nyári Egyetem hallgatói ismerkedő estén vesznek részt az Arany Bika díszteremben, amelyen megjelenik a Nyári Egyetem iránt érdeklődő közönség is. Belépő-jegy nincs, vacsorajegyek a helyszínen válthatók.

Hétfőn kezdődnek meg az előadások a Nyári Egyetemen. A nap egyik kiemelkedő eseménye lesz Hankiss János előadása Tormay Cecilről. Az emlékünnepnek szánt előadáson megjelenik Tormay Cecil rokonai: Tormay Géza államtitkár felesége és leányai, valamint a helybeli Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének reprezentatív küldöttsége. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

hírek

A TÉTEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

Független Ujságban

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28,80 félre 14,40, negyedévre 7,20, egy óra 2,40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Tűzpetty

Ugy szeretem:
 Nezzétek, most ég a telkem:
 Fölgyült két remegő csillag:
 szemem.

Ugye furcsa
 És mámoros két nagy tűzpetty
 Dobál felétek hitet az útra?

Lidérc fénye
 Ugye vakít és szikrákat
 Kacag most is a csillagos égre?

Ugy szeretem,
 Ha tűzbe jár lellem s megáld
 Két kigyult, remegő csillag:
 szemem.

Ij. MADAY PÁL.

— A debreceni esata évfordulójának megünneplése. Hétfőn, augusztus 2-án a Hősök temetőjében a debreceni esata évfordulója alkalmával délután fél 6 órakor Debrecen sz. kir. város által rendezendő ünnepély programja: 1. Hymusz. Előadja a debreceni m. kir. 11-ik »Boeskey István« hajdúezred zenekara. 2. Kozma Andor »Rapszódia« című versét szavalja; Kiss Ferenc ref. lelkész. 3. Hazafias énekszám. Előadja a Máv. »Egyetértés« Dalegylet. 4. Ünnepi beszédet mond: dr. Farkas Pál püspöki másodlelkész. 5. Szózat. Játsza: a debreceni m. kir. 11-ik Boeskey István hajdúezred zenekara.

— Cserkésztorozó. A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének 867. sz. »Révész Bálint« cserkészcsapata, mely ez évben ünneplte 10 éves évfordulóját, elhatározta, hogy az újabb 10 esztendő felé való indulást, egy új lelkes csapattal felfrissítve kezdi meg, mely csapat hivatalosan majd előbbre jutni, tovább haladni azon az úton, amelyen a régi öreg fiúk jártak, hogy Isten, Haza és embertársaik szolgálatában munkálkodva megteremtsék majd a boldogabb, újabb 10 esztendőt Magyarországon. A toborzó alkalmával jelentkezhet minden 12—16 év közötti fiú, ki szeretne bekapcsolódni a Magyar Cserkészmozgalom és Anyaszentegyházunk nevelő munkájába. Jelentkezni lehet augusztus hó 1-től 22-ig bezárólag a csapatotthonban. Ispoly-tér 12. I. emelet, minden kedden és pénteken este fél 8—fél 9-ig, hol a jelentkezők (szülők is) a kellő felvilágosítást megkapják. Parancsnokság. (o)

Zsidók autóira sortűzet adtak le az arabok

Jeruzsálem, július 30. Ugyanakkor, amikor a Palesztina felosztására vonatkozó angol tervezet tárgyalását Genfben megkezdte a Népszövetség mandátumbizottsága, — Palesztinában annyira fokozódott a politikai nyugtalanság, hogy a hatóságok rendkívüli intézkedéseket voltak kénytelenek életbeléptetni. Minthogy a megújuló zavargások és politikai merényletek többnyire politikai gyűlések után történtek, kimondták, hogy ezentúl

csak előzetes engedéllyel lehet politikai gyűlést tartani.

A legutóbbi napokban történt politikai zavargások sorából kiemelkedik az a merénylet, amelyet arabok hajtottak végre és amelynek áldozata egy

ismert arab kereskedő, aki az utóbbi időben élénk részt vett a politikai mozgalmakban. Omárban politikai ellenfelei lesből lelőtték. A kereskedő állapota életveszélyes. A Jeruzsálem felé vezető egyik úton arabok

megtámadtak öt gépkocsit, melynek utasai zsidók voltak.

Az arabok sortűzet zúdították a gépkocsikra, amelyeknek több utasa súlyosan megsebesült.

A rendőrség három repülőgépen indult a támadók felkutatására, de eddig nem találta meg őket.

Ezekre az esetekre való tekintettel a palesztinai hatóságok megtámadták a beutazási engedélyt több iraki arabtól.

— A leánykonferencia előadásai. Vasárnap délelőtt prédikál Kolozsváry-Kiss, délután 4-kor Nagy István (Vasárnapi iskola), Osváthné (Érintkezés), hétfőn Kónya (Olvasmányaink), — Szabados (Egyenjogúság), Tamás (Bibliavásás), kedden: Ács (Bethel), Kovács Olga (Boldogság), Mezey (Leányszövetség), szerdán: Nagy Sándor (Énekeljétek!), Tóthné (Otthon), Kovács József (Egyházunk), esütörtökön: Dézsy Ilonka (Lorántffy), Uray (Konfirmáció), Kardos (Művelés), pénteken: Julow (Testnevelés), Fülöp (Diakonia), szombaton: Dancsházy (Házasság), Szenes (Hitvallásunk) Révész (Szikszay). Vasárnap: Farkas. Ünnepegy. Indulás 14 órakor nyírbátori vasúton, 7-kor, 13-kor köznap, 8-kor, 11-kor vasárnap vilámoson. Ellátás előzetes jelentkezésre. (+)

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégebb festékszakszüzletében. **AUSPITZ**, Csapó ucca 16. szám.

x **Filléresgyors indul Szegedre** aug. 7-én Debrecenből a »Szegedi Ünnepi Játékokra«. A vonat indul Debrecenből szombaton, 7-én 12.33 órakor, Szegedre érkezik 18.28 órakor, Szegedről vissza indul 9-én éjjel 1.38 órakor és Debrecenbe érkezik 6.52 órakor. A menetérti jegy ára 2 drb. 50 filléres állóhely jeggyel együtt P 6.30. Az állóhely-jegyek nálunk, a Menetjegyirodában a jegyváltás alkalmával becserelehetők ülőhelyre is. Gondoskodtunk arról, hogy megfelelő szállás álljon az utasok rendelkezésére P 2.00—3.50-es árban. Jelentkezéseket elfogad a Menetjegyiroda, Ferenc József út 72. Telefon: 32—03.

x **Varrógép kölcsönzés.** Alig használt varrógépek, kerékpárok, őrésők kaphatók. Varrógép alkatrészek minden géphez, javítások jótállással. Eisenberger, Csapó u 101.

— A **HONSz felhívása.** Felkértenek a formaruhás hadirokkantak, valamint a többi hadirokkantak, hadiözegek és hadiárvaik, hogy f. évi augusztus hó 2-án, hétfőn, az 1849. évi debreceni esata évfordulójának napján a csoport helyiségében délután fél 5 órakor megjelenni szíveskedjenek. Csoportunk, mint minden évben, az idén is kegyeletének tanujelét adja és mivel még létünket kívánjuk bizonyítani, felkértenek tagtársaink, hogy minél nagyobb számban a kivonulásra jelentkezzenek. Indulás zárt sorokban a város háza udvaráról pont 5 órakor lesz a Honvédtetőbe, hol csoportunk egyben koszorút is fog elhelyezni. Csoport-elnökség.

x **Orvosi hír.** Dr. Salánki József városi orvos, ideggyógyász rendeléseit ismét megkezdte. Rendel. magánbetegeinek délután 3—5-ig Batthyány ucca 22. szám alatt.

x **Ügyvédi hír.** Dr. Fehér László ügyvéd irodáját Debrecen, Vár ucca 11. szám alatt megnyitotta.

x **Üzletünket Piac** ucca 89. alá helyeztük. Csapke- és rövidáru szaküzlet.

— A **Nyilastelepi Magyar Aszszonyok Nemzeti Szövetsége** aug. hó 1-én este fél 7 órai kezdettel vendégszerelőkk felléptével kultúr estet tart a Nép kör helyiségében, melyre szeretettel hív és vár mindenkit az elnökség. (o)

x **Áthelyezés.** Morvai Hírlapiroda augusztus hó 1-én Werbőczy ucca 2. szám alá, a Kereskedelmi és Iparkamara épületébe költözik. Telefon változatlanul 13—80.

— **Birkózás orrossal.** Király Zsigmond kocsigyártó szombaton a Diószegi úti pályán birkózott és közben orrossal történt szenvedett. A mentők nyújtottak első segélyt.

— A **Déri múzeum és Közművelődési könyvtár augusztus havában zárva.** A polgármester intézkedése szerint a múzeum és Közművelődési Könyvtár a szokásos nyári natakirítások, átrendezések, javítási munkálatok miatt augusztus havában a nagyközönség előtt zárva lesz. A Déri-múzeum augusztus 1-én, azaz vasárnap délelőtt 9—1 óráig még rendes ingyenes nyitást fog tartani, de augusztus többi vasárnapján zárva. A múzeum igazgatósága azonban gondoskodik arról, hogy az augusztusi zárvatartás alatt is a Nyári Egyetem hallgatói, vidékiek és külföldiek naponta 10—1 óráig a múzeumot belépőjegy mellett megtekinthessék. A Nyári Egyetem hallgatói polgármesteri engedéllyel a múzeumot ingyen látogathatják. A Közművelődési Könyvtár szeptember 1-én nyílik meg újra a nagyközönség számára.

— **Megszúrta a haragosa.** Kéki György, Aczél ucca 39. szám alatt lakó géplakatos szombaton délután 6 órakor a Nyugati uccán összetalálkozott régi haragosával, Kemecsei Imrével, aki késével a szemöldök fölött megszúrta. Kékit a mentők reszesítették első segélyben.

— **Éles lövést a Sárkút tanyánál.** 1937. évi augusztus 4. 5. 6. 9. 11. 12. 13. 26. 27-én és szeptember hó 1-én a Sárkút tanyánál levő hareszerű lötérén a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövést lesz. A lötér e napokon a lövő alakulat 6 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövést vezetője gyorsanmozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

NAGY KREPDESIN,
 taft, faháncs, strand kreton, stb.
 raktár várja:
 DÉGENFELD TÉR 11.

x **Orvosi hír.** Dr. Leitner Adolf hazaérkezett, rendelését Széchenyi uccai lakásán megkezdte.

x **Dr. Hegedüs Jenő és László** ügyvéd irodáját Rákosi Jenő 4. alól áthelyezte József kir. herceg u. 5. Bikabérláz, I. kapu, félemelet 5.

— A **Déri-múzeum** ma délelőtt 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A múzeumi Közművelődési Könyvtár zárva. A Thaly-szoba megtekintését az igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi. A múzeum augusztus többi vasárnapján zárva lesz.

— **Evangélikus egyháztanácsi gyűlés.** Tegnap este 6 órakor az evangélikus egyházban egyháztanácsi gyűlés volt Pass László alesperes, tb. esperes és Földes Elek h. pénzügyi gondnok elnöklete mellett. Elefánty Sándor igazgatói, Elefánty Ilona és Kálmán György h. tanítói, dr. Székely Ferenc és Scherfel Géza iskolaorvosi megbízatásának meghosszabbítását javasolta a presbitérium a közgyűlésnek. A Kardos uccai 412 négy-szögöles eladó házhely árát négy-szögölenként 15 pengőben javasolja megállapítani. Az egyháztanács üdvözölte D. Kapi Bélát m. kir. titkos tanácsossá történt kinevezése, dr. Hankiss János előkelő francia kitüntetésre és Nagy József presbitert igazgatói címmel való kitüntetésére alkalmából.

— **Dóró-féle eszma- és cipőüzemet** átvettém, hol legolcsóbb árak mellett állók a vevőközönség rendelkezésére. Tóth, Csapó ucca 41.

— **Ismét a dinnyehéj.** Már szóvá tettük a tűrhetetlenül veszélyes debreceni járdákat, de intézkedés hiányában még mindig dinyehéjak veszélyeztetik a járókelők testi épségét. Szombaton délután a Csapó uccán Barát Andrásné, Berekek ucca 5. szám alatti lakos csúszott el egy dinnyehéjra és térdzúzódást szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

x **Cserépkályhák átrakását** Hardtmuth-rendszerre is és tisztítását jutányosan vállalom helyben és vidéken. Gschmeidyné, Timár ucca 17. Telefon: 13—41.

— **Nyári Egyetem—MEFHOSz táncos fagyaltestje.** Augusztus hó 5-én, esütörtökön este 8 órai kezdettel rendezi meg a MEFHOSz a »Nyári Egyetem« hallgatói tiszteltetésére szokásos táncos fagyaltestjét az Angol Királynő összes termében. A fagyaltesten a résztvevő külföldiek nemzeti viseletben vesznek részt, ezért a rendezőség felhívja a meghívottak figyelmét, hogy lehetőleg magyaros ruhában szíveskedjenek megjelenni. Meghívó igénylés, asztalrendelés, jegyelővét. MEFHOSz, Szent Anna 10. és telefon 28—04, vagy 17—20. (o)

— **Felhívás a turulistákhoz.** A Turul Szövetség kerületi vezersége felhívja a Debrecenben tartózkodó bajtársakat, hogy Szalkay Sándor bajtársunk temetésén vasárnap d. u. fél 4 órakor a Köztemetőben plenís coloribus jelenjenek meg. Kerületi vezerség. (o)

— **Autóbaleset érte a Károlyi-kormány volt hadügyminiszterét, Bartha Albertet.** Budapestről jelentik: Súlyos autóbaleset érte ma délelőtt Bartha Albertet, a Károlyi-kormány volt hadügyminiszterét. Amikor a Horthy Miklós ucca és Bertalan ucca sarkán át akart menni az úttesten, a BE 476. számú magánautó elgázolta. A mentők jöttek a szerencsétlenség színhelyére és a súlyosan megsebesült Bartha Albertet a Rókus-kórházba szállították.

— Szolnok új tiszti főügyésze. Szolnokról jelentik: Szolnok város képviselőtestülete szombaton tartott rendkívüli közgyűlésén dr. Csáky Ferenc ügyvédet választotta Szolnok város tiszti főügyészévé.

x **Mindentemű vadászfegyverek, löszerek, kilótt töltények újratöltése, fegyverjavítások jótállással.** M. kir. Lóporáruda Nagy István puskaművesnél Debrecen, Vár uca 9.

— **A DVSC vízipólócsapata győzött a Székesfehérvári MAV ellen.** Szegedről jelentik: A szombati országos vasúti úszóverseny során az 1500 m-en Peplár (Szegedi Vasutas) győzött 22.55 mp alatt Mayer (DVSC) előtt, akinek ideje 25.30 mp. volt. Az est folyamán két vízipólómérkőzés volt, mindkettő Vannie dr. vezetése alatt. Eredmények: DVSC—Székesfehérvári M. A. V. 2:0 (1:0), Szegedi Vasutas—Szolnoki MAV 4:0 (1:0).

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédlok, kombinált szobák, szönyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

— **Vasárnapi tércene.** A m. kir. Boesckay István II. hajdúezred zenekara augusztus hó 1-én 11 óra 30-tól 12 óra 30-ig a Déri-téren tércenét tart. Vezényel Somlai Adam alhadnagy, ezredados. Műsor: 1. Várhalmi: Béla király ezred induló. 2. Mühlberger: Matild, keringő. 3. Borsay: Horthy-nóták, egyveleg. 4a. Cibulka: Stefánia gavett; b) Lehár: Piave induló. 5. Nem az a fontos az ember hány éves. 6. Pazeller: Magyar népdal egyveleg. 7. Friml: Indián szerelmi dal. 8. Fígédi: Shwoy-induló.

x **Gönczi Gábor kályhámester** üzemét Montji ezredes uca 3. alá helyezte, Bejárát Burgundia uca 6. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **Vízbefulladt egy menekülő jemenjétkes.** Szolnokról jelentik: Jászfenyveszárú az országos vásáron hat lemezjátékos losztogatta a közönséget. A csendőrök rajtuk ütöttek. A lemezjátékosok a Zagyván keresztül akartak elmenekülni. Nyíri István nem tudott úszni s a folyóba fulladt, a többieket elfogták.

— **Egy tisztviselőnek hány rend ruhája foglalásmentes?** Egy magántisztviselőnél kielégítési végrehajtást foglaltattak s a ruhaszekrényében talált két öltönyt, egy fekete zakó kabátot esikós nadrággal s egy rend téli ruhát lefoglaltak. A tisztviselő előterjesztéssel élt, hogy neki foglalásmentes a ruhák fogva szűke van a lefoglalt ruhákra. A hitelező azzal érvelt, hogy foglalásmentesen hagyott a tisztviselőnek egy szürke nyári öltönyt a szekrényben és a rajta levőt. A törvényszék helyt adott az előterjesztésnek, azzal az indokolással, hogy egy tisztviselőnek az év bármely szakában viselhető legalább is két rend ruhára szűke van, a nyári szürke ruha pedig ilyennek nem tekinthető.

Gerendaj Debrecen.

Sírkőgyár

Raktár: Hunyadi uca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

A magyar vízipólócsapat 3:1 arányban legyőzte a svédeket

Budapest, július 31. A Császárfürdő versenyszodájában szombaton kezdődött a MUSZ két napos nemzetközi úszóversenye a svéd uszó kés vízipólócsapat részvételével.

Eredmények: 100 m-es hölgy gyorsúszás I. Harsányi Vera BSE 1.104, — 200 m-es ifjúsági gyorsúszás I. Angyal TSC 2.26, 2. Végvázy BBTE 2.28.4, 100 m-es mellúszás I. Julin svéd 1.15, 200 m-es gyorsúszásban I. Gróf UTL 2.17.8, 2. Zólyomi BBTE 2.19.4, 3. Körös UTE 2.20, 100 m-es hátúszás I. Lengyel BEAC 1.11.6.

Budapest kerület 1937. évi 1000 m-es gyorsúszó bajnoksága I. Gróf UTE 13.22.4.

100x200x100 m-es staféta (vegyes):

1. Svédország 5.11, 2. BEAC 5.14, 3. MAC.

Vízipóló Budapest—Stockholm közötti válogatott mérkőzés: Budapest—Stockholm 3:1 (1:1). Az I. gólt Hazai dobta rajtaütésszerűen a 22 mp-ben, de azután a svéd csapat kitűnő játékba fogott s a magyarok fölénye csak a II. félidőben domborodott ki. A félidő kiegyenlítő gólját Julin átadásából Lindssen szerezte az 5.32 mp-ben. A II. félidő 1.25 mp-ben Németh dobott gólt, majd több kapufát lött Németh. A 4.56 mp-ben Neumann kiöklözte ugyan Németh labdáját, de Németh újabb lövése a felső kapufáról Neumann mögött a hálóba pattant. A mérkőzés végéig mezőnyjáték folyt.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A Kamaraszínház jubileuma

Szombaton este ünnepelte két-ezredik előadását a Bánky-kamaratársulat a Csokonai-színházban. Az ünnepi alkalmat különlegesen gazdag és magyar műsorral tette emlékeztető a debreceni közönség előtt. Az ünnepi est egy komoly, a magyar kultúra szolgálatában eltöltött művészi munkának volt a fordulója és ehhez a művészi munkához méltóan ünnepelte nemcsak a társulat, de a közönség is a színészet értékeit osztogató önzetlen munkásokat.

Az estet vezérezte Bánky Róbert igazgató szavai nyitották meg. Megilletődötten mondott köszönetet Debrecen közönségének, hogy ezt az ünnepet a körükben, Debrecen nagymultú színházában ülheti meg a feléje áradó szeretet melegségével. Visszapillantva a 2000 előadást számláló multra, meglepő őszinte vallomást tesz, hogy ezalatt az idő alatt mindenkor a kultúra szolgálatára, a magyar és külföldi drámai remekművek tolmácsolására és talán elsősorban a magyar nyelv szépségének ápolására volt a cél és a munkát mozgató erő. Köszönetet mond beszéde végén, hogy megértették a társulat törekvéseit és köszönetet mond, hogy nagy szeretettel vesznek részt az ő ünnepében.

Az igazgató nagy tetszéssel fogadott beszéde után a Rácz Janesi vezetésével egy monstre cigányzenekar adott elő Csokonai-dalokat s a végén a Rakóczi-indulót. Nagy tetszéssel fogadta a közönség, mikor a Csokonai-dalok között egy-két szótól Rácz Janesi fia játszottak el bravúros és ügyes tudással.

Ezután Csobán Endre városi levéltáros mondott emlékbeszédet, amelyben megemlékezve a társulat nagyjelentőségű munkájáról, felidézti Csokonai szellemét, amelynek ősi talaja Csokonai városa: Debrecen. Nem halt meg Csokonai, csak álmat alszik — mondotta Csobán Endre — és ilyenkor, amikor szellemét idézik, ismét eljön városába, bizonyosságot tenni a tisztá irodalomról. Beszéde végén köszönetet mond vezérezte Bánky Róbertnek és társulatának, úgy a maga, mint a Csokonai-kör nevében, hogy ezt az estet a művészet bökéségével a debreceni közönségnek, mintegy jubileumi ajándékként nyújtotta.

A beszédek után megkezdődött az ünnepi előadás, mely két részből állott. Csokonai: Gerson du Malhereux s Oláh Gábornak, Debrecen költőjének verses drámájából: a Haláltáncból.

Az előadás kritikáját legközelebbi számunkban közöljük. (K. I.)

A KAMARASZÍNHÁZ LEGUTOLSÓ ELŐADÁSAI:

Vasárnap délután: **Timosa**, Olcsó helyárrakkal.

Vasárnap este: **Pajtás házasság** Hétfőn este: **Kreutzer Szonáta** (ketten egy jeggyel).

Kedden este: **Százhuszas tempó** (ketten egy jeggyel).

Szerdán délután 5 órakor: **Fruska** (filléres helyárrak).

Szerdán este: **Gyógyszerész úr** (ketten egy jeggyel).

Csütörtökön délután 5 órakor: **Egy pohár víz** (filléres helyárrak).

Csütörtökön este: **Haláltánc**. — (Ketten egy jeggyel.)

A színházi iroda hírei:

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal a nagysikerű **Timosa** van műsoron, míg este Lakatos László kacagató szerelmi komédiája, a **Pajtásházasság**. Ennek a kitűnő vígjátéknak minden egyes jelenete és frappáns helyzetei állandó kacagásban tartják a közönséget. A főszerepeket a társulat legjobb erői játsszák.

Hétfőn este olcsó, propaganda előadás keretében (ketten egy jeggyel) Tolsztoj remekművét, a **Kreutzer szonátát** ismétli meg a társulat, a premier kitűnő szereposztásával.

Csütörtökön délután a nagy érdeklődésre való tekintettel a szezon legnagyobb sikerű vígjátékát, az **Egy pohár vizet** adja elő a társulat, filléres helyárrakkal, 12—90 fillérig.

HIRDETME NY. 24.203/1937. C. sz.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy július hó 12 napján, felügyelet nélkül egy darab kb 3—4 hetes veres szőrű borjú gazdátlanul találtatott. Az állat a város istállójában, (Bethlen uca 39.) van gondozás alatt és amennyiben annak az igazolt tulajdonosa a közhírré tettől számított nyolc nap alatt az állat átvétele céljából nem jelentkezik, az 1894. XI. te. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000—1894. F. M. sz. rendelet 107 paragrafusában foglalt rendelkezések alapján 1937. évi augusztus hó 10-én, kedden a gazdátlan borjú a heti állatvásáron fog nyilvános árverésen értékesítettetni. — Debrecen, 1937 július hó 29. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Orvossztrájk Franciaországban

Páris, július 31. A Szajna és Oise negyed 570 betegpénztári orvosa sztrájkba lépett. Ennél különösebb sztrájkot még aligha látott a világ. Hiszen az orvosok mindenkinek segítyt nyújtani kötelesek. Legfeljebb arról lehet szó, hogy nem mennek be a betegpénztári rendelőbe.

x **Harisnya szemfelszedés** speciális villamos géppel Nagy Gyulánál, Püspöki palota.

— **Vadói szakvizsga.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter felhívást tett közre a vadói szakvizsgára vonatkozó jelentkezés ügyében. A szakvizsgát ez év október 25—27. között Gödöllőn a m. kir. vadászhatóságban tartják. A szakvizsgára azok jelentkezhetnek, akik október 11-től kezdődően tartandó 2 hetes előkészítő tanfolyamon részt vesznek, a tanfolyamra, illetőleg szakvizsgára jelentkezők bélyegköteles kérvényüket augusztus 31-ig kötelesek a m. kir. földművelésügyi miniszterhez intézni. Bővebb felvilágosításokkal a m. kir. földművelésügyi minisztérium vadászati osztálya szolgál.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

20—30 FILLERREL OLCSÓBB

Ujrozok októberre: 20.25, 20.04, zárlat 20.13—20.14.

Tengeri augusztusra: 11.35, 11.25, zárlat 11.25—11.26, szeptembeire: 11.65, 11.66, 11.62, zárlat 11.62—11.64.

A késárupiacon a búza forgalma jelentékenyen megnövekedett, egyébként tartott volt a forgalom. Búzából 9850 mázsa kelt el 20—30 filléres árcsökkenéssel.

O- és újbúza: felsőtiszai 77 kg-os 20.40—20.70, 78 kg-os 20.60—20.85, 79 kg-os 20.80—21.10, 80 kg-os 21.05—21.30.

Rozs: 19.50—19.60.

Takarmányárpa (új): elsőrendű 16.75—17.00, középmínőségű 16.25—16.50.

Zab: elsőrendű 17.80—18.00, középmínőségű 17.70—17.80.

Tengeri: 11.65—11.75.

Ujbuza: 150 mm hajdúi 80-as 21.20, 150 mm szabotési 80-as 21.35, 600 mm bihari 80-as 21.05, 1200 mm bihari 80-as 21.00, 300 mm hajdúi 80-as 21.25, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.05, 300 mm hajdúi 80-as 21.15, 450 mm hajdúi 80-as 21.10, 300 mm hajdúsabotosi 80-as 21.20.

FERENCVÁROSI SERTESVÁSÁR

Előző napi maradvány 451 darab, mai felhajtás 62. A vásár állományából angol hússertés 46. Arak: szedett sertés 1.93—95, szedett sertés közép 80—86, angol tökesertés 112 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.05—11.95, dinár 7.50—7.95, — USA dollár 337.20—341.20, francia frank 12.35—13.05, leu 2.85—3.—, líra 17.40—17.90, osztrák silling 80.00—80.70, svájci frank 77.50—78.40.

Debreceni termény és takarmány piaci árak:

Búza 19.50—19.80—20.00, rozs 18.50—18.70, árpa 15.50—16.00, zab 15.50—16.00, tengeri 10.20—10.40—10.50, lucerna 5.70—6.00—6.20, szénna 3.50—4.60—5.00, búkköny 3.20—3.50—4.00, here 3.50—4.00, szalma 1.40—1.60.

80 év előtt futott be Bécsből az első vonat a debreceni állomásra

Négy napig jött és 2 órát késett a vonat az ünneplések miatt — Debreceniek csodálkozása a rémisztő mozdonygépen s a vonat irtóztos sebességén — Nem tétek a debreceniek a vonattól, csak a tuvarosok — A telekezetek papjai megáldották a mozdonyt — Zűrzavar, pezsgőhiány és cigánynélküliség az ünnepi banketten

— Hordár! Hordár!
— Szolnok... Törökszentmiklós...
harmadik vágány... hetedik vágány...
Budapest...

— Hordár! Hordár!
A szedületesen nagyot haladó gépteknika csodálatos teremtményei egymásután futnak be és indulnak el a debreceni pályaudvaron. Rohanas, füst, kiabálás, csengők, fűtők, a mozdonyok lihegnek és a hatalmas gépszorvetegek között unatkozva bámul egy kistű. Nem érdeklí, nem csodálkozik a gépóriásokon, nyugodtan áll az anyja szoknyája mellett és a kis miniatűr tankját nézegeti, amit most kapott a nagybácsitól.

November 19-én lesz nyolcvan éve, hogy begördült a debreceni pályaudvarra a legelső magyar vonat.

Nyolcvan esztendővel ezelőtt egy rozoga, lassan cammogó vonat lázba hozta egész Debrecen, most a gépkocsizusokot meg sem nézik, olyan természetes minden esoda ebben a csodákkal teli világban.

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1857 november 19-én jelentették be az első vonat Debrecenbe érkezését. Délután négy órára kellett volna befutni a vonatnak, mely

Bécsből indult. — négy nappal ezelőtt a közbeeső állomásokon azonban olyan ünnepléseket rendeztek a vonat örömeire, hogy csak 6 órakor érkezett meg

a debreceni pályaudvarra. A város apraja — nagyja ott tolongott az állomás épülete előtt és várták a csodát. Tizenöt ezer ember sorfala között futott be a vonat, amelyet hihetetlen lelkesedéssel köszöntöttek a debreceniek. Az emberek akkor már nem félték a vonattól. Sokat hallottak már irtóztos sebességéről és csak néhány gyenge idegzetű ember akadt, aki

eltakarta a szemét, hogy ne lássa a rémisztő gépeket.

A mozdony elején virágokból volt kirakva Debrecen neve, ami csak fokozta a lelkesedést.

Bagosi mozdonyvezető debreceni ember volt.

Öt külön ünnepelte a tömeg. Diadalmenetben vitték oda neki a város ajándékát, egy hatalmas tajlékpiát és egy tajlékszipkát. Körülvették a fellüszlésező kéményű mozdonyt, a Capriorát és bámulva nézegették a furlangos szerkezeteket, míg a rendezőség nagynehezen hátraszorította a tömeget és megkezdődtek a hivatalos fogadtatási ünnepek.

A vonattal érkezett Albrecht főherceget a polgármester üdvözölte.

kifejezést adott hálájának, amiért a főherceg megértette és méltányolta a technika és csodálatos vívmányát.

A tömeg ezután utat engedett a papoknak, akik

megáldották a vonatot. Minden felekezet képviseltette magát

ezen a felemelő ünnepségen, sőt, még a nagyváradi püspök is eljött, hogy áldását adja az első debreceni vonatra.

A háromszáz vendég ezután kiszállt a vonatból és a díszorség sorfala között kivonult az állomás előtti tere, ahol már várta őket a város kirendelt fogatjai. Háromszáz fogat várta a vendégeket, akiket azonban

a nagy zűrzavarban, izgalomban elfelejtettek értesíteni a fogatokról. — A négynapos úttól halálfáradt vendégek, akik legnagyobb részét újságírók voltak, gyalog indultak befelé a városba.

A rendezőség egyébként nem igen állt feladata magaslatán. Háromszázterítékes bankettel tervezték a vendégek tiszteltetésére. Nem találtak azonban elég nagy termet, úgyhogy a bankettet három helyen, az Arany Bikában, a Városházán és a Fehér Lóban rendezték meg.

Elfelejtettek cigányokat hozni, kevés volt a pezsgő, kevés volt a bor

és azontelül néhány rosszhangulatú civis a vendégek személtárára teleltönte a zsebt ennyivalókkal, meg üvegekkel, hogy ők majd hazamennek

és otthon mulatnak, mert itt fene rossz a hangulat. Szét is oszlott hamar a vendégsereg, akik közül a nagyszemű rendezőség kiosztotta a szállásjegyeket.

Véletlenségből azonban összeeserélték a vendégek szállásjegyet,

úgyhogy a háromszáz fáradt utas féléjszaka bolyongott a városban, amíg nagynehezen lefektették őket. Ezzel azonban még nem ért véget a szegény, fáradt újságírók kálváriája, mert mikor a legjobb álmukat aludták, megjelentek ablakaik alatt

a jáklásmenetek és felünnepelték őket az álomból.

Ezek a kis rendezési hibák azonban nem rontották el az ünnepi hangulatot, amelyet a legelső vonat hozott magával.

A nyolcvanéves debreceni vasút történetét most dolgozza fel Osváth Béla MÁV felügyelő, aki a készülő könyvből érdekes epizódot mondott el munkatársunknak.

— A vonat nyolcvan évvel ezelőtt

Luxus kivitelű, olesó 4 és 6 személyes áramvonalas BéROUTÓK

megrendelhetők bármikor bárhova
külföldre is, Opel, Balilla, Buick
stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

18—20 óra között tette meg rendezési körülmények között a Debrecen—Bécs közötti utat.

Csak két vonat járt ezen a vonalon, egy személy és egy vegyes. Az első hónapokban főleg csak a módosabb emberek utaztak:

35.178 utasa volt az első három hónapban a debreceni vasútnak, akikből 119.621 forint 23 krajcárt vett be a MÁV.

— A legelső vonattól nem riadtak meg a debreceniek — folytatta Osváth Béla — csak a lovak rémülődtek egy kicsit a szokatlan látványon. Mindenki örült és lelkesedett az új közlekedési eszköznek, csak

néhány gazda és fuvaros fogadta ellenszenvvel a vonatot.

Féltették tőle a kenyerüket. De mikor meglátták a felvirágozott mozdonyt, azért ők is együtt éljenek a többi lelkes emberrel. A szalonkocsi, amelyikbe Albrecht főherceg érkezett, Hamburgban készült, tiszta fűzöld volt a kocsi, arany díszítésekkel.

Az oldalán levő arany korona az akkori feljegyzések szerint ezer aranytallér értékű volt.

Ez a kocsi nemcsak kívülről, de belülről is szép volt. Selyemdrapériákkal kárpitozott falak és ülések voltak benne, ilyenbe csak a főrangú urak és hercegek utaztak.

November 19-én szép ünnepséggel fogja megülni a debreceni vasút nyolcvanéves jubileumát a debreceni ültetvezetőség.

Debrecen forgalmi adó jutalékát 7 év alatt 360.000 pengővel csökkentette a kormány

Egyre nagyobb terheket ró a kormányzat a törvényhatóságokra és egyre csökkenti jövedelmeiket — A városok közös akciója forgalmi adó jutalékuk telemeléséért

Eppen a napokban foglalkoztunk a törvényhatósági közjóléti alapok létesítése kapcsán azzal a lehetetlen helyzettel, hogy az állam egyre több terhet hárít a törvényhatóságokra, míg anyagi erőforrásait a saját maga javára apasztja. A belügyminiszter a közjóléti alap közérdekű szociális munkájának terheit jórésben szintén a törvényhatóságokra akarja hárítani, de természetesen rájuk bízva, hogy ezt az alapot az igen mérsékelt és mozdulásra sem elég állami hozzájárulás mellett miből szedik elő.

Az államnak a törvényhatóságokkal szemben tanúsított mostoha bánásmódjára igen erős példa, hogy miként olvastotta le a városok forgalmiadó bevételét, amíg a forgalmi adó bruttó összege emelkedett. A városok már régebben mozgalmat indítottak, hogy az állam emelje fel a forgalmiadó-részesedést. A kérelmet úgyszólván minden évben megismételték a városok, legutóbb a Városok Országos Szövetsége is kérte az adó-részesedés felemelését, a kérelem azonban még nem nyert kedvező elintézkedést. Pedig, ha valamikor, most sürgősen szükség van arra, hogy a forgalmiadó-részesedés emelésével siessen az állam a városok helyzetén könnyíteni, mert

valamennyi város jövedelme nagy mértékben visszaesett. Indokolt volna a részesedés felemelése azért is, mert

az állam forgalmiadó bevétele az utóbbi években lényegesen emelkedett.

Kimutatás szerint míg a forgalmiadó bevétel 1930—1936-ig 62,5 százalékkal emelkedett, a magyar városok e címen elvesztett jövedelme 34 százalékkal csökkent.

Most a városok közös mozgalommal kapcsolatosan kimutatást állított össze a Városok Szövetsége.

A tíz törvényhatósági jogú város forgalmiadó részesedése 1929-ben 3.189.000 pengő volt, 1935-ben 1.711.651 pengőt tett ki ez a részesedés, míg 1936-ban 1.661.098 pengő volt ez az összeg. A hét év leforgása alatt tehát

tíz városnál több, mint másfélmillió pengővel csökkentette az állam a forgalmiadó-részesedést.

Hasonló a helyzet a negyvennégy megyei városnál is, bár a csökkenés itt még nagyobb arányú, 1929-ben

a megyei városok összesen 22.567.000 pengőt kaptak forgalmiadó-részesedés címén, 1935-ben 8.593.282 pengőre,

1936-ban pedig 8.490.740 pengőre zsugorodott össze a részesedés.

Az egyes városoknál a részesedés csökkentése tekintetében a következő a helyzet:

Debrecen

1929-ben 533.971 pengőben részesült, 1935-ben már csak 191.563 pengőt, 1936-ban pedig 173.267 pengő forgalmiadó-részesedést és segélyt kapott az államtól.

Debrecenben a csökkenés 360 ezer pengő.

Szeged 1929-ben 599.717 pengő forgalmiadó-részesedést kapott az államtól, 1935-ben 312.340, 1936-ban 280.211 pengő volt a forgalmiadó-részesedés és segélye a városnak.

A csökkenés 7 esztendő alatt Szegeden 319.500 pengő volt.

A többi városnál is nagyobbára hasonló a csökkenés. (Az első összeg az 1929. évi részesedést tünteti fel, a második az 1936. évi forgalmiadó-részesedés és segély összegét.) Baja 91.309—42.105 pengő, Debrecen 533.000—173.267 pengő, Győr 493.727—196.990 pengő, Miskolc 367.000—100.976 pengő, Pécs 478.006—210.000 pengő, Sopron 191.000—124.000 pengő, Székesfehérvár 212.000—148.000 pengő.

Erdekes, hogy amíg a legtöbb városnál a forgalmiadó-részesedés

Jelentékenyen csökkent az utóbbi évek folyamán

Hódmezővásárhely és Kecskemét esetében emelkedett.

Vásárhely forgalmiadóreszesedése 1929-ben 123.907 pengő volt, 1936-ban a város nehéz anyagi helyzete...

A megyei városok,

Kevés kivételtől eltekintve, szintén arról panaszkodnak, hogy jelentékenyen csökkent a forgalmiadóreszesedés.

Gyula: 82.097-75.482, Kiskunfélegyháza: 57.000-3372 (de Kiskunfélegyháza tavaly 40.000 pengő segélyt kapott...

Tervpályázati felhívás

A 3-as honvéd emlékmű bizottsága a Magoss György-tér Ajtó-utca felé eső részén, főhomlokzatával nyugat (laktanya) felé néző emlékmű megtervezésére hirdeti pályázatot.

1. Az emlékmű a diadalmas harcok eszményét juttassa tetszőleges, de a tér jellegéhez és méreteihez alkalmazkodó formában kifejezésre.

2. A pályázat nyílt és azon részt vehet minden magyar honos, okl. építész, kamarai tag, vagy szobrászművész.

3. A Magoss György-tér helyszínrajza vitéz Szegedi Gyula műszaki tanácsosnál kapható (Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata) 1.- pengő előzetes beküldése ellenében.

4. A pályázathoz 1:500 léptékű helyszínrajz és egész műről 1:20 és külön a szobrászati részről 1:5 arányban elkészített gipszminta küldendő, továbbá a mű leírása és szakiparosok ajánlatával ellátva költségeloirányzat csatolandó.

5. A pályázati — helyszínrajz — modell, műleírás és költségeloirányzat névaláírással látandó el s a pályaművek 1937 október hó 25-ének déli 12 órájáig a 3-as honvéd emlékmű tervpályázata felirattal ellátott csomagolásban vitéz Huszár Endre tábori alesperes úr címére Debrecen, Péterfia utcai honvédlaktanya — küldendők be. Ezen időpontig a postán küldött tervpályázatoknak is be kell érkezni, később benyújtott tervek a pályázaton figyelembe nem vétetnek.

6. Az emlékmű összes költsége 20.000.— pengő lehet, ezen költséget felülhaladó pályaművek figyelembe nem vétetnek. Az emlékmű elkészítésének és helyszíni felállításának határideje 1938 május 21.

7. A pályadíjak: I. díj = 600.— pengő, II. díj = 400 pengő, III. díj 200 pengő.

Ezenkívül a bírálóbizottság javaslatot tehet a díjazottakon kívül 2 mű 100—10 pengő megvételére. A díjazottak és a megvett tervék a pályázati hirdetési emlékműbizottság kizárólagos tulajdonába mennek át és azok eszméit a bizottság a felállítandó emlékműre szabadon felhasználhatja.

8. A bírálóbizottság a díjazott műveken bizonyos módosításokat végezhet s a díjazottak közül a kivitellel való megbízásból a bírálóbizottság javaslata alapján az emlékmű-bizottság

dönt. Az emlékmű-bizottság — ha nem lesz megelégedve a pályázat eredményével — nem köteles a munkát kiadni, hanem új pályázatot hirdethet.

A kivitellel való megbízás a pályázathoz benyújtott költségeloirányzat alapján történik s a 20.000.— pengőig terjedhető összegben bennfoglaltatik a mű kivételének és felállításának teljes költsége, továbbá a tervező ellenőrzői és bármely más címen felszámítható összes költsége, illetve díjazása.

9. A bírálóbizottság tagjai: a szobor-bizottság elnöke és 3 tagja.

Debrecen sz. kir. város kiküldötte 1 tag, Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Debreceni Csoport kiküldötte 1 tag,

az Országos Képzőművészeti Főiskola kiküldötte 1 tag.

10. A beérkezett pályaművek a bírálót befejezése után 1 héttől ki lesznek állítva, mely alól pályaművet egy pályázó sem vonhatja ki. A kiállítási idő lejártá után 15 napon belül a díjazásban nem részesült és meg nem vásárolt pályaművek — a bírálói jegyzőkönyv 1—1 példányával a beadásnál kapott elismervény, vagy feladóvevény beszolgáltatása ellenében átvehető. Ezen időn túl a pályaművek további megőrzéséről az emlékmű-bizottság nem gondoskodik.

11. A pályázó pályatervének beadásával jelen hirdetésnek összes kikötéseit magánánélve kötelezőnek elismeri. Egyéb, fel nem sorolt vonatkozásban ezen pályázat tekintetében a M. Kir. Kereskedelemügyi Miniszter 79.049—1908. számú tervpályázati szabályzata érvényes.

Debrecen, 1937 augusztus hó 1-én. ELNÖKSÉG. (.)

ORSZÁGOS VASAROK

Augusztus 1, vasárnap: Apc, Adárd Bácsbokod, Balassagyarmat, Devescer, Galambok, Harkány, Jászalsószentgyörgy, Jászárokszállás, Kapuvár, Kétgyháza, Kiskunlacháza, Komárom, Kölese, Magyaróvár, Mernye, Mezőkeresztes, Nádudvar, Óriszentpéter, Pásztó, Pécs, Rakamaz, Somogyásom, Sopron, Szentendre, Szigetvár, Tab, Tiszánána, Tolna, Vaja, Zalaapáti, Zalaszentiván.

Augusztus 3., kedd: Bánokszentgyörgy, Beled, Devescer, Nagybörzsöny, Nagykanizsa, Pásztó, Sátoraljaújhely (havi), Sósút, Szikszó (havi), Vásárosnamény, Vésztő.

Augusztus 4., szerda: Héves (havi), Kállósalmján, Kaposvár, Kiskunhalas, Kunhegyes (havi), Miskolc (havi), Sárrétudvari, Tapolca.

Augusztus 5., csütörtök: Balatonfőkajár, Csabrendek, Gyöngyös, Himesháza, Papucszeke, Kiskomárom (havi), Onod, Pacsa, Vése.

HIRDETMÉNY az OFB által mezőgazdasági művelés céljaira megváltott ingatlan igénylők figyelmébe. Közli a városi elsőfokú közigazgatási hatóság az érdekeltekkel, hogy a város tulajdonát tevő téglavető ingatlanból megváltott 2 kat. hold 355 négyszögöl területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló 1967/6—7. hrsz. eredetileg Bódi Lászlónak juttatott parcella a debreceni pénzügyigazgatóság 10.016—1937. számú végzésével történt megállapítás szerint elhagyás folytán megüresedett. Felhívja a hatóság tehát mindazokat az érdekelteket, akik az 1920:XXXVI. tc.-ben foglalt rendelkezések alapján a juttatásra érdemesek és velük szemben ugyanezen tc. 3. paragrafusában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn, hogy amennyiben ezen parcellára igényt tartanak, ezt a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. szám) földszint 46. sz. szobájába legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-ik napjáig körülményeiket és fizetőképességüket igazoló irataik bemutatásával mellett jelentsek be. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Ha szőrmét olcsón akar vásárolni, keresse fel Adler Jenőné szőrmé üzletét Gambrius átjáró.

Háztartási cikkek és fűszerárak legolcsóbban beszerezhetők Bakos István és fűszerkereskedésében Csapó ucca 86.

Gyári maradvékokban legszébb ujdonságok csodaolcsón dr. Révészénél Piac-utca 42. szám Pannónia udvarban

Zománcozott tűzhelyek, virágdezsák Bészler Lajosnál Piac u. 17.

Nap- és esőernyők, gyermekernyők legolcsóbban

Esernyőüzemben Piac u. 42. Pannónia udvar. Legdivatosabb uriszabóság Moskovits József Piac u. 41. Megbízható szegedi paprikát fűszeri, ecetet Jónásnál vegyen Arban, minőségben vezet! Csapó-u. 37.

Rőfős, rövidárut, férfi kalapot legolcsóbban GOMBOS divatházban Csapó ucca 103.

Izléses cégtáblák a legolcsóbban készülnek Bordás címfestőnél, Piac u. 71. Kérjen díjmentes ajánlatot.

Üzletátépítés miatt harisnya, kesztyű, kombiné, reformnadrág, férfi ing, nyakkendők, rövidárak meglepő olcsón lesznek árusítva MAYER Csapó u. 6

Stormking teniszütők Kántor Ernő és Társánál Harozást vállal

Bodnár műszerésznél gyári áron vehet kerékpárt, alkatrészt és gumikat. — Egy vasarriással meggyőződhet. Debrecen, Csapó u. 68

Fogait „Kredo“ fémből csináltassa. A Kredo fémfogak törhetetlenek! 10 éves gyári garanciával készülnek. Kérje fogorvosától.

Szabó Béla szücsüzletét áthelyezte Piac-u. 75. sz. alá Sas-u. 4 sz. alól

Gumijavítás, accumulator készítés Rétinél Piac u. 42. Pannónia udvar.

Hofferr-Schranz-Clayton-Shuttiewort R. T. vezérképviselete és irodája. Ráhmer Sándornál Debrecen, Deák Ferenc u. 11. (szemben a Törvényszékkal) Telefon 29-62 Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek.

Órákban, ékszerekben legolcsóbb Halász Szliuka István szilvizgyár „Csekonai“ Árványvis bizományos. Toleki u. 100. Tel. 21-11. Kraszula kenyér izletes, tiszta. Kóstolja meg! Kassai-ut 9. sz. Telefon 29-23.

Mindig szép lesz frizurája, ha dauerjét MINK csinálja Hatvan ucca 6.

Takaréktűzhelyeket leggyorsabbal legdivosabb kivitelben, Csepével kizárólag 60 pengőből felelősséggel készítik Molnár Elemér Csapó-utca 98. Legfinomabb fagyalt Sánihánál Higiénikus tisztasággal készül a legjobb anyagból! Hatvan-utca, Püspöki palota

Világítsunk villannyal Főzzünk g á z z a l k o k s s z a l Fűtsünk g á z z a l k o k s s z a l Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata.

Ahol

és le bi bu me ha hu ti es kö da ra Jó sz jén or fo da zás ru ab me ro olz ba pá do há tr ur tal zín 19.

(26)

... Itt a amit kilé jan... Fehér k fentesontk teselyem t lapja ödí boa csüing kenesillog tünje ova esztendei: Frissen rajta, ho nyolevan — csillogó vannak me vett tudon cipőjég é sel, sok-sol az előkelő Azóta, h halt, nem magának Schrat K dani: «am a rövid id Élete all szakasztó amikor a Azelőtt minden re be a villa ezerkilene huszonegy hét órákon lyik tem egykori n nul mozó esolt keze kiüdvössé minegyé toita az é Széles f ben és a eziüst silli Negyve Negyve fel a szeg gelen, im

Ahol a multak emléke még mindig valóság...

Ezerkilencszáztizennyolc őszen a monarchia elvesztette a háborút és az a birodalom, amelyet Habsburg: Rudolf alapított meg és utódai bővítettek hatalmasra, darabokra hullott széjjel. November tizenkettedikén Bécs, a császárcsáros barrikádok között kiáltotta ki a forradalmat, a birodalom darabjai leváltak, Ferenc József utóda, utolsó császára a Habsburgok földjének földönfutó lett. Új országok keletkeztek, a forradalmakat ellenforradalmak váltották fel, a zászlóknak, amelyeknek rudjai kinyúltak a bécsi ablakokból, egyszer röcs, másszor piros és fehér volt a színük. Az egykor oly hatalmas monarchiában egyetlen ház van csupán, ahol nem vettek tudomást arról, hogy közben háború volt és forradalom, trónok inogtak meg és uralkodók váltak hajlekkelanná és ez a ház Hietzingben a Gloriettegasse 19. számú villa...

(26) (COPYRIGHT by Jób Paál Utánnomás tilos.)

... Itt áll előttem a matróna, amint kilép a hietzingi villa kapuján...

Fehér keztyű van a kezén, elefántesontkampójú erenyőjét fekete-teselyem tasak szorítja össze, a kalapja ódivatú, hosszúszerű róka-bővő csüng a nyakán, a füleiben kékenkilgő fülönfüggő, a kosztümje olyan, mint életének utolsó esztendei: fekete és komor.

Frissen lép, nem látszik meg rajta, hogy már jóval elmúlt nyolevan esztendő, csak a szemei — csillogóan ragyogtak egykor — vannak megtörve. A divatról nem vett tudomást, szoknyája egészen a cipőjéig ér és a ruha, amelyet visel, sok-sok évvel ezelőtt került ki az előkelő szalonból, a Grabenben.

Azóta, hogy Ferenc József meghalt, nem csináltatott új ruhát magának a császár barátnője, Schrátt Katalin. Azt szokta mondani: «amim van, az elég lesz arra a rövid időre, amíg én élek...»

Élete alkonyán az életbeosztása szakasztott olyan volt, mint akkor, amikor a császár még élt.

Azelőtt az óra pontosságával minden reggelen hét órakor lépett be a villa kapuján a császár és — ezerkilencszáztizenhat november huszonegyediké óta minden reggel hét órakor elindul Bécs valamelyik templomába a Burgtheater egykori művésznője, hogy szólanul mozgó ajakkal és keresztbekulcsolt kezekkel imát mondjon a lelkiüdvösségéért annak, akinek harmincegy éven keresztül felvidította az életét.

Széles fekete táská van a kezében és a feketetáskában csillogó ezüst sillingek.

Negyven darab, Negyven ezüstsillinget oszt széljével a szegények között minden reggelen, imája előtt a császár barát-

nője. A szegények között akadnak még kis számmal olyanok is, akik egykoron arany dukátokat kaptak a Gloriettegasseban Ferenc Józseftől. Ketterl, az udvari lakáj mesélte, hogy amikor először kísérte el Ferenc Józsefet külföldi útjára, a francia Rivierára, Cap Martinba és aprópénzt kért, hogy a podgyaszt leemelő hordárokat kifizethesse, az utazási ügyek legfőbb udvari intézője egy zacsó aranyat nyomott a kezébe ezekkel a szavakkal: «Az osztrák császár csak aranyakkal fizet.»

... A császár barátnője a szegényeknek: akik sorban várják őt a templomok kapujában, nem adhat mást, csak ezüstpénzt...

A gloriettegassei villa két uccára nyílik és falán ez a tábla áll:

XIII. HIETZING
Gloriettegasse 9.

A Gloriettegasse felé néző fronton öt magas ablak sorakozik egymásmellé, a villát jobbról alacsony kerítés zárja be, ezt a kerítés befordul a Wattmann Gasseba, ahol magas fallal végződik. Az ala-

Egy csodálatosan szép igaz gyöngysor Schrátt Katalin ékszerei közül

acsony kerítés fölött rács húzódik, egykoron ez a rács be volt aranyozva, de közben az arany lekopott róla és a vas megrozsdásodott. A rács mögött lombjukatvesztett bokrok középette köralakú szaletli állott, piros lécekből építették meg, talán még a villa első gazdái, a teteje régen csillogó badogból lehetett, ma már kátránypapír védí a kerti lakot az esőtől, a bokrokat még mindig gondosan nyírják, tavaszi és nyári napokon néha még eljárat reggelizni ide a ház gzdája.

Vadgesztenyefák állnak glédában az ablakok előtt és ha egy pillanatra kinyílik a kapu, be lehet látni a kertbe, amelynek végén fehér márványból épült fürdőmedence nyújtott enyhülést a nyár forró napjaiban. Zöld borostyán fut végig a kerítés falán, aztán vadszőlő és márványból faragott díszes virágtartókban örökzöld-

bokrokon esillog a frissen esett hó. Régi esipkefüggönyök, ivóirsárgák és a laikus is látja, hogy Brüsszelben készültek, borítják az ablakokat, amelyek legtöbbször tejszínű az üvege és csak az egyikken látunk egy kis üvegfestmény silhuettjét. Ezen a festményen a császárs alakja van, nem tabornaki ruhában, hanem az ulánusórnagyok egyszerű bluzában, úgy, ahogyan sok-sok esztendőn át, minden reggelen ebbe a villába beesengetett.

Ha visszatért reggeli útjáról a matróna, akit mindenkor tisztelettel köszöntöttek nemesak a szomszédjai, hanem az idegenek is, akkor teritettek reggelizéshez a szaletliben, vagy abban a szobában, ahol huszonegy éven át itta meg a teáját a legfelsőbb hadur. Huszonegy éven keresztül mindennap háromkor volt az ebéd Schrátt Katalinnal, nem mult el egyetlen ebéd se vendégek nélkül, — ma is háromkor ebédelnek a Gloriettegasseban és a régi ismerősöket, a megmaradtakat napokra osztotta be a ház gazdája. Az asztalnál Ferenc József halála óta se ült soha meghitt családi körével — fiával és menyével — Schrátt Katalin. A Burgtheater kiérdemesült művészei felváltva foglaltak itt helyet és Schrátt Katalin egykori társalkodónő, — közülök még hárman élnek, — hétfőn, szedán és esütörtökön jöttek el ebédre a gloriettegassei villába. Minden évben, eleinte többször, mostanában csak egyszer rebédelt is Ferdinánd is, a bolgárok egykori cárja, aztán egy angol író, akihez Schráttot meleg barátság fűzte.

Se azelőtt, se azóta, hogy Ferenc József utóljára meggyónt és felvette a pápa áldásával a halottak szentségét, a nevének nem ejtették ki egyetlenegyszer sem Schrátt Katalin előtt ebben a villában.

Piros zsinór esüing a vastag tölgyfakapu előtt, a zsinór végén ezüstös fogantyú és ha megrántjuk a zsinórt, odabenn öblös hangon szólal meg a harang.

Idegen számára ne nyílik meg ez a kapu és a postás is ritkán tart előtte halott.

Kevesen vannak már, akik levelet írnak Schrátt Katalinnak, ő maga pedig alig-alig veszi kezébe a tollat.

Akik körülveszik: azok a régi időkben maradtak meg mellette, akáresak az emlékei, amikről hallgat.

A villa kiskertjében áll egy öreg hintaszék, napsütéses nyári napokon ideül ki néha, hogy aztán elővegye a kártyáit és passianceot rakjon ki magának. Egyetlen boldogsága, ha a passiance sikerül és ilyenkor esendes mosollyal mondja: «Teljesülni fog a kívánságom...»

...Vajjon mit kíván magának?...

Nyolevanegy éves korában nem volt még egyetlen ősz hajszála sem és majdnem valamennyi foga ép volt. A haját csak épenhogy megfogta a tél dere, a régi fény ki-esillogott még, büszke volt rá, hogy nem hizott és mindig vigyázott arra, hogy a testének súlya ne gyarapodjék.

A »Schrattweg« Ischlben. Ezen az úton ment barátnőjéhez minden reggelen Ferenc József. Foto: Hofer Ischl.)

... Villany nem ég a gloriettegassei villában, a csillárokból mindennap új gyertyákat raktak a szobalányok és a régieket a szegények között osztották szét. Ferenc József, aki minden újítással szemben idegenkedett, nem szerette a villanyvilágítást és köztudomású, hogy a schönbrunni kastélyban is csak az ötvenéves uralkodói jubileum esztendejében, ezernyolekszázkilencvennyoleban szerelték át villanyra a régi lustereket. Mindig mosolygott, ha Schrátt villájában meglátta a gyertyákat és akár csak a Burg és Schönbrunn: ez a palota se rajongott a modern technika vívmányaiért.

A 52-0-06 ez a Schrátt Katalin gloriettegassei villájának villájának telefonszáma és a telefonszám a K betű alatt »Kiss-Schratt Katherine Hofgehauspelerin« néven szerepel a bécsi telefonkönyvben. Ő maga sohasem megy a telefonhoz és nem is emelte le soha kártnerringi palotájának U 46-3-48. számú telefonja kagylóját sem...

Van egy szekrénye, ebben tartja a pénzt és az emlékeit és senki, még a fia se tudja, hogy ez a szekrény miféle emlékeket rejt magában. Mindig bezárta a szobája ajtaját, valahányszor a szekrény kicserny zárába betette a kulcsot, sokáig, néha órákig maradt zárva a szoba ajtaja...

... Ilyenkor Schrátt Katalin elmerül az emlékei között...

... Ezekben az órákban Schrátt Katalin a császárral beszélget...

(Folytatjuk)

— A Nemzetes Asszonyok Társasága aug. hó 1-én délután 6 órai kezdettel a Vitézi Székház udvarán és helyiségeiben (Bethlen uca 3.) kerti ünnepélyt rendez. Ez alkalommal kiszolgáltat bográcsgulyást, flekenti fonatost, páros kolbászt, cukrászdaí édességeket és fagyaltot. Családi jegy, 3 személyre 1 pengő. Személyi jegy 50 fillér. Miután jegyek korlátolt számban kaphatók, a résztvenni szándékozók gondoskodjanak előre a jegyeik megváltásáról, a jegyeket a Vitézi Székház házfelügyelőjénél és este a pénztárnál lehet megváltani. A kerti ünnepély rossz idő esetén is megtartatik. Ez alkalommal tánc is lesz. Cigányzenéről gondoskodva van. (.)

A napfürdő hatása: férfiakra - nőkre, barnákra - szőkékre

Még nem is olyan nagyon régen veszedelmes dolognak tartották, azt, ha valaki kifehéredt a napra. A nők igyekeztek megvédeni arcukat a nap «káros» hatásától, sápadt arcszín volt a divat és a pirosporok kétségbeesetten rizsporozták magukat.

Ma nők és férfiak úszodákban és strandokon, mint a napimádók óraszámra fekszenek, arcukat a nap felé fordítva és türelmetlenül várják, hogy csokoládébarnára süljenek. Ma már ott tartunk, hogy védeni kell őket a túlzott napfürdözéstől, annál is inkább, mert igen gyakran nem a nap jótékony hatása, hanem a divatos arcszín a cél.

A napfürdő másként hat a barnákra és másként a szőkékre, feltehetően, hogy valódi és nem borbély által szókítettéről van szó. A szőkék sokkal kevésbé bírják a tűző napot, mint a barnák. Bőrük kevesebb pigmentet, festékanyagot tartalmaz és ezért gyorsabban szenvedhetnek a napfürdözésnél eggett sebeket.

Az orvostudomány figyelme újabb nagyobb mértékben fordul a napfürdő hatása felé és ma már tudják, hogy a napozás egyáltalán nem egyszerű ügy, hanem komoly orvosi probléma. Nem a nap hő sugarai azok, amelyek a leburnulást és túlzott napfürdözés esetén az égési sebeket okozzák, hanem azok az ultraviolettsugarak, amelyek tudvaleg erősen gyógyító hatásúak, de amelyek túlzott adagolásban rombolni is tudnak. Érdekes megemlíteni, hogy a különböző fajtájú ultraviolettsugarak különböző hatásúak is, sőt az egyes egyének ugyanazokra a sugarakra különbözőképpen reagálnak. Itt is döntő tényező, hogy az illető napfürdőző szőke-e vagy barna, ezekről figyelembe kell venni a kort, az évszakot, sőt a nemet is.

A szőkék általában negyven százalékkal fényérzékenyebbek, mint a barnák. A világosszőkéknek ez a szám 70 százalékig emelkedhetik. Általában a fényérzékenységnél a 20-50 éves korig tartó időt vehetjük normálisnak. A 6-12 év közötti lévő gyermekek félszázalékosan, a 13-19 éves koruk közötti fiatalok egyharmadnyival fényérzékenyek. Ötven éven túl ismét esik a fényérzékenység éspedig mintegy 65 százalékkal.

Nők általában egyötödéréssel kevésbé érzékenyek a fényre, mint a férfiak. Terhesség időszakában azonban rendkívül nagymértékben emelkedik a fényérzékenységük. A biológusok megállapították azt is, hogy a fény hatása az emberi testre nyáron éppen a legkisebb. Legerősebb az ultraviolettsugárzás márciusban és áprilisban. Ugyancsak erős októberben és novemberben. Fontos szerepe van a pajzsmirigynek is, mint szabályozónak.

Ez a rövid ismertető is bizonyítja, hogy a napozás során végbemenő folyamat nem is olyan egyszerű eset és ebben találhatják a magyarázatát annak egyesek, akik arra vágnak, hogy szabadságukból négerbarnán érkezzenek vissza, hogy csak legjobb esetben egy vörös orrot szerezhetnek és azok is, akik nem tudják megérteni, hogy oly keveset voltak a napon és mégis kénytelenek égési sebeket kengetni.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKENÉL!

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztít** Piac utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Semmeringi divatlevél

Édes Alicekém!

Igéretemhez híven sietek, hogy beszámoljak Neked az itteni dolgokról és kicsit tájékoztassalak a helyzetbeli életéről.

Először is közlöm Veled, hogy egy marhaság (pardon a kifejezésért!) az, ha az ember azt hiszi, hogy Semmeringen lehet pihenni. Hidd el, annyi dolgom van, hogy rémes. Nincs egy szabad percem se. Először is reggeltől estig öltözködnöm kell, programoktól pedig azt sem tudom, hol áll a fejem.

Talán legjobb lesz, ha leírom a napi programot, akkor majd igazat adsz nekem. Hát reggel 9-kor kelek és ha strandidő van, akkor shortban, vagy dressing gownban megyek le reggelizni, ha pedig borús, de nem esik, akkor a kötött kosztümöt veszem fel (milyen jó, hogy télen ezt megkötöttem, most remekül hasznát veszem) magamhoz veszem a botot, sapkát keríték a fejemre és így megyek, turamszigen reggelizni.

Ebédhez magától értetődik, újra fel kell öltözködnöm, mert csak nem jelenhetek meg 6-7 fogásos ebédhez shortban vagy turakosztümbe. Nevetséges. Ilyenkor felveszem a halványkék lenvásznat, vagy a fehér pikét, vagy a nyerszínű shantungomat. Csak angolt. Ebédután ritkábban lefekszem, de annál többet ülök le rögtön bridgelnél. Itt rengeteg «asztal» van s a rengeteg idegtömörült külföldi éppen annyira szeret játszani, mint mi. Ebben nagyon megegyezünk, de különben hidd el fiam, hol vagyunk mi pl. a gazdag amerikaiaktól?... Eg és föld... Azok a toilettek, az ékszerek különösen este. Néha perckere be kell hunyni a szememet (no nem az irigységtől) hanem attól a káprázattól, ami egy-egy amerikai nő solitair-jéből, vagy butonjából, felém kápráztat... Egyszóval bridgezünk 5-fél 6-ig, akkor éjszánál befeljezzük a rohbert és rohanunk öltözködni a délutáni táncba, vagy megyünk a játékkaszinóba. Itt persze már rendesebben kell kinézni, itt kezdődik a toilette szempontjából tulajdonképpen a nap.

A most csináltatott francia imprímémet és lencsipe komplément remekül ki tudom használni ilyenkor, még jó, hogy nem hallgattam az uramra, aki szidott, hogy minék ennyi «rongy» ide. Hiába, az ember toilette dolgokban soha ne hallgasson a férfiere... A tánc itteni Alicekám! Tudod, amikor az a csodás jazz elkezd szólani és az ember lassan, taktusra kevergetni kezd a délutáni kapucinerjét, miközben füstkarikákat fúj cigarettájából és hallgatja mómorosan a körülötte folyó idegen hangzavart és amikor látja közeledni a táncost... Felajthetetlen... Nagyon sajnálom drágám, hogy legalább Te nem vagy velem, mert el tudnád mesélni otthon, hogy hogy mulatok én, mert biztos tudom, hogy ha majd mesélek. Márta és Zsuzsi egy szót sem fognak elhinni. Pedig mond, mért hazudnám, hogy van egy csomó gavallé-

rom, meg hogy remekül mulatok? Miért?

A Kaszinó külön élmény. Amint az embert elfogja a hazard játék láza. Rouge vagy noir, páros, vagy páratlan. Fejem is kábul, ahogy a golyó forog. No és este! a kivilágított vacsorázóhely és tánc terem, bár, hangulatvilágítás... és azok az estélyi ruhák. Csupa uszály és hát nélkülség. Drágábbnál drágább anyagok. Még egy szerencse, hogy két új esti ruhát csináltattam. Mit csinálnék itt csak két esti ruhával. Ki is néznének a hotelből. Jövőre, még legalább kettő kell ezekhez. Fogalmad sincs, hogy mi megy itt.

De most rohanni kell Drágám öltözködni, pá, eszokolom az összes barátommal és azt se bánom, ha megmutatod a levelem.

Sokszor eszokol egyetlen barátommal:

Kató.

DIVATPOSTA

Luca. Ha nem sajnálja elvágatni az ezüstörökáját, akkor feltétlenül díszítse vele a fekete kabátját, legszebb volna dúsan, a két ujjára tenni, egészen a könyékig. Nyugodtan felveheti akár fehér, akár impríméruhához is. Az ilyen hosszú fekete selyemkabátok mindig nagyon divatosak, elegánsak, pláne, ha ezüstöröká van rajta. Így már inkább ösziesebb is és ha az idő megengedi, egészen október közepéig viselheti. Nagy fekete nyulszőrkalapot vegyen hozzá. Üdvözlök.

Kis vidéki. Most már fekete, vagy sötétkék bársonysapkakalapot csináltasson. De ha gazdaságon akar eljárni, akkor inkább nyulszőrtojkot vegyen, mert ezt télen a bundához is tudja majd viselni. Üdvözlök.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Szunyogcsípést cinkenőccsel kenjük be, mert ez enyhíti a viszketést és a csípés nyoma gyorsan elmúlik.

Nyáron gyakran előadódik a lakásban hangyák. Legjobban úgy pusztíthatjuk el, ha a fészekükhöz petróleumot öntünk, vagy pedig élesztőt dugunk oda.

Ha avas a vaj, tegyük egy párszor hideg, friss vízbe, locsoljuk meg friss tejjel és egy kis sót keverjük bele.

RECEPTEK

Spenót pudding. A vásárolt spenótot puhára főzzük és szítán átörjük. Ahány áttört spenót lesz, annyiszor veszünk hozzá egy egész tojást és egy kanál finomra tört zsemlyemorzsát és egy kis vajat. Ezeket a kezünkkel jól összedolgozzuk, adunk hozzá egy kis sőt és a tojások fehérjének keményre vert habját. Vajjal kikent és zsemlyemorzsával meghintett puddingformába tesszük és egy háromnegyed óráig főzzük.

Hideg feljúj. Három tojás ke-

mény habját tizennégy deka porcukorral összekeverjük, beleleszünk egy kis citromlevet és leeresztelt héjját és gőzben, vajjal kikent formában megfőzzük. Nagyon szépen feljön, de nagyon vigyázva kell csinálni.

Rizses tojás. Vegyünk négy tojást és főzzük keményre. Vegyünk egy fél kiló rizst, pároljuk meg zöldpetrezselymes zsírban, adjunk hozzá paradicsomot és vörshagymát. Ha megpuhult, benne hagyma, karikára vágjuk a tojásokat és beledadjuk, megsózzuk és egy forrás után tálalhatjuk. Kifőző és olcsó vacsoraélet.

Shortfelsőrészt,

strandmelltartót, fűzőt raffinált párisi szabással GOLDSTEIN KAROLINNA Miklós ucca 5. szám.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Paradicsomleves, töltöttkáposzta, kukorica. Vacsora: Lecsós virsli.

Kedd. Ebéd: Zöldségleves, foghagymásrostélyos, dinnye. Vacsora: Rakott burgonya, gyümölcs.

Szerda. Ebéd: Borsóleves, bécsi szelet, savanyúburgonya, szőlő. Vacsora: Tojás gombával, déli burgonya, gyümölcs.

Csütörtök. Ebéd: Burgonyaleves, borjúpörkölt galuskával, kukorica. Vacsora: Körözött liptói, zöldpaprika, sör, szőlő.

Péntek. Ebéd: Gyümölcsleves, rántott hal, vajaskifli. Vacsora: Gyümölcs, rizs tejszínhabbal, szőlő.

Szombat. Ebéd: Bableves, lecsós libamelle, kukorica. Vacsora: Libamáj hidegen, uborka, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: Raguleves, rántottsirke, uborka, burgonya, rakottpalacsinta. Vacsora: Borjú-sült hidegen, szilvaróster, dinnye.

HIRDETÉMÉNY.

Értesítem a város lakosságát, hogy a központi választmánynak az országgyűlési képviselő választói ideiglenes névjegyzéke és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalásra, valamint a névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmek tárgyában hozott határozatait az 1925. XXVI. tc. 43. paragrafusa értelmében, folyó évi augusztus hó elsejétől, aug. hó tizenötödikéig bezárólag a központi választmány hivatalos helyiségében, (városháza, földszint 18. számú ajtó), naponta reggel 8 órától, déli 12-ig közszemlére tételnek ki.

A központi választmány a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatok ellen az 1925. XXVI. tc. 44. paragrafusa értelmében a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

A felszólalást elutasító határozat ellen csak a felszólaló, az annak helyt adó határozat ellen pedig csak a kihagyott fél élhet panasszal a közigazgatási bírósághoz.

Az, akinek az 1925. XXVI. tc. 43. paragrafusa szerint a határozatot kézbesítették, a kézbesítést követő 15 nap alatt, más jogosult legkésőbb augusztus hó 5. napját követő 15 nap alatt a panaszát a központi választmány elnökénél írásban nyújthatja be. A panaszban új okirati bizonyítékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapítható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

A központi választmány a panaszokra és bizonyítékokra megteheti észrevételeit és az összes panaszokat együttesen a reájuk vonatkozó iratok és saját észrevételeik kíséretében szeptember hó 1. napjáig felterjeszhetik a közigazgatási bírósághoz.

Dr. Kölcsey Sándor sk. polgármester, közp. yál. elnök.

9.30
10:1
fé
Gy
11:1
ud
A
ká
12.20
viz
12.30
ze
Szán
Ka
egé
Fel
14: H
15: a
tasi
du
ad
rian
15.50
„Eg
mü
16.30:
man
desi
17: La
gány
18: a
sora
Közber
orsz
zse
Besz
19.35:
Zsig
20: Sp
20.10:
mert
20.20:
felvo
baire
ditott
ván.
Utána k
nyek.
22: Köz
Jávör
22.50:
kiséri
23.25: K
Lakat
muzsi
0.05: H
mára.
11.15: H
15: Orsz
Eördög
18.05: L
cigány
18.25: Ju
utazó.
adása.
19.10: H
20.15: A
ros.“ C
20.45: H
a HAS
18.52
15-16 ó
nádor 2
kara, v
gölynel
változat
Géza. -
„A méc
valja Sz
jelenet.
dün elő
gorán k
„Búcsút
készpár
- Magy

A Debreceni Független Ujság rádióműsora

augusztus 1-től augusztus 7-ig

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 1.

Budapest I.

- 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Predikál Muraközy Gyula lelképásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben P. Takács Ince mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Szünetben kb. 13.15: „Egészségügyi Kalendárium.” (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.) Felolvassa Faragó Ferenc dr.
14: Hanglemezek.
15: A telepítési törvény és végrehajtási rendeletének ismertetése. Hadd István dr. miniszteri titkár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata).
15.50: Magyar Vagon- és Gépgyár „Egyetemes” dalköre férfikarának műsora. Vezényel Helényi Gyula.
16.30: „Erdélyt és Martinuzzi.” Wellmann Imre előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
18: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben 18.30: Magyarország—Svédország válogatott vízpoló mérkőzése a Császárlúrdó uszodájában. Beszélő Pluhár István.
19.35: „A repülő pántlika.” Móríz Zsigmond elbeszélése. (Felolvasás.)
20: Sporteredmények.
20.10: „A két fősvény” vígopera ismertetése.
20.20: „A két fősvény.” Vígopera egy felvonásban. Irta Fenvillot de Falbaire. Zenéjét szerette Grétry. Fordította és vezényel Karácsonyi István.
Utána kb. 21.45: Hírek, sporteredmények.
22: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Jávor Sándor jazzzenekara játszik.
22.50: Lutz Márta hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor.
23.25: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 11.15: Hanglemezek.
15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
18.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
18.25: Julianus barát, a legelső magyar utazó. Bendeffy László dr. előadása.
19.10: Hanglemezek.
20.15: A Nemzeti Színház és a főváros. Gárdonyi Albert dr. előadása.
20.45: Hírek, lóversenyeredmények.

Rövidhullámu adó

a HAS 3 hívójeles adóállomáson, 18.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson.

- 15—16 óráig: Induló, előadja a József nádor 2. honv. gyalogezrede zenekara, vezényel Sereg Artur. — Angolnyelvű hírszolgálat. — Orgonaváltozatok és fuga. Előadja Wehner Géza. — Tompa Mihály két verse: „A mécsvirág” és „Csodafa”. Szavalja Szilassy Gyula. — „Csárdajelenet.” Hubay szerzeménye. Hegedűn előadja Szervánszky Péter, zongorán kíséri Schwalb Miklós. — „Bücsútábornok” a hárshegyi cserkészparkban. — Mit üzen a rádió? — Magyar Hiszekegy.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 2.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Szarvasmarhatenyésztésünk a XVIII. században.” (Felolvasás.)
10.45: „A Balaton ma és valaha.” Irta Kalocsai Havaldá Endre. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Maróthi Magda énekel, zongorakísérettel.
12.40: Hírek.
13: Csóka Feri és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Amundsen.” Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Friss Antal gondolkázik, zongorakísérettel.
17.30: „A puszták gyümölcse” Rapaich Rajmund előadása.
18: Szemer László énekel, zongorakísérettel.
18.30: „Vidám nyaralás.” Undi Imre csevegése.
19: Közvetítés a margitszigeti Tejcsarnokból. Melles Béla zenekarának műsora.
20.15: „Marschall.” Színmű egy felvonásban. Irta Molnár Ferenc. Rendező Csanády György.
Utána kb. 21.15: Hírek.
21.35: Beszélgetés az amerikai magyarok „második nemzedék”-ének Magyarországra érkezett pályadíjnyertes tagjaival. A beszélgetést vezeti Budinszky Sándor.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Hangli-étteremből. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
23.05: Hírek német nyelven.
23.10: Rimszkij-Korszakov: Serezade. — szvit. Előadja a Filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowska. (Hanglemez.)
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 18: „A fejedelmi Erdély két arca.” Irta Csabai István dr. (Felolvasás.)
18.40: „A színpélelemzés a természettudományban.” Irta Gombás Pál dr. (Felolvasás.)
19.15: Hanglemezek.
20.20: Hírek.

KEDD, AUGUSZTUS 3.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hírlapi kaecák és sajtóhibák.” Irta Mérey Viktor. (Felolvasás.)
10.45: „Magyaros viselet nyaralóhelyeken.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzene. Vezényel Szöllössy Ferenc.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.45: Farnadi Edit zongorázik.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Sütés-tőzés.” Héjjas Pálné háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

- 17: „Tessék költözködni.” Irta dr Gyenes Rózsa. (Felolvasás.)
17.25: Rigó Janesi és cigányzenekara muzsikál.
18: A rádió tárgysorsjáték húzása.
19.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
20.20: Ignác Rózsa népballadákat ad elő.
20.50: Operett részletek. (Hanglemezek.)
22: Időjárásjelentés.
22.20: Olga Torokov-Tiedeberg énekel az észt-magyar művészesere keretében, zongorán kíséri Polgár Tibor.
22.50: Közvetítés a Britannia-szállóból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 18.05: Rigó Janesi és cigányzenekara muzsikál.
18.50: „Egy elfelejtett magyar ujságíró.” (Keeskemény Aurél.) Kemény István dr. előadása.
19.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félévraportja.
20.10: Hírek, ügétöversenyeredmények.
20.45: „A spanyol dráma.” Irta dr. Honti Rezső. (Felolvasás.)

SZERDA, AUGUSZTUS 4.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Egy székely író utazása Brasóvból Pestre 1861-ben.” Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)
10.45: „Találkozás Mussolinival.” Irta Andocsy Béla dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Az Egyetemi Énekkarok énekgyűlése.
12.45: Hírek.
13: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Aki megjósolta a XX. század csodáit.” Irta Soltné Rácz Edit. (Felolvasás.)
16.45: Fontos, időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházából. Angyal Árpád jazzzenekara játszik.
17.50: „Eszmék és témák az erdélyi irodalomban.” Ligeti Ernő előadása.
18.20: Kósa György zongorázik.
18.50: „Székelyföld derüje.” Sala Domokos előadása (hanglemezekkel).
19.25: Cserkészeink a jamboreen. Közvetítés a cserkészek világjamborejáról a németalföldi Vogelenzangból.
20: „Ellák.” Tragédia 5 felvonásban. Irta Harsányi Kálmán. Rendező Barcsi Ödön.
Utána kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
22.50: Hírek francia és olasz nyelven.
23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar műsora. — Vezényel Rajter Lajos.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 18.20: „Thyra Kaabar.” Irta P. Abraham Ernő. (Felolvasás.)
18.50: Tull Ilona gondolkázik, zongorakísérettel.

- rakísérettel.
19.25: „A városligeti Hermina-kápolna.” Schoen Arnold dr. előadása.
20: Táncelemek.
21: Hírek.

Rövidhullámu adó

a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson.

- 1—2 óráig: „Keresztlovagok indulója.” — Mi ujság az óhazában? — „Magyar dalok.” Éneklő Tutsek Piroska és Zavodszky Zoltán, a m. ktr. Operaház tagjai. Zongorán kíséri Pongrácz László. — „Cserkészeink a világjamboreen.” — Magyar nóták. (Hanglemezek.) — „Szeged, a Tisza völgyéneke.” Szentgyörgyi Elvira előadása. — „Magyarország a nagyvilágban.” — Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 5.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A csaszos szembajok.” Irta Szentlőrinczi Liebermann Leó dr. egyetemi tanár. (Felolvasás.)
10.45: „A Donner-karaván tragédiája.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Solymos Péter zongorázik.
12.40: Hírek.
13: Toll Janesi és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Majthényi György meséi. 1. „Septrókissasszony.” 2. „A csodaallat.”
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A Kisbalatom ösmocsara.” Margittay Richárd dr. előadása.
17.30: Hanglemezek.
18: A rádió-tárgysorsjáték húzása.
19.10: Budapesti Hangverseny zenekara. Vezényel Fridl Frigyes.
20.20: „Dunaparti figurák.” Baló Elemér csevegése.
20.50: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzzenekara játszik.
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
21.55: Közvetítés a Hungária szállóból. Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál.
22.30: Einar Norby dán énekes énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
23: A rádió szalonzenekarának műsora.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 18: Hanglemezek.
19.15: „Budai és pesti kávéházak.” Irta Rozsnyay Kálmán. (Felolvasás.)
20: Hírek.
20.20: Schubert: F-dur nyolcas. (Hanglemez.)

PÉNTEK, AUGUSZTUS 6.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Időszerű szemle.” (Felolvasás.)
10.45: „A bászok ősi népe.” Irta Matolay Tibor. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

A napfűdő hatása: férfiakra-nőkre, barnákra-szökekre

Még nem is olyan nagyon régen veszedelmes dolognak tartották, azt, ha valaki kifekküdt a napra. A dámák igyekeztek megvédeni arcukat a nap «káros» hatásától, sápadt arcszín volt a divat és a pirosporozások kétségbeesetten rizporozták magukat.

Ma nők és férfiak úszóudvarokban és strandokon, mint a napimádók óraszámra fekszenek, arcukat a nap felé fordítva és türelmetlenül várják, hogy esokoládébarnára süljenek. Ma már ott tartunk, hogy védeni kell őket a túlzott napfűdőzéstől, annál is inkább, mert igen gyakran nem a nap jótékony hatása, hanem a divatos arcszín a cél.

A napfűdő másként hat a barnákra és másként a szökekre, feltevé, hogy valódi és nem borbély által szokítottokról van szó. A szökek sokkal kevésbé bírják a tűző napot, mint a barnák. Bőrük kevesebb pigmentet, festékanyagot tartalmaz és ezért gyorsabban sápadhatnak a napfűdőzésnél égett sebeket.

Az orvostudomány figyelme újabb nagyobb mértékben fordul a napfűdő hatása felé és ma már tudják, hogy a napozás egyáltalán nem egyszerű ügy, hanem komoly orvosi probléma. Nem a nap hő sugarai azok, amelyek a leburnulást és túlzott napfűdőzés esetén az égési sebeket okozzák, hanem azok az ultraviolettsugarak, amelyek tudvalegőleg erősen gyógyító hatásúak, de amelyek túlzott adagolásban rombolni is tudnak. Érdekes megemlíteni, hogy a különböző fajtájú ultraviolettsugarak különböző hatásúak is, sőt az egyes egyének ugyanazokra a sugarakra különbözőképpen reagálnak. Itt is döntő tényező, hogy az illető napfűdőző szöke-e vagy barna, ezekről figyelembe kell venni a kort, az évszakot, sőt a nemet is.

A szökek általában negyven százalékkal fényérzékenyebbek, mint a barnák. A világosszökeknek ez a szám 70 százalékig emelkedhetik. Általában a fényérzékenységnél a 20-50 éves korig tartó időt vehetjük normálisnak. A 6-12 év közötti lévő gyermekek félnyira, a 13-19 éves koruk közötti fiatalok egyharmadnyival fényérzékenyek. — Ötven éven túl ismét esik a fényérzékenység éspedig mintegy 65 százalékkal.

Nők általában egyötödéréssel kevésbé érzékenyek a fényre, mint a férfiak. Terhesség időszakában azonban rendkívül nagymértékben emelkedik a fényérzékenységük.

A biológusok megállapították azt is, hogy a fény hatása az emberi testre nyáron éppen a legkisebb. Legezősebb az ultraviolettsugárzás márciusban és áprilisban. Ugyancsak erős októberben és novemberben. Fontos szerepe van a pajzsmirigynek is, mint szabályozónak.

Ez a rövid ismertető is bizonyítja, hogy a napozás során végbemenő folyamat nem is olyan egyszerű eset és ebben találhatják a magyarázatát annak egyeseknek, akik arra vágyanak, hogy szabad-ságukból négerbarnán érkezzenek vissza, hogy csak legjobb esetben egy vörös orrot szerezhetnek és azok is, akik nem tudják megérteni, hogy oly keveset voltak a napon és mégis könnytelenek égési sebeket kengetni.

VASÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztít** Piac utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Semmeringi divatlevél

Édes Alicekém!

Igéretemhez híven sietek, hogy beszámoljak Neked az itteni dolgokról és kicsit tájékoztassalak a helyzetbeli életéről.

Először is közlöm Veled, hogy egy marhaság (pardon a kifejezésért!) az, ha az ember azt hiszi, hogy Semmeringen lehet pihenni. Hidd el, annyi dolgom van, hogy rémes. Nincs egy szabad percem se. Először is reggeltől estig öltözködnöm kell, programoktól pedig azt sem tudom, hol áll a fejem.

Talán legjobb lesz, ha leírom a napi programot, akkor majd igazat adsz nekem. Hát reggel 9-kor kelek és ha strandidő van, akkor shortban, vagy dressing gownban megyek le reggelizni, ha pedig borús, de nem esik, akkor a kötött kosztümöt veszem fel (milyen jó, hogy télen ezt megkötöttem, most remekül hasznát veszem) magamhoz veszem a botot, sapkát kerítek a fejemre és így megyek, turamészigen reggelizni.

Ebédhez magától értetődik, újra fel kell öltözködnöm, mert csak nem jelenhetek meg 6-7 fogásos ebédhez shortban vagy turakosztümbe. Nevetséges. Ilyenkor felveszem a halványkék lenvásznat, vagy a fehér pikét, vagy a nyerszínű shantungomat. Csak angolt. Ebédután ritkábban lefekszem, de annál többet ülök le rögtön bridgelnél. Itt rengeteg «asztal» van s a rengeteg idegőrműlt külföldi éppen annyira szeret játszani, mint mi. Ebben nagyon megegyezünk, de különben hidd el fiam, hol vagyunk mi pl. a gazdag amerikaiaktól?... Eg és föld... Azok a toilettek, az ékszeres különösen este. Néha percekre be kell hunyni a szememet (no nem az irigységtől) hanem attól a káprázattól, ami egy-egy amerikai nő solitair-jéből, vagy butonjából, felém káprázik... Egyszóval bridgezünk 5-fél 6-ig, akkor észnélkül befeljezzük a rohbert és rohanunk öltözködni a délutáni táncba, vagy megyünk a játékkaszinóba. Itt persze már rendesebben kell kinézni, itt kezdődik a toilette szempontjából tulajdonképpen a nap. A most csináltatott francia imprimémet és lenesipke komplémet remekül ki tudom használni ilyenkor, még jó, hogy nem hallgattam az uramra, aki szidott, hogy minék ennyi «rongy» ide. Hiába, az ember toilette dolgokban soha ne hallgasson a férfiere... A tánc itteni Alicekém! Tudod, amikor az a csodás jazz elkezd szólni és az ember lassan, taktusra kevergetni kezdi a délutáni kapucinerjét, miközben füstkarikákat fúj cigarettájából és hallgatja mórmosan a körülötte folyó idegen hangzavart és amikor látia közeledni a táncost... Felejtethetlen... Nagyon sajnálom drágám, hogy legalább Te nem vagy velem, mert el tudnád mesélni otthon, hogy hogy mulatok én, mert biztos tudom, hogy ha majd mesélek. Márta és Zsuzsi egy szót sem fognak elhinni. Pedig mond, mért hazudnám, hogy van egy csomó gavallé-

rom, meg hogy remekül mulatok? Miért?

A Kaszinó külön élmény. Amint az embert elfogja a hazard játék láza. Rouge vagy noir, páros, vagy páratlan. Fejem is kábul, ahogy a golyó forog. No és este! a kivilágított vacsorázóhely és tánc terem, bár, hangulatvilágítás... és azok az estélyi ruhák. Csupa uszály és hátnélküliség. Drágábbnál drágább anyagok. Még egy szerencse, hogy két új esti ruhát csináltattam. Mit csinálnék itt csak két esti ruhával. Ki is nézzenék a hotelből. Jövőre, még legalább kettő kell ezekhez. Fogalmad sincs, hogy mi megy itt.

De most rohanni kell Drágám öltözködni, pá. esőkolom az összes barátommat és azt se bánom, ha megmutatod a levelem.

Sokszor esőkol egyetlen barátom:

Kató.

DIVATPOSTA

Luca. Ha nem sajnálja elvágatni az ezüstrókját, akkor feltétlenül díszítse vele a fekete kabátját, legszebb volna dúsan, a két ujjiára tenni, egészen a könyékig. Nyugodtan felveheti akár fehér, akár impriméruhához is. Az ilyen hosszú fekete selyemkabátok mindig nagyon divatosak, elegánsak, pláne, ha ezüstróka van rajta. Így már inkább ösziesebb is és ha az idő megengedi, egészen október közepéig viselheti. Nagy fekete nyulszőrkalapot vegyen hozzá. Üdvözlöt.

Kis vidéki. Most már fekete, vagy sötétkék bársonysapkakalapot csináltasson. De ha gazdaságosan akar eljárni, akkor inkább nyulszőrököt vegyen, mert ezt télen a bundához is tudja majd viselni. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Szunyogcsípést cinkencésel kenjük be, mert ez enyhíti a viszketést és a csípés nyoma gyorsan elmúlik.

Nyáron gyakran előadódik a lakásban hangyák. Legjobban úgy pusztíthatjuk el, ha a fészekükhöz petrolumot öntünk, vagy pedig élesztőt dugunk oda.

Ha avas a vaj, tegyük egypár-szor hideg, friss vízbe, locsoljuk meg friss tejjel és egy kis sót keverjük bele.

RECEPTEK

Spenót pudding. A vásárolt spenótot puhára főzzük és szitán átörjük. Ahány áttört spenót lesz, annyiszor veszünk hozzá egy egész tojást és egy kanál finomra tört zsemlyemorzsat és egy kis vajat. Ezeket a kezünkkel jól összedolgozzuk, adunk hozzá egy kis sót és a tojások fehérjének keményre vert habját. Vajjal kikent és zsemlyemorzssal meghintett puddingformába tesszük és egy háromnegyed óráig főzzük.

Hideg felfújt. Három tojás ke-

mény habját tizennégy deka porcukorral összekeverjük, belete-szünk egy kis citromlevet és le-reszelt héjját és gőzben, vajjal ki-kent formában megfőzzük. Na-gyon szépen feljön, de nagyon vi-gyázva kell csinálni.

Rizses tojás. Vegyünk négy to-jást és főzzük keményre. Veg-yünk egy fél kiló rizst, pároljuk meg zöldpetrezselymes zsírban, adjunk hozzá paradicsomot és vör-öshagymát. Ha megpuhult, benna hagyma, karikára vágjuk a tojá-sokat és beledjük, megsózzuk és egy forrás után tálalhatjuk. Kítü-nő és olesó vacsoraélet.

Shortfelsőcészét,

strandmelltartót, fűzött raffinált párisi szabással GOLDSTEIN K.A. ROLINNAL Miklós uca 5. szám.

HETI ÉTLAP

Hétfő: Ebéd: Paradicsomleves, töltöttkáposzta, kukorica. Vacso-ra: Lecsős virsli.

Kedd: Ebéd: Zöldségleves, fog-hagymásrostélyos, dinnye. Vacsora: Rakott burgonya, gyümölcs.

Szerda: Ebéd: Borsóleves, bécsi szelet, savanyúburgonya, szőlő. Vacsora: Tojás gombával, déli burgonya, gyümölcs.

Csütörtök: Ebéd: Burgonyaleves, borjúpörkölt galuskával, kukorica. Vacsora: Körözött liptói, zöldpaprika, sör, szőlő.

Péntek: Ebéd: Gyümölesleves, rántott hal, vajaskifli. Vacsora: Gyümöles, rizs tejszínhabbal, szőlő.

Szombat: Ebéd: Bableves, lecsős libamelle, kukorica. Vacsora: Libamáj hidegen, uborka, gyümölcs.

Vasárnap: Ebéd: Raguleves, rántottcsirke, uborka, burgonya, rakottpalacsinta. Vacsora: Borjú-sült hidegen, szilvaróster, dinnye.

HIRDETMÉNY.

Értesítem a város lakosságát, hogy a központi választmányok az országgyűlési képviselő választói ideiglenes névjegyzéke és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalásra, valamint a névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmek tárgyában hozott határozatait az 1925. XXVI. tc. 43. paragrafusa értelmében, folyó évi augusztus hó elsejétől, augusztus hó tizenötödikéig bezárólag a központi választmány hivatalos helyiségében, (városháza, földszint 18. számú ajtó), naponként reggel 8 órától, déli 12-ig közszemlére tételnek ki.

A központi választmány a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatok ellen az 1925. XXVI. tc. 44. paragrafusa értelmében a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. A felszólalást elutasító határozat ellen csak a felszólaló, az annak hely adó határozat ellen pedig csak a kihagyott fél élhet panasszal a közigazgatási bírósághoz.

Az, akinek az 1925. XXVI. tc. 43. paragrafusa szerint a határozatot kézbesítették, a kézbesítést követő 15 nap alatt, más jogosult legkésőbb augusztus hó 5. napját követő 15 nap alatt a panaszát a központi választmány elnökénél írásban nyújthatja be. A panaszban új okirati bizonyítékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapítható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

A központi választmány a panaszokra és bizonyítékokra megteheti észrevételeit és az összes panaszokat együttesen a rájuk vonatkozó iratok és saját észrevételeik kíséretében szeptember hó 1. napjáig felterjeszhetik a közigazgatási bírósághoz.

Dr. Kölessey Sándor sk., polgármester, közp. vál. elnök.

9.3
10:
11:
12.2
12.3
12.3
Szün
K
eg
14:
15:
15.50
16.30
17: L
18:
18:
Közbe
ors.
zese
Bes
19.35:
Zsig
20: Sp
20.10:
mer
20.20:
felv
bair
ditot
ván.
Utána
nyek
22: Kö
Jávo
22.50:
kiser
23.25:
Laka
muzs
0.05:
mára
11.15: F
15: Ors
Eörd
18.05: P
cigán
18.25: J
utazó
adása
19.10: H
20.15: H
ros.
20.45: E
a HAS
18.52
15-16 ó
nádor
kara,
golnye
változ
Géza.
„A mé
valja S
jelenet
dün el
gorán l
„Búcsú
készar
— Mag

A Debreceni Független Ujság rádióműsora

augusztus 1-től augusztus 7-ig

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 1.

Budapest I.

- 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvini-
teri templomból. Predikál Muraközy
Gyula lelképásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir.
udvari és várplébánia templomból.
A szentbeszédet mise közben P. Ta-
kács Ince mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult
zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Szünetben kb. 13.15: „Egészségügyi
Kalendárium.” (Az Országos Köz-
egészségügyi Intézet közleménye.)
Felolvassa Faragó Ferenc dr.
14: Hanglemezek.
15: A telepítési törvény és végrehaj-
tási rendelethez ismertetése. Haj-
du István dr. miniszteri titkár elő-
adása. (A földművelésügyi miniszter-
ium rádióelőadássorozata).
15.50: Magyar Vagon- és Gépgyár
„Egyetemes” dalköre férfikarának
műsora. Vezényel Helényi Gyula.
16.30: „Erdélyi es Martinuzzi.” Well-
mann Imre előadása. (Közművelő-
dési előadássorozat.)
17: Lakatos Tóni és Lakatos Misi ci-
gányzenekara.
18: A rádió szalonzenekarának mű-
sora.
Közben 18.30: Magyarország—Svéd-
ország válogatott vízipólok mérkő-
zése a Császártúró uszodájában.
Beszélő Pluhár István.
19.35: „A repülő pántlika.” Möriz
Zsigmond elbeszélése. (Felolvasás.)
20: Sporteredmények.
20.10: „A két fősvény” vígopera is-
mertetése.
20.20: „A két fősvény.” Vígopera egy
felvonásban. Irta Fenvillot de Fal-
baire. Zenéjét szerette Grétry. For-
dította és vezényel Karácsonyi Ist-
ván.
Utána kb. 21.45: Hírek, sporteredmé-
nyek.
22: Közvetítés a Dunapalota szállóból.
Jávör Sándor jazzzenekara játszik.
22.50: Linz Márta hegedül, zongorán
kíséri Polgár Tibor.
23.25: Közvetítés a Ketter-étteremből.
Lakatos Flóris és cigányzenekara
muzsikál, Kubányi György énekel.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 11.15: Hanglemezek.
15: Országos Postászenekar. Vezényel
Eördögh János.
18.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi
cigányzenekara.
18.25: Julianus barát, a legelső magyar
utazó. Bendeffy László dr. elő-
adása.
19.10: Hanglemezek.
20.15: A Nemzeti Színház és a fővá-
ros. Gárdonyi Albert dr. előadása.
20.45: Hírek, löversenyeredmények.

Rövidhullámú adó

- a HAS 3 hívójeles adóállomáson,
18.52 méteres hullámhosszon,
15.370 kilocikluson.
15—16 óráig: Induló, előadja a József
nádor 2. honv. gyalogezred zene-
kara, vezényel Seregi Artur. — An-
golnyelvű hírszolgálat. — Orgona-
változatok és fuga. Előadja Welner
Géza. — Tompa Mihály két verse:
„A mécsvirág” és „Csodafa”. Szal-
valja Szilassy Gyula. — „Csárdá-
jelenet.” Hubay szerzeménye. Hege-
dűn előadja Szervánzky Péter, zong-
orán kíséri Schwab Miklós. —
„Bücsútábornok a hárshegyi cser-
készparkban. — Mit üzen a rádió?
— Magyar Hírszolgálat.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 2.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Szarvasmarhatenyésztésünk a
XVIII. században.” (Felolvasás.)
10.45: „A Balaton ma és valaha.” Irta
Kalocsai Havaldá Endre. (Felolva-
sás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Maróthi Magda énekel, zongora-
kísérettel.
12.40: Hírek.
13: Csóka Feri és cigányzenekara mu-
zikál.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés,
időjárás- és vizállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: „Amundsen.” Irta Bánki Sán-
dor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Friss Antal gondolkázik, zongora-
kísérettel.
17.30: „A puszta gyümölcse” Rapaich
Rajmund előadása.
18: Szemer László énekel, zongoraki-
sérettel.
18.30: „Vidám nyaralás.” Undi Imre
csevegése.
19: Közvetítés a margitszigeti Tejsar-
nokból. Melles Béla zenekarának
műsora.
20.15: „Marschall.” Színmű egy felvo-
násban. Irta Molnár Ferenc. Ren-
dező Csanády György.
Utána kb. 21.15: Hírek.
21.35: Beszélgetés az amerikai magya-
rok „második nemzedék”-ének Ma-
gyarországba érkezett pályadíjnyer-
tes tagjaival. A beszélgetést vezeti
Budinszky-Sándor.
22: Időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Hangli-étteremből.
Farkas Jenő és cigányzenekara mu-
zikál.
23.05: Hírek német nyelven.
23.10: Rimskij-Korszakov: Serezade,
— szvit. Előadja a Filadelfiai szim-
fonikus zenekar, vez. Stokowska.
(Hanglemez.)
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18: „A fejedelmi Erdély két arca.” Irta
Csabai István dr. (Felolvasás.)
18.40: „A szinképelemzés a természet-
tudományban.” Irta Gombás Pál dr.
(Felolvasás.)
19.15: Hanglemezek.
20.20: Hírek.

KEDD, AUGUSZTUS 3.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hírlapi kacsák és sajtóhibák.”
Irta Mérey Viktor. (Felolvasás.)
10.45: „Magyaros viselet nyaralóhelye-
ken.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzeneke. Vezényel Szöl-
lössy Ferenc.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés,
időjárás- és vizállásjelentés.
13.45: Farnadi Edit zongorázik.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: „Sütés-főzés.” Héjjas Pálné ház-
tartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.

- 17: „Tessék költözödni.” Irta dr Gyé-
nes Rózsa. (Felolvasás.)
17.25: Rigó Jancsi és cigányzenekara
muzsikál.
18: A rádió tárgysorsjáték húzása.
19.10: A rádió szalonzenekarának mű-
sora
20.20: Ignác Rózsa népballadákat ad
elő.
20.50: Operett részletek. (Hangleme-
zek.)
22: Időjárásjelentés.
22.20: Olga Torokov-Tiedeberg énekel
az észak-magyar művészesere kereté-
ben, zongorán kíséri Polgár Tibor.
22.50: Közvetítés a Britannia-szálló-
ból. Csorba Dezső és cigányzenekara
muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18.05: Rigó Jancsi és cigányzenekara
muzsikál.
18.50: „Egy elfelejtett magyar ujság-
író.” (Kecskeméthy Aurél.) Kemény
István dr. előadása.
19.25: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági felőrája.
20.10: Hírek, ügétversenyeredmé-
nyek.
20.45: „A spanyol dráma.” Irta dr.
Honti Rezső. (Felolvasás.)

SZERDA, AUGUSZTUS 4.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Egy székely író utazása Bras-
sóból Pestre 1861-ben.” Irta Molnár
Endre. (Felolvasás.)
10.45: „Találkozás Mussolinival.” Irta
Andocsy Béla dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az egyetemi temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Az Egyetemi Énekkarok ének-
négyese.
12.45: Hírek.
13: A rádió szalonzenekarának mű-
sora.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés,
időjárás- és vizállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: „Aki megjósolta a XX. század
csodáit. Irta Soltné Rác Edit. (Fel-
olvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Közvetítés a Dunakorzó-kávéház-
ból. Angyal Árpád jazzzenekara ját-
szik.
17.50: „Eszmék és témák az erdélyi
irodalomban.” Ligeti Ernő előadása.
18.20: Kósa György zongorázik.
18.50: „Székelyföld derűje.” Sala Do-
mokos előadása (hanglemezekkel).
19.25: Cserkészeink a jamboreen. Köz-
vetítés a cserkészek világjamboree-
járól a németalföldi Vogelenzang-
ból.
20: „Ellák.” Tragédia 5 felvonásban.
Irta Harsányi Kálmán. Rendező Bar-
si Ödön.
Utána kb. 21.50: Hírek, időjárásjelen-
tés.
22.10: Közvetítés a Dunapalota szálló-
ból. Bura Sándor és cigányzenekara
muzsikál.
22.50: Hírek francia és olasz nyelven.
23: Az Operaház tagjaiból alakult ze-
nekar műsora. — Vezényel Rrajter
Lajos.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18.20: „Thyra Kaabar.” Irta P. Abra-
hám Ernő. (Felolvasás.)
18.50: Tull Ilona gondolkázik, zongora-

- akísérettel.
19.25: „A városligeti Hermina-kápol-
na.” Schoen Arnold dr. előadása.
20: Tánccselekedetek.
21: Hírek.

Rövidhullámú adó

- a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 mé-
teres hullámhosszon, 9.125 kilo-
cikluson.

- 1—2 óráig: „Kereszteslovagok induló-
ja.” — Mű ujság az óhazában? —
„Magyar dalok.” Énekl. Tutsek Pi-
roska és Zavodszky Zoltán, a m. ktr.
Operaház tagjai. Zongorán kíséri
Pongrácz László. — „Cserkészeink a
világjamboreen.” — Magyar nóták.
(Hanglemezek.) — „Szeged, a Tisza
völegénye.” Szentgyörgyi Elvira elő-
adása. — „Magyarország a nagy-
világban.” — Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 5.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A csajos szembajok.” Irta
Szentlőrinczi Liebermann Leó dr.
egyetemi tanár. (Felolvasás.)
10.45: „A Donner-karaván tragédiája.”
(Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Solymos Péter zongorázik.
12.40: Hírek.
13: Toll Jancsi és cigányzenekara mu-
zikál.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés,
időjárás- és vizállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: Majthényi György meséi. 1.
„Seprókisasszony.” 2. „A csodaal-
lat.”
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: „A Kishalatom ösmocsara.” Mar-
gittap Richárd dr. előadása.
17.30: Hanglemezek.
18: A rádió-tárgysorsjáték húzása.
19.10: Budapesti Hangverseny zenekar.
Vezényel Fridl Frigyes.
20.20: „Dunaparti figurák.” Baló Ele-
mér csevegése.
20.50: Közvetítés a margitszigeti Pala-
tinus-szállóból. Bohrandt Lajos és
Weidinger Ede jazzzenekara játszik.
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
21.55: Közvetítés a Hungaria szálló-
ból. Magyar Imre és cigányzeneka-
ra muzsikál.
22.30: Einar Norby dán énekes énekel,
zongorán kíséri Polgár Tibor.
23: A rádió szalonzenekarának mű-
sora.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18: Hanglemezek.
19.15: „Budai és pesti kávéházak.”
Irta Rozsnyay Kálmán. (Felolvasás.)
20: Hírek.
20.20: Schubert: F-dur nyolcas. (Hang-
lemez.)

PÉNTEK, AUGUSZTUS 6.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Időszerű szemle.” (Felolva-
sás.)
10.45: „A bászok ősi népe.” Irta Ma-
tolay Tibor. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
 12.05: A budapesti nemzetközi dalosünnepélyen részvevő külföldi énekarok hangversenye a Magyar Dalos egyesületek Országos Szövetsége rendezésében.
 Közben kb. 12.30: Hírek.
 Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.45: Rejtő Gábor gordonkázik, zongorakísérettel.
 14.40: Hírek.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „A tűzhányóhegyek.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
 Utána: Hírségi közlemények. (Felolvasás.)
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: „Termelés és egészség.” Dabis Laszló dr. előadása.
 17.30: Oláh Emília énekel, zongorakísérettel.
 18: „Utazás Kamerunba.” Irta Pály Zia. (Felolvasás.)
 18.30: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.
 Közben kb. 19: Sportközlemények.
 19.30: „Négy napig a magyar tenger körül mikrofónnal.” Közvetítés a Balaton és környékéről. Vezeti Turhányi István. Beszélő Gecső Sándorné és Budinszky Sándor. (Lemaztelvével.)
 21.20: Hírek.
 21.40: Szarvas Klára hárfázik.
 22.10: Időjárásjelentés.
 22.15: A rádió szalonzenekarának műsora.
 Közben kb. 23: Hírek angol nyelven.
 23.20: Közvetítés a margitszigeti Piccadilly-étteremből. Vécsey Ernő jazz zenekara játszik, Horváth Ernő énekel.
 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.30: „A norvég irodalom hőskora.” G. Beke Margit dr. előadása.
 19.30: Hanglemezek.
 20.30: Hírek.
 20.50: Közvetítés a Debrecen étteremből. Vidák József és cigányzenekara muzsikál.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 7.

Budapest I.

6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek.
 Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: Pakots József elbeszéléseiből. (Felolvasás.)
 10.45: 10.45: „Hová menjünk?” A budai hegyek közeli kiránduló helyett ismerteti Mesterházy Jenő.
 11.10: Nemzetközi vízjlezőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
 12.05: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.
 Közben kb. 12.30: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Hanglemezek.
 14.40: Hírek.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „A bakancsvár.” Radványiné Rittkav Emma meséje.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hans Joachim Koelreutter fuvolazik, zongorakísérettel, a német művészesere keretében.
 17.25: „Milven legyen a korszerű gyakorlati oktatás a kézművesiparokban.” dr. tech. Müller Pál min. műszaki tanácsos előadása.
 17.40: A rádió szalonzenekarának műsora.
 Közben kb. 18.15: „A rádió a magyar kultúra szolgálatában.” (Felolvasás.)
 19: Mit üzen a rádió?
 19.30: Clemens Dahinden hegedű zongorakísérettel a svájci művészesere keretében.

20: „Lehár-est.” A Rádióélet hangversenye és ennek keretében a rádiótársaságjáték tónyereményeinek sorolása. Közvetítés a Városi Színházból. Közreműködik Orosz Vilma, Orosz Julia, Szabó Ilonka, dr. Szede Miklós, Szücs László, Latabár Kálmán. Konferál: dr. Hosszú Zoltán és Kövály Gyula. A Budapesti Hangverseny Zenekart vezényli Polgár Tibor. Rendező Szaboles Ernő.
 Szünetben kb. 20.50: A rádió külföldi negyedórája.
 Utána kb. 22.15: Hírek, időjárásjelentés.
 22.35: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rác Zsiga és cigányzenekara muzsikál.
 23.15: Közvetítés a Gellért-szállóból. Komor Géza jazzzenekara játszik.
 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléőrája.
 20: A budapesti nemzetközi dalosversenyen résztvevő külföldi énekarok hangversenye a Magyar Dalos egyesületek Országos Szövetsége rendezésében.
 21.15: Hírek, löversenyeredmények.
 21.35: Táncclemezek.

Rövidhullámú adó

a HAT 4 hívőjeles adón. 32.88 méteres hullámhosszon. 9.125 kilocikluson.

24—1 óráig: „Agyagfalvi induló.” Targatón előadja Lugossy István, kíséri Pertis Pál és cigányzenekara. — Mi újság az óházában? — Liszt Ferenc műveiből: „Lisz-moll capriccio” Zongorán előadja: Kiss Pál. — „Verecke útján.” dr. Wehner Józsefné előadása. — „Énekkeltősök magyar operettéből.” Előadja Zsögön Lenke és Halmos János, kíséri a Budapesti Hangverseny Zenekar, vezényel Nagypál Béla. — „Tulipántos láda.” a) Részletek a „Sárga csikó” c. népszimfóniából. b) „Magyar népdalok.” Éneklő Karácsonyi Margit, kíséri Vidák József és cigányzenekara. — „Magyarország a nagyvilágban.” — Szózat.

Külföldi műsor

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 1.

Beograd: 18.20: Népdalok 19.50 Rádió zenekar. 21.50 Népdalok. 22.20 Vendégülöi zene. 23.00 Táncclemezek.
Berlin: 17.45 Szórakoztató hangverseny. 19.20 Bund-zenekar. 20.00 Nagy hangverseny Münchenből. 22.30 Táncczene.
Deutschlandsender: 18.15 Könnyű zene. 19.45 A zürichi nemzetközi repülőverseny. 20.00 Dalos, zenés est. 22.30 Táncczene
Hamburg: 18.30 Vigjáték. 19.15 Lemezek 20.00 Nagy borünnep. 22.30 Táncczene.
Leipzig: 18.50 Néptáncok 20.00 Nagy saarvidéki borünnep. 22.30 Táncczene moziorgonával.
Luxemburg: 19.15 Vegyes zene 19.30 Keringők. 19.45 Vegyes zene. 21.15 Táncclemezek. 21.45 Vegyes zene. 23.00 Zenekar. 23.15 Vegyes zen. 23.30 Kivánságlemezek.
Praha: 16.10: Lemezek. 16.50 Brno. 17.50 Lemez. 19.05 Az 5. gy. ezred zenekara. 20.30 Sroubek hegedűművész. 21.00 A svájci rádió hangversenye és ünnepsége. 22.40 Lemezek. — 22.50 Táncczene.
Strassbourg: 20.30 Dalos, zenés, verses egybeállítás. 21.30 Elzászi est. 23.05 Táncczene.
Wien: 11.45 Kamarazenekar hegedű szólóval. 12.55 Szórakoztató zen. 15.40 A 12. német dalosszövetség ünnep. 16.45 Ének, gitárkettős, zongoraszó. 18.00 Zenekar 19.30 A múlt hét művészletei. 20.00 Az osztrák Alpok zenéjéből. 20.30 Hrubý: Klasszikus és modern zene, rádiógyűjtemény. 22.55 Táncczene.

HÉTFOHÉNY, AUGUSZTUS 2.

Deutschlandsender: 19.00 Dalos, zenés egybeállítás. 20.10 Bund-zenekar, szórakoztató zene. 21.15 Gieseking-Walter zongorázik. 22.30 Könnyű és táncczene.
Köln: 19.00 Szalonzene alt és zongoraszóval. 21.00 Táncczene. 22.30 A rádiózenekar és a kölni zongoraharmonika.
London Regional: 19.30 Emlékezés népszerű dalokra. 20.00 Rádiózenekar. 21.00 A Don Juan II. felvonása. 22.55 Táncczene.
Luxemburg: 20.15 Berry énekes daldalestje. 21.00 Indulók és keringők. 21.15 Tarka zenés est. 22.20 Lemezek 23.00 Táncclemezek.
München: 19.00 Táncczene tréfákkal, dalokkal és hangszeresekkel. 21.10 Arrau zongoraművész. 22.30 Könnyű és táncczene.
Praha: 17.05 Jazz. 17.40 Vojtek orgonaművész. 19.10 Népdalok. 20.05 Fok-zenekar. 21.55 Lemez. 22.20 Lemezek.
Wien: 12.20 Szórakoztató zene 14.00 Mozart: Esz-dúr szimfónia. 15.40 Nők és a forró napok. 16.00 Film- és táncclemezek. 17.30 Schmied Jaro hegedű. 19.05 Mozart: Don Juan opera Salzburgból. 23.00 Táncczene.

KEDD, AUGUSZTUS 3.

Beograd: 18.20 Népdalok. 19.00 Lemezek. 19.30 A nemzet órája. 19.50 Lemezek. 21.50 Népdalok 22.20 Nagy rádiózenekar.
Berlin: 19.20 Mengelberg-lemezek. 20.10 Fűvőzenekar. 21.00 Zenés hangképek a földalatti vasutáról. 22.35 Könnyű és táncczene.
Deutschlandsender: 19.00 Könnyű zene dalokkal. 20.10 Leipzigi zenésdalos tarkaságok. 21.00 Könnyű fűvőzene. 22.30 Weissmann: változatok két zongorán.
Köln: 18.50 Szórakoztató zene. 21.00 Osnabrücker város zenekara. 22.30 Szórakoztató zene. 22.50 Könnyű és táncczene.
Königsberg: 19.00 A danzigi rendőrzenekar a berlini rádiókülföldi adóról. — 21.10 Mesejáték. 22.40 A bécsi férfi dalegyüttes hangversenye. 23.00 Könnyű és táncczene.
Leipzig: 19.00 Leipzigi dalos, zenés tarkaságok 21.15 Fantasztikus utazás a Föld körül szóban és dalban 80 perc alatt. 22.50 Könnyű- és táncczene.
München: 19.00 Bécsi zene lemezek. 19.30 Hangjáték zenével. 21.10 Ének, klarinét, mélyhegedű és zongora szólók. 22.20 Hangverseny. 23.00 Boulanger-zenekar.
Wien: 12.00 Könnyű zene. 13.10 Lemezek. 14.00 Toti dal Monte szoprán lemezei. 16.05 Könnyű zene. 17.20 Guevies zongoraművész. 17.35 Schubert: Arpeggione, szonáta csellóra és zongorára. 19.10 Gröbitz: Bécsi hangok. Vidám zenés, dalos egybeállítás. 20.55 Hangjáték 22.20 Könnyű zene.

SZERDA, AUGUSZTUS 4.

Beograd: 18.50 Lemezek. 19.30 A nemzet órája. 20.00 Grba Pál énekel. 20.30 Nagy rádiózenekar. 22.20 Vendégülöi zene.
Berlin: 19.00 Az est hangjai. 19.20 Bécsi operettek részletei. 20.10 Dalos, zenés tarka-est. 21.00 Szórakoztató zene szerelmi dalokkal. 22.30 Táncczene.
Deutschlandsender: 19.00 Tarka játék a hanglemez 50-ik születésnapján. 20.10 Tarka dalos, zenés egybeállítás. 23.00 Táncclemezek.
Droitwich: 19.00 Szoprán és zongoraszó. 20.00 Tarka, dalos, zenés est tréfákkal. 21.40 A rádiózenekar Long művésznővel. 23.00 Táncczene.
Köln: 18.45 Lemezek operákból. — 20.10 Dalos, zenés tarkaságok. 21.00 Vidám est szóban és zenében. 22.35 Változatok zongorán. 23.05 Táncczene.
London Regional: 19.30 Argentín lemezek. 20.40 Cselló és zongorakettős. 21.00 Hangjáték. 22.25 Táncczene.
Wien: 12.00 Szórakoztató zene. 14.00 Vonósnygyes. 16.05 Operalemezek 17.35 Danberg: Négy szopránadal. 19.25

Vidám történetek. 19.45 Zenei szemle két zongorán. 20.05 Strauss Richárd hangverseny Salzburgból. 21.45 Táncczene. 23.00 Schrammelzene.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 5.

Beograd: 18.30 Népdalok 19.30 A nemzet órája 20.00 Ninkovics operatársulat. Pihler operatársulat és a nagy rádiózenekar hangversenye. 22.20 Lemezek.
Berlin: 19.20 Zongoraharmonika. 20.10 Táncczene. 22.30 Szórakoztató zene.
Deutschlandsender: 19.00 Munkautáni zene. 20.10 A drezdai zenekarok hangversenyei. 21.00 Nyitányok 22.30 Piel zongoraművész játéka. 23.00 Táncclemezek.
Köln: 18.50 Fűvőzenekar. 20.10 A német rövidhullámú átlomás zenekara. 22.30 Brahms: III. szimf. Bernoz: Fantasztikus szimfónia.
Leipzig: 19.00 Vidám munkautáni est. 20.00 Zenekarok hangversenye. 22.00 Fischer Lore régi népdalokat énekel. 22.50 Szórakoztató zene.
London Regional: 19.30 Cigányzenés. 20.00 Rádiózene. 20.45 Hangjáték. — 22.25 Táncczene.
Wien: 12.00 Könnyű lemezek. 13.10 Könnyű lemezek 13.45 Boner tenor operatársulat. 15.15 Mesék dalokkal, 16.05 Hires hangszeresek lemezei. 17.25 Sieburg szoprán éneke. 17.40 Kleiner Arthur zongorázik. 19.25. A 10. alpesi vadászrezdzenekara. 20.35 Rádiózenekar Simnek szopránal.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 6.

Berlin: 19.20: Vidám lemezek. 20.10 Ariosti: Polyphem, opera. 21.00 Hangképek Berlin keletkezéséről. 22.30 Zenés, dalos tarka est.
Deutschlandsender: 19.00 Munkautáni vidám est. 20.10 Táncczenekar zongorakísérettel. 22.30 Könnyű zene.
Droitwich: 19.30 Amerikai hangképek. 20.00 A Lener-vonósnygyes játéka. 21.10 Dalos, zenés, est. 22.15 Spanyol és olasz zene. 23.00 Táncczene dalokkal.
Köln: 18.40 Nyugatnémetországi dalos, zenés népdaladatok. 19.00 Rajnai és vesztfáliai népcsoportok éneke, játéka és tánc. 19.40 Vidám dalos, zenés est. 21.30 Táncczene, dalokkal.
Königsberg: 19.40 A kölni adóállomás vidám dalos, zenés estje. 21.00 Rádiózenekar. 22.20 Könnyű és táncczene.
Stuttgart: 19.00 Versek és dalok 19.40 Zenés vidám est. 21.30 Vidám lemezek. 22.30 Zenés est. 24.00 Ktonazene.
Wien: 12.00 Könnyű zene. 13.14 Chaminade zeneszerző könnyű műveiből. 14.00 Debicka szoprán dalegyűjteménye. 15.15 Urania II. énekar. 17.30 Birkenfeld Leo zongorázik. 19.35 Régi és új dalok. 20.05 Hangjáték. 22.20 A londoni filharmonikusok lemezei.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 7.

Beograd: 18.45 Mihler énekesné dalai. 19.30 A nemzet órája. 20.00 Tarka est. 21.30 Népdalok. 22.20 Vnedégloi zene. 23.00 Táncclemezek.
Berlin: 19.20 Vidám lemezek. 20.10 Tarka képek a régi és új Berlinről dalban, szóban és táncban. 22.30 Táncczene.
Deutschlandsender: 19.00 Hétfégi zene. 20.10 Rádiózenekar. 22.30 Zongoraharmonika. 23.00 Táncczene.
Droitwich: 18.45 Sörgyári munkások zenekara. 20.00 A Promenade hangversenye 43. évadjának megnyitása. 23.00 Táncczene.
Hamburg: 19.00 A tuttgarti nagy rádiózenekar, a hamburgi kis rádiózenekar, Hamburg és Berlin egyesített rádióénekkarral. 21.10 Operett részletek. 22.30 Táncczene.
Wien: 12.00 Szórakoztató zene. 13.10 Bach- és Goldmark-művek lemezek. 14.00 Stabile bariton lemezei. 15.15 Mandolin-zenekar. 16.30 Vegyes lemezek. 19.30 Ötletsege keringőzik, operett. 22.20 Táncczene.

SPORT

SPORTNAPLÓ.

Először történt meg, hogy az Elek kontra DVSE konfliktusban a hangulat nem a Boesckay, hanem az amatőrök pártján nyilvánult meg. A DVSE feltörését ugyanis osztatlan rokonszenv kísérte és nem nézik jó szemmel a Boesckay cselekedetét, amely a híres Elek—Pocsaji—Bartha háltsor egységét bontja meg. Annyi jó amatőr játékos szaladgál az országban, miért éppen önmagunkat gyöngítjük?

A közönség Boesckay-ellenes lenne? Nem igaz. De egyformán kedves számára a profi és az amatőr is. Mindkettőben csak a sportembert és mindig csak a sportot tiszteli. A Boesckay 13 mérkőzést játszik évente Debrecenben — ha nem ad el pályaválasztójogot — sokszor két hónapig sem látja a közönség. Az amatőrök minden vasárnap kettős—hároms mérkőzéseket rendeznek, nevelik a közönséget és játékosokat, sportot csinálnak. — Boesckay csak egy van, amatőrök egyesületünk hét és mindegyik 2—3 csapattal vesz részt a bajnokságban. Megérdemlik tehát a támogatást és a védelmet, még ha a Boesckayval kerülnek is szembe. Érdekeik nem ellentétesek, sőt azonosak, egy úton kell tehát haladniuk és összefogva dolgozni Debrecen sportjának fejlődéséért, dícsőségéért. Tiszteljék és támogassák egymást, mert összetartásban van az erő.

Elek állítólag elveszti állását a Boesckayhoz való átpártolása miatt. Nyugdíjas állás, emelkedő jövedelmi lehetőségekkel. Ez a másik szélsőség. — Azért, hogy valaki a Boesckayban játszik, még lehet jó munkás és eleget tehet polgári hivatásának. De ha valóban elveszti állását Elek, nem csinált jó cserét.

A Boesckay úgy magyarázza Elek szerződését, hogy Lázár Andor igazságügyminiszter, Debrecen képviselője tanácsolta, hogy legyenek debreceni játékosok »is« a Boesckayban, mert csak így remélhet támogatást. Mi Hittelen Tamások vagyunk, akik már annyit csalódtunk ígéretekben, hogy nem tudunk reménykedni megvalósulásokban. De ilyen megkülönböztetést a futballban és főleg a profifutballban — debreceni és nem debreceni — nem ismerünk. Telekít, Janzsót, Palotást és még néhány »idegent« becsúljuk annyira, mint akármelyik debreceni fiút. Sőt. Emlékezzünk csak Mórera és Vinczére, a két bennszülöttre, akik milyen könnyű szívvel váltak meg Debrecenről és milyen nagy hangon nyilatkoztak, hogy a Boesckay ellen kettőzött lelkesedéssel fognak

küzdeni. Teleki és Palotás is elmehegett volna Debrecenből, többet kereshetett volna, de mégis itt maradt. — Jobban szeretik a Boesckayt és Debrecen, mint a debreceniek.

Ez a helyi jelleg nem más, mint hangzatos maszlag. Ha a Boesckay úgy akarta volna, Mórét meg Vincze még mindig Debrecenben rugdosnák a labdát. De őket kérték drága pénzért és a Boesckay tekintet nélkül arra, hogy debreceniek, eladta őket. A háborúhoz és a futballhoz három dolog szükséges, pénz, pénz és pénz. És emlékezzünk csak a világtörténelemre, milyen dícsőséges fegyvertényeket vittek véghez a zsoldos hadseregek. Ahol zsold van, ott szívet is lehet találni.

A Boesckay úgy szeretné, hogy a DVSE lenne az anyacsapata. A DKA-SE-vel megszüntetnék a kapcsolatot

és a DVSE-t választanák helyette. — Csakhogy az a baj, hogy anyát változtatni nem lehet. Ha az anya meghal, árva marad a csapat. De különben is furesa lenne, hogy a 11 éves Boesckaynak 7 éves anyja van. Ilyen csoda nem történhet még a futballban sem.

Az amatőrökbajnokság egy héttel később kezdődik, mint a profi. Mindjárt az első fordulónál találkozunk a DVSE a DVSC-vel, amely átszervezett csapattal és új vezetőkkel startol a bajnokságra. Semmiféle áldozat nem számít, a cél: bajnokság és Nemzeti Liga. Anyaga és anyagi lehetősége meg van a DVSC-nek, a többi a vezetőknél mulik. Az idei bajnokság a DVSC, DVSE, PMÁV között fog eldőlni. De beleszólhat az MTK is.

Augusztus 15-én nagy műsort nyújt a DVSC. Az újdonsült Nemzeti Ligás Törökös csapatát látja vendégül és ugyanakkor a két egyesület ifjúsági csapata az országos vasutas-bajnokság döntőjét játsza le.

Ma játszik le az országos vidéki bajnokság második döntőjét Győrben. Az első találkozó 1:1 arányban, döntetlenül végződött Diósgyőrött, logi-

kus tehát, hogy ma az ETO a favorit.

A svéd—magyar úszómérkőzés Budapest egyetlen sporteseménye. A magyar atléták legjobbjai Berlinben indulnak, Csik Ferenc Párizsban ma startol a Grand Prix-ért. A futballban minden csendes.

Vincze Jenő, az Újpest debreceni csatára itthon töltötte szabadságát, de tegnap már visszautazott.

A Nyilastelep régi játékosait felkértem; ma délután negyed 5 órakor a nyilastelepi ref. iskolában jelenjenek meg az új nyilastelepi csapat elleni mérkőzésre. — Kezdetre háromnegyed 5 órakor. Joannovics. (O)

HIRDETMÉNY. Az 1929. XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhírré teszem hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi augusztus hó másodikán, hétfőn délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdető tábláján ki van függesztve. — Dr Kölessey Sándor polgármester.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a nagyerdői csónakázón a csónakázási díjat a folyó évi augusztus hó 1-től személyenként és félóránként 10 fillérré szállítottam le. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a folyó 1937. év III. negyedére esedékes közadó tartozását 1937. év augusztus hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópenáternál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús, szeszesital — a behozattalól számított 24 óra alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyosztályánál (földszint, kapubejárattal szemben) a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy az összes behozattal utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel elmarasztaltatik. Városi adóhivatal, Polgármester.

MNB. eng. sz. 737.

NÉMET NYELVTANFOLY AMMAL EGYBEKÖTÖTT

Ausztriai nyaralások

A Magyar-Osztrák Társaság védnöksége alatt német tanfolyammal egybekötött nyaralási akciót rendez a Transcontinent Utazási Iroda a romantikus Karinthiában, a gyönyörű Wörthi-tó partján, Mária-Wörthben, Johann O. Trebitz német nyelvtanár vezetése

RÉSZVÉTELI DIJAK: 1 hétre P 138.—, 2 hétre P 189.—, 3 hétre P 239.—, 4 hétre P 286.—.

A részvételi díjakban bennfoglalatik: útiköltség Budapesttől—Budapestig, kifogástalan lakás és ellátás, nyelvtanítási díj, strandfürdő bérlet, gyógydíjak, borraivalók és poggyászszállítás. **INDULÁS:** augusztus 1-én, augusztus 8-án és augusztus 15-én. Részletes prospektussal szívesen szolgál lapunk kiadóhivatala. Részvételre levelezőlapon is jelentkezhet a

transcontinent

Utazási Irodánál, Budapest, V., Dorottya uca 7. szám.

15 NAPOS PARISI UT

198 Pengőtől

Ebben a fantasztikusan olcsó árban bennfoglalatik gyorsvonati jegy Budapesttől—Budapestig, Párisban szállás és reggeli, a francia főváros megtekintése autocaron, belépőjegy a Világkiállításra, Párisban poggyász- és személyszállítás autókön az érkezésnél és az elutazásnál.

INDULÁS AUGUSZTUS 15-én és 29-én

Részletes prospektussal kiadóhivatalunk szívesen szolgál. A társasutazásra egyszerű levelezőlapon is jelentkezhet a **Transcontinent utazási irodánál, Budapest, V., Dorottya uca 7. sz.**

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

központi irodája: Budapest a Transcontinent Utazási Iroda, Szegeden a »Délmagyarország« kiadóhivatala. **Jegyről és lakásról mielőbb gondoskodjék!**

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szőlő két naplaponban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Betöltendő állás

Kancelióval bíró ügynök azonnal felvétetik. Cím a kiadóban.

Kerékgártóság felvétetik. Kígyó uca 16. 990

Masamód kézilányokat és tanulókat felvesz Frici kalapszalón 999

Mindenes főzőnőt keresek hosszabb bizonyítvánnyal. Werbőczy uca 2. II. emelet 1. Jelentkezés délelőtt 9—11-ig. 995

Mindenes főzőnőt elsőjére felveszek jó-fizetéssel. Dr. Farkasné, Hungária-palota. 1002

Bejárónő felvétetik. Simonffy u. 40., középső lakás. 991

Főzőmindenest jó bizonyítvánnyal, magas fizetéssel felveszek. Rákosi

Jenő u. 6., félemelet 4. 1001

Vasestergályos lakatos tanuló felvétetik. Preizler Mór, Boldogfalva u. 6. 1003

Kifutónak nagyobb leányt azonnal felveszek. Bodega, Piac uca 19. 978

Messenger-Boy vállalat, Sas u. 2., fiatal embereket fix fizetéssel felvesz. Kerékpárral rendelkezők előnyben.

Jómegejelenésű hölgyek és urak magas jutalékkal felvétetik. — »Elektro-tox«, Ferenc József út 89. 5241

Allást keresők

Mindenes
bejárónó több éves bizonyítvánnyal állást keres. Maróthy György u. 34. sz. 340

Házasság

Nagy
alföldi városban benősülhet 29-35 éves jömegjelénésű izr. fiatalember, 26 éves leányomnak átadaud, biztos megélhetést nyújtó tökéletes üzletbe. »Körmoly« jeligére kiadóba. 946

Házasságokat

gyorsan, eredményesen, diszkrétén közvetít Pesti iroda, Sas u. 2. Telefon: 17-75.

Levelezés

Utolsó hét!
Már csak 31-ig tart a hatóságilag engedélyezett végkiarúsítás 14.190 1937. B. sz. Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő női és férfi divatárú üzletemet megszüntettem. A raktáron levő árukat nagyon mélyen leszállított áron árúsítom ki. **Üzleti berendezés és egy 10 kg-os mérleg súlyokkal olesón eladó.** Biró Márton. 5086

Short
HARISNYA
vékonyzálu
1-28
HAVAS Harisnyaházban

Tuzifát, szemet
takarékos ember telire már most szerzi be Vágo József tuzifa- és szentelépén, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a múlt évi árban. Katonatisztek, altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24. 906

Kiadó lakás

Péterfia
42. alatt 3 szobás elsőemlelti uccai lakás minden komforttal novemberre kiadó. 351

Teljesen
különbejáratu esinosen bútorozott szoba parkirozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, pormentes, kiadó. Péterfia ucca 48., hátul az udvarban. Erdeklődni Tóthnénél, vagy a tulajdonosnál. 5095

Kiadó
házmunkaért egy szobás, konyhás lakás. Andrassy út 22. alatt. 349

Teljesen
különbejáratu kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 5220

Különbejáratu
bútorozott szoba fürdőszobával, ugyanezak különbejáratu szoba bútor nélkül azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 994

Három-
esetleg négyszobás lakás két előszobával, mellékhelyiséggel kiadó. Piac u. 71. II. emelet. Ugyanott I. emeleten egy üres szoba. Ertekezni kizárólag Belvárosi Takarékpénztár fiókjánál. z 993

Egy
szoba, konyha kiadó. Erzsébet u. 7. 998

Lakást keresők

Gyermekszertető
magános úrinőnél bútorozott szobát keresek, konyha használattal, pár hétre, azonnal. Cím a kiadóban. 5242

Kertesházat
gyümölcsösös bérbe keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Allandó bérlet« jeligére a kiadóhivatalba kerem. S

Idősebb
házaspár keres egyszerűbb udvari szobát lakásnak. — »Pontos fizető« jeligére. 5244

Kerések
bérbe lehetőleg a város központján 6-10 szobás modern lakóházat udvarral vagy kerttel, lehet két vagy három lakásból álló is. Cím a kiadóban. 355

Ingatlan

Központban
házhely eladó. Erdeklődni: Erzsébet u. 14. 1000

Ház eladó,
kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, — két uccára nyílik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

Eladó
egy szép nagy családi ház üzlettel, jömenetelű koresmával, mellékhelyiséggel. Hétvezér u. 29. 350

Mindent
termő 5 holdnyi, kertszetnek, tehenészetnek, hízaldának alkalmas prima földemet úriházzal, gazdasági épületekkel, vágóhídi villamostól hajításvírra eladom, vagy bérbeadom. Cím: kiadóban. 933

Maróthy
ucca 7. számú négyszobás modern családi ház eladó, esetleg bérbeadó. Ertekezés vármegyei főügyészi hivatalban. 341

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Bánk
2. számú 4 holdnyi tanyásföld eladó. Ertekezni helyszínen. 985

Eladó
a Csillag ucca 18. számú ház. Erdeklődés Domokos Lajos u. 16. alatt délután 5-6 között dr. Lévaznál. 356

Eladó
háromszobás ház Derecskén, 1500 négyszögöl kert, termő esemeszölővel. — gyümölcsös és földmíveléssel teleltve, központban. Vitéz Fekete. 348

Üzletek

Betegség
miatt egy jó sütőde átadó, ugyanott egy bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 383

Hunyadi
ucca 11. sz. alatt üzlethelyiség raktárral, vízvezetékekkel, belső W. C. és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Ertekezni: dr. Jakobovits és dr. Hegedűs irodájában, Piac u. 47. 959

Trafik
azonnalra kiadó. Pontos címet és készpénz megjelölést kérek »Megélhetést biztosít« jeligére. 358

Telep,
kitűnő fekvésű, iparvágánnyal, tüzfűtő, szén, épületfa és építkezési anyagokra szóló engedéllyel — azonnalra olesón bérbeadó. Iroda helyiség, két szin és teljes berendezés is bérbeadó. Cím a kiadóban. 954

Fűszerüzlet
kiadó, ugyanott fűszerberendezés jutányosan eladó. Malvin u. 68. 996

Eladás

Kis
sötétzöld cserépkályha eladó. Andrassy út 16. Erdeklődni lehet Rákóczi 43. 354

Tankönyv,
zsidó gimnazium I. osztályába eladó. Cím a kiadóban. 5148

Kisautó,
csukott karosszériával és négyüléses, minden áron eladó. Hadházy Dezső, Magoss György tér 6. Délután, fél 2, fél 3 óra között. 357

Tankönyv,
I. kereskedelmibe való, eladó. Cím a kiadóban. 5147

Terményrosta,
kitűnő állapotban, eladó. Károly Ferenc József út 21-b. 259

Bontásból
kikerült nagymennyiségű téglá, cserép, deszka, jéc, ajtó eladók Ghillány lakatánál. Telefon 19-71. 5228

Boroshordó,
300 hektó, 170-220 literes, prima kivitelben eladó. Grósz, Miklós ucca 13. 280

Pianino,
márkás, jóhangú, azonnal bérbeadó. Telefon 24-74. Szalkai u. 4. 353

Kétszemélyes
zalontűkőr eladó. Varga ucca 32., 3. ajtó. 5154

Eladó
tárgyak: gépszij, vízmentes ponyva, pricesnyereg, útibőrönd, két lóra kocsiszerszám, szabóvarrógép, bicikli, pokrócok, Glück, Bádócs ucca. 982

Modern
bútorok, függönyök, szőnyegek, alig használt, eladók. Péterfia 29. 992

Használt
kis Singer varrógép eladó. Varga ucca 12. S

APRÓHIRDETÉSEK DIJA: hétköznap 10 szóig 50 fillér minden további szó 5 fillér vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levezetés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetése díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetése díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű posta bélyegeken beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek 32-12 telefonszám alatt is megtehetőek. — Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Hencser,
hálók, íróasztal, szalag-garnitúra, konyhakredenc, ebédlő, más bútorok olesón eladó. Hatvan 27. 980

Bontásból
nagymennyiségű téglá, ajtó, ablakok eladók. Sallérom laktanya. 997

Eladó
malmoknak, raktáraknak nélkülözhetetlen 400 kg. teherbíró vasszerkezetű felvonó lift, üvegezett iroda, vagy nagyobb helyiségek elválasztásához részenként széjjelnyitható faajtók, előszobákhoz faburkolatok. — Csapó ucca 14., festékküszletben. 5206

Eladó
fürdőkád, cirkulációs, zománcozott, fürdőkályhával. Cím: Medvezky, Forgács ucca 5. 352

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ócska gépeket vásárolók. 999

Fáy arc krémek tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerára (Színház mellett). 5108

Tankönyvet,
II. kereskedelmibe való veszek. Cím a kiadóban. 5146

Ülőkádát,
jókarban levő fotelkádát keresek. Cím a kiadóban. 5139

Női kerékpárt,
használtat, jókarban levőt, veszek. Cím: Piac u. 41., házfelügyelőhöz kérek. 298

Pénzt adok
bútorért, zálogjegyéért, — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Perzsa
bundát, szépet, jókarban levőt keresek megvételre. Daveczkyné, Széchenyi u. 29. 279

Fizetek
ócskavashulladékért kilogramonként öt fillért — Klein, Hatvan u. 49. Telefon 34-28. 5154

Oktatás

Elsőrendű
tanerő német nyelvből pót vizsgára előkészít és beszélő tanít. Hatvan ucca 1. I. k. III. 54. 5151

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2237

Rádió

Rádió
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetés feltételek. Miklós ucca 2. 200

Ellátás

Orth. kóser
szárnyasokból készült jó házi ebédek, egy hónapra elsejtel 20 pengő, nagy ebéd 30 pengő. Széchenyi u. 5., keresztutca. 967

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorubb diéták. 999

Elsőrangú
házikoszt az Ujságírók Clubjának etermében, 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac ucca 26., I. em. 999

Ajánlat

Kerékpár
és alkatrészek legolcsóbb Keszleréél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44, sengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Poloskairtást
ciángázzal, bútorokat, darabonként s lakások vizsgálatát is felelősséggel végzem. Nánassy, Kossuth 47. 999

Kelengye
anyagok legszebb egyéni elkészítéssel »Favorit«-ban legolcsóbban. Csapó ucca 24. 5217

Különféle

Gratologusnó
megmondja a múltat, jelent, jövőjét, boldogulása elé vezet. Széchenyi 43. 989

Hatvantól-százig
tehenészetre alkalmas bérletet város közelében keresek. Cím kiadóban. 999

Friss ellésű
tehen, magas tejelésű, bérhasználatra kiadó, esedeg eladó. Negelőjoggal. Cím a kiadóban. 984

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY I. E. V. E. N. T. E.** Lapkiadó: Debreceni Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir bereg ucca 1. szám.